

فرمان

سالی دووهم / شماره ۱۰ / بایبی: ۱۰۰ تومهن

بهاری ۲۶۹۵ / ی کوردی

سرودی ریی بارزانی

هاتین له گهل کازیوهی دەم به یانا
په یامی کورد بدەین به رووی جیهانا
قوتابخانهی کوردایه تی و کولته دان
ئیمه یه کهم تهوقی دیلیمان شکان
ئهم ریبازه له بیرنا کهین په یمانه
ریی "بارزانی" کوردستان یان نه مانه
وهک ره شه باو وهک زریان و گهرده لوول
نه عره تی دا شورشی سهختی ته یلوول
گولانی خوین شوناسنامه و ناو نیشان
ژیله موی گر خهباتی نویی دا گیرسان
هه تا روژی سه رفرازی یه کجاری
بو شه هیدان که رکروک ته کهینه دیاری
ریی ئاراس و هه ندرینه مه نزلمان
پیناسه یه هه له بجهی زامی دلمان
ئهم ریبازه له بیر نا کهین په یمانه
ریی گهلی راپه ریوی کوردستانه
ریگهی ئاشتی و ئازادی و دیموکراتی
خوری گهشی به یداخسی زهردی پارتی

گزنځ

گوڤاريکي وهرزيه، لقي ٿاواره ي به کيتي لاواني
ديموکراتي کوردستان - عيراق دهري ده کات

سه ر نووسهر: ريپوار

به هاري ۲۶۹۵/ي کوردي/سالي دووهه م/ژماره ۱۰۰

رووبه رگ: برا کورديکي ٿيزدي له حالي ژمني شهباب

که له په رتووکي (عادات ورسوم کردن) و مرگيرا وه.

پشت به رگ: بالاخاني موزه و په رتووکخانه ي کوردي له

ولاته به کگرتووه کاني ټه مه ريکا

نيگار کيش و هيلکاري: ټوميد سديق

تايپ: کاک عه بدوره حمان ماروونسي

نيشاني: کرج - رسالت شرقي، خيابان مهرگان پلاک ۱۲۸

TEL. & FAX: 0261-220624

* گزنځ هيچ نووسراويک ته نانه ت ټه گهر چاپيش

نه کريت بو خواونه که ي ناگير ته وه.

* ههر وتاريک ته نيا بيروپاي نووسره که ي

ده گه يني.

ناوهرۆك

لاپه‌ره	نووسه‌ر	بایه‌ت
۵	....	ده‌سپیک
۷	سالح مه‌حموود	شهری که نداو...
۱۳	چارچهل	دریژه پیده‌ری شهر
۱۷	دلسوزیک	پیناسه‌ی حزب مه‌سووله کانن
۱۸	مه‌زلووم ده‌رویش	شهره‌سه‌گ لاوازبوو
۲۲	ئیبیراهیم ئیسماعیل	چه‌ند تیبینی
۲۴	رییوار	بو‌ره‌که‌یی لو‌ئه‌وه‌های کرد
۳۳	هه‌ژار سالح	کی روونا کبیره
۳۹	ع. ماروونسی	دیاریه‌ک بو...
۴۳	....	چاوپیکه‌وتن
۴۶	....	هونراوه
۴۸	سه‌ردار ئه‌حمه‌د	خه‌منامه‌ی نووسه‌ریک
۵۳	رزگار عه‌بدی	جوته‌ک پیلوو
۵۶	کیفی مه‌لو	خوشتترین خواردنی دونیا
۵۸	....	ده‌مه‌ته‌قه‌ی خیلوو گیلوو
۶۰	....	ولامی نامه‌ی خوینه‌ران
۶۳	....	بو‌زارو‌کا

ده سپك

خه بتينا ريکخستين جفاکي دثي ده مي جيهانيدا بدوره نگان تي ديتن.

ئیک ژوان رهنگا ئەف ريکخستينه کوژ مالىي پارتين سياسي تين دامه زراندين ژبو بهر فره هکرنا بزاڤا حزبي ئو په روبا لين حزبي تين ناف برن. ريکخستين هوسا برهنگه کي دجفن کو قازانج و بهر ژه وهنديين حزبا پالپشتاوان داخله دکه و هه رده م بزاڤاوان رهنگدانه قا سياسه تين پارتا وانه و ته فايي ريکخستين جفاکي دکوردستاني بشي ئاوايي بريشه دچن.

رهنگي دودوويان ئەف ريکخستين جفاکينه کو پشتي پيکها تي و بو بده ست ئانينا ده سه لاتا راميايي پارتا کا سياسي دئافرين و ئارمانج ورييازي بو ديار دکن و ئەف رهنگه ريکخستين جفاکي ناهيلن پارتا سياسي سه ره به ستی کارين خوه بکت و پيتقيه بريارو داخازين وان په ژرينت.

بو ميناک ريکخستيا ئيکه تيا کريکارين ئنگلته را ئيکه ژوان ريکخستيا کو حزبا کريکارين وي وه لاتي نکاريت بي فرماناوي چ ئەرک و کاران بريشه ببهت. ژبلي وان دوره نگين مه ژي گو تي دهندهک وه لاتان ريکخستين جفاکي هه نه کو دبيزن سه ربخوه نه و فرماني ژ چ پارتان وهر ناگرن يا چ حزبين سياسي بريشه نابهن. لي ته گه ر ئەم بچاڤهک هه ورين سه ح که نه کارو بارين وان ئەم دي بزانبين ياراست نه ئەفه کو دبيزن و دناڤ وان دوده سه يا کو مه ژي گو تي دي جهي وانا هيت فه ديتن.

گه لو کيش وان دوره نگان ژبو کوردستانا مه

■ ئەز باوه رپم ئە گه ر پارتين سياسي پيچهک ئازاد يي بدن ريکخستين جفاکي ئو وانا بعه لمينن کو خوه بريشه ببهن بئه گه را بکار که فتنا هزر و بيرين نوو چهند سالين دن ريکخستين جفاکين مه دي بکارين زاف خزمه تان ژگه لي خوه را بکن ئو ده وري وان دي بهر چاڤ بت دجفا کا کورده واري دا.

باشن؟

گه رهوون وي پرسى ژمن بکن ئەز دي ژوه ره بيژم: چ ژوان دو دوويان باش نين.

رهنگسي ئيکي ژ ريکخستين جفاکي دکوردستاني ده مشه نه ئو ئەم وي راستي وندا ناکن کوچ سه ربخويي ژوانرا نين له و ما تو ئيک ژوانا نکارن پرسگريکين جفاکي بدن چاره سه رکرن. پارتين وه لاتي مه دگه ل هندی کو ناخازن ريکخستين جفاکي خوه دي ده سه لاتهک بهر که فتی بن تو ريز و ئيحتراما ژي ژوان ريکخستيا ناگرن ئو هه ر ده م بچاڤي حزبي يا لکهک حزبي دنه پرنه وان له و ما دشه رو شوڤا بنگه هين ريکخستين جفاکي دن ئارمانج بو ئيريشين گران و تين خراب کرن و هه ر فاندن. ئەم هه مي هايدارن ئيکه تيا نيشتماني چ بهر ي ريکخستين جفاکي دباژاري هه وليري ئاني ئو کريارين وان ژمه هه ميان ره خوه ياو ئەشکه ره نه.

ریځخستین جفاکی دکوردستانی ژبه رهندي کو
 ژئاليه کی بی دهسته لاتن و فرمانان ژ پارت ته کا
 دیارگری و وردگرن نو ژئالیی دن شهف
 بی دهسته لاتیو بوویه ته گه را دلساریا بریفه به رین وان
 ریځخستیو تو جازان ناکه فن وی هزری کو کریاره ک
 شهنگه سته بی و هیمی یا پروژیه کا ریځویک ژخوه
 را نو ژخه لکی خوه را به شین لهوما بووینه باره ک
 گران سهرملین پارتان نو پارت زی باش دزانن کو
 ریځخستین جفاکی تنی هووره بوونه ده فی خوه
 فالاکن دا حزبا سیاسی پهران بدت وانا، هم دزانن
 ته فه زی چ دهر دین گه لی مه دهرمان ناکت.

رهنگی دوویی کو ریځخستی به کا جفاکی بکاره
 حزبه کا سیاسی بکشینه ژیر فرمانا خوه، ته و زی ته ز
 نه باوهرم تو قازانچ و خیر ژمه را هه بن چونکی
 ده ستوداره ک هوساده دکوردستانی شهف رهنگه
 ریځخستی به سهرناگرت نو ته گه ر سهرژی بگرت
 دی ژرپیچا خوه دهرکه فت و دی نارمانجا خوه
 ونداکت نو دی بختت کو راست راست خودان

ده سولات بت و ته فه زی شانکو زیده بوونا پارت ته کا
 رامیاریادن د وه لاتی مه دا. لهوما ته ز باوهرم تنی
 گوهرپنکاری دهرزو بیرین بریفه به ر دهندر
 حزبان و دیستاوان دهر هه فی وان ریځخستیو دی
 وی پرسگریکی چاره سهرکت. ته ز باوهرم ته گه ر
 پارتین سیاسی پیچکه ئازادیی بدن ریځخستین
 جفاکی نو وانا به لمینن کو خوه بریفه به بن به گه را
 بکار که فتا هزرو بیرین نوو چند سالتین دن
 ریځخستین جفاکین مه دی بکاربن زاف خزمه تان
 ژگه لی خوه را بکن نو ده وری وان دی به رچاف بت
 دجفاکا کورده واریدا. هه ژبه ر پیکانا وی نارمانجی مه
 شهف گوتاره کر ده سپیکا فی ته ژماری و دگه ل
 بلافه کرنا بوچونین زاناین رامیاری مه باری نهویی
 کوردستانی شروفه کر نو هم هیقیدارن گو هوون
 خوه ندقائین ده لال دیتین خوه لشی باره بی ژمه را
 بشینن داهم زی ژخوه ندقائین خوه را بوه شینن.
 هه ربمینن بخوه شی

شهری که ندا و چهند هو و دهره نجامیک

سالمه محمود

گورانکاریه و شهوانه‌ی بهر ژه و هندیه کانیشیان له مه ترسیدا بوو هه و لیان دا هه ندی لا دنه بدهنو و تاگریک له ناوچه هه لگیر سینن.

حکومه تی عیراق یه کیک له و دراوسیانه بوو که زه مینه‌ی پیشووی هه بوو بو شه و ی زووتر له شه وانی دی خو ده مه‌یدانی بهر بهر کانی بکوتی. به حوکمی شه و ی زور به ی خه لکی عیراق شیعه مه زه بن و حزبی به عیش دیکتاتورترین ده سه لاتی ناوچه یه بو یه ترس به غدای داگرت که نه که ی خه لکی عیراق چناو له گهلانی شیران بکه نه وه و له دزی ده سه لاتی دیکتاتوری راهرن. له لایه کی تریش شای شیران له کاتی خوی به تاییه ت له په یمانی جه زائیر هه ندی داوای به نابه دلی به سهر سه ددام دا سه پاند بوو شه ویش ئیستا خوی له دوخیکی به هیزتر ده دیت و دنه دانیش له دهره وه هه بوو شه و جاگشت شه هویانه بوونه شه گه ری هیرشی سپای عیراق بو ناو خاکی شیران و به م چه شنه شهریکی ویرانکارانه‌ی دریزخایه ن دهستی پیکرد.

سه ددام حوسین پی و ابوو له ماوه یه کی کورتدا ده توانی حکومه تی شیران برووخینی و به ئاواته کانی بگات که چی پاش ماوه یه ک هه م شه و هه م دنه دهرانی پیحه سان شته که هه ر به و ئاسانیه نییه و بو یه ش حساب و کیتابی نوی هاته گورپی و کاره ساته که قولتر بوو.

حسابی روز ئاوایی یه کان روون و ئاشکرا بوو. له لایه ک به هه لگیرسانی شه شه بازاریکی پر سوود بو سازگه کانی شه وان ریک خرابو هه روه ها بیانووی

هه رچهند سالانیک به سهر شهری یه که می که ندا و تیهریوه به لام له بهر شه و ی ئاسه واره کانی هیشتا هه ر به چی ماون و ته نانه ت لایه نه کانیش واته شیران و عیران هیشتا به ته وای پیک نه هاتوون و دووای شه م شهره هه ندی رووداویتیر له ناوچه قه و ما که پیوه ندی به و شهره وه هه بوو، بو یه ش به رده وام بیروپای جوراوجور دهره ق به هوو دهره نجامه کانی دهره دهری و ده که وینه بهر باسو لیکولینه وه. شه مه ی خواره وه ش بو چوونیکی نووسه ری وتاره، که ده یخوینته وه:

شورشی گهلانی شیران گه لی سیاسه توان و زانای رامیاری تووشی واق و رمان کرد. له کاتیک که شیران یه کیک له پیگه گرنگه کانی شه مه ریکا له روز هه لاتی ناوه راست بوو له لایه کیش دراوسیه کی وه کو سو فیته چوار چاو ئاگاداری جموجو له کانی ناو خوی شیران بوو روودانی شورشیکی گه لی شه ویش له چه شنیک که سیاسه تی دزایه تی له گه ل هه ردوو زله سیزی جیهانی بکاته سه ردیری بزاقه که ی رووداویکی سه یرو چاوه پروان نه کراو بوو.

شورشی شیران زور زوو پیشانی دا که ده توانی گه لی دهره سه ری بو شه و حکومه تانه ساز بکات که تا شه و کاته فیر نه بوون نرخیک بو بیروپای گه له که یان دابنن و هه روه ها ئیسباتی کرد که ده توانی بهر ژه وه ندی زله یزه کان له ناوچه بخاته مه ترسیه وه. شه وه بوو حکومه ته دیکتاتوره کانی ده ورو بهر که و ته خو سازدان بو شه و ی نه که و نه بهر شه پولی شه م

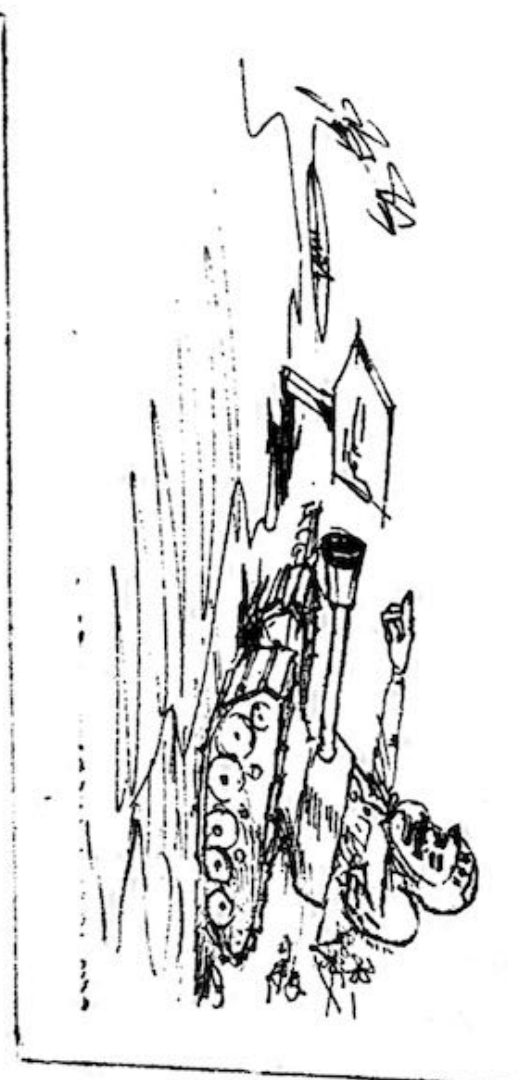

بگهینی و حکوومه نی غیراقیش که تازه ییحه سا بوو
 چ هه له به کی گه و ره ی کردوو هه موو هه و لکی ددها
 به لکو به دوو رووی سپی له و به لایه بیته وه.

دریژه کیشانی شهر روز له دووای روز به زبانی
 عیراق ته و او ده بوو بویه ش روزئاوایی به کان هه و لیان
 دا به گه یاندنی چه ک و ته قه مهنی پیشکه و تووو
 تازه بابته به غدا له دوراندن قوتار بکن.

پیداگری ئیران له دریژه پیدانی شهر تا
 رووخاندنی رژیمی به غداو سرکه و ته به ک له
 دوویه که کانی بووه هو تا نه و پرووی و
 روزئاوایی به کان هیزیکی نیزامی بخه نه به ردهستی
 سه ددام که جگه له چه ند و لاتیکی زلهیزی جیهانی له
 ناو و لاتیکی تر بی وینه بی. تاران دووای شهوی
 ییحه سا خوراگری عیراق له به رامبر هیر شه کانی
 سپای ئیران هونه ری خوی نیه وه هندیکیتر به غدایان
 راگر تووه و نایین بدوینی له نکاوا دووای ههشت
 سال شهر و لیکنان بریاری ناگرهستی راگه یاند. هه
 چهنده له سهره تادا تم بریاره مزگینی ته و او بوونی
 شهری پیوه دیار بوو به لام له راستیدا په یامی ثابته و لالا
 خومهینی بو سه لماندنی بریاری ۵۹۸/ی نه نجومه نی
 ئاسایش ته و انیشی تووشی واقورمان و دله خوربه کرد.
 نه و په یامه هه رچه ند به مانای کونایی په هاتی
 شهری ههشت ساله ی ئیران و عیراق بوو به لام
 مانایه که ی تری سهره لدانی گرفتیکی گه و ره تر
 به ناوی سپای عیراق بوو.

روزئاوایی به کان له ماوه ی شهر هینده چه ک و
 ته قه مهنی و تیکنولوژیان خستبووه به ردهستی
 کار به دهستانی عیراق که ئیستا به ته و او بوونی شهر
 هه مووی له دهستی به عسی به کان ما بووه و
 دهسه لاتیکی خه ته سازی لی سازرابوو که نه ده کرا
 چاوی لی بیوشن.

دهستیوهردانی هه ره زیاتریان له ناوچه بو هاتبوو پیش و
 نه یان دهویست له کیسی بدن. له لایه کی تر
 سرکه و تی هیچ لایه نیک به سهر شه و تر له
 به رژه وهندی شه و اندا نه بوو. ئیران که نه ده با
 سهریکه و تبا چونکه خه ته ریکی گه و ره بوو. عیراقیش
 به حوکی شهوی به سهرکه و تن له م شهره ده بوو به
 یه که م دهسه لاتی ناوچه و حزبی به عس پله ی
 قاره مانه تی له ناو نه شهوی عه رب وه دهست ده هیئا
 نه ده با شهره که ی بیردباوه.

شورشی ئیران هه ولی ددها به سزادانی توندی
 سه ددام هزری کرده وه یه کی شه و ها له سهری
 دراوسیکانی تری وه کو تورکیاش دهریکاو ته نانهت
 پس ی خوش بوو به رووخاندنی رژیمی به عس
 رژیمیکی هاویری خوی له به غدا به دهسه لات

■ هر چه نده هه نديك ده ليين
 نه مهريكا راسته و خو به سه ددامي
 وت كوويت دا گير بكات به لام به
 بپرواي من نه مهريكا به و
 ناسياريهي له سه ددامي هه بوو
 ته نيا دوخه كه ي بو له بار كردو
 نه گهر به غذا تووشي نه م هه له يه نه
 بووبا نه وهاي به سهر نه ده هات.

هوای معمولی یعنی شهری تهران و هیراق گرتی
 سهره کی، هیزی زه به لاهی سپای عیراق بوو که
 ده بووا لاواز بیا. له روانگی روز ناوایی به کان نه م
 هیزه ده سه لاتیك بوو که نار ه و او به ریکه وت وه کو
 لوویه کی سهره تانی له عیراق سهری هه لدا بوو
 بویش ده با به زووترین کات له ناو بچووبا نه وان
 ده یانزانی چیان به سه ددام داوه و بویش زور لیی
 ده ترسان.

له ناو بردنی سپای عیراق بیانوو یه کی به جی و
 گونجاوی گهره ک بوو که سه ددام به داگیر کردنی
 کوویت نه م بیانوو یه ی دابه ده ستیان و نه وانیش
 ده سته جی کاره که یان جی به جی کرد.

هر چه نده هه نديك ده ليين نه مهريكا راسته و خو
 به سه ددامي وت كوويت دا گير بكات به لام به پرواي
 من نه مهريكا به و ناسياريهي له سه ددامي هه بوو ته نيا
 دوخه كه ي بو له بار كردو نه گهر به غذا تووشي نه م
 هه له يه نه بووبا نه وهاي به سهر نه ده هات.

نه مهريكا وهندي ولاتي تری روز ناوایی
 ده یانزانی سه ددام تووشي له خوبایی بوون هاتوو و
 نه گهر ته له ی بو رایخن خوی تیده خا، بویش له
 ریگی کوویت وهندی میر نشینی تری عهره بی

گوشاری تابوور بیان خسته سهر عیراق و سه ددامي
 نه زانیش سهر خو شانه بریاری سزادانی کوویتی دا به
 بی نه وهی واقع بینانه سهیری کیشه که بکاو خوی
 خسته داوه را خراوه که ی روز ناوایی به کان.

به داگیر کردنی کوویت هه لی له بار ره خساو
 له ماوهی کمتر له دو مانگ عیراقی ده سه لاتدارو به
 هیز ویران کراو نه و جا هه ندی کیشه ی نوی سهری
 هه لدا یه وه.

هر چه نده هیزی هاو به شی هاو په یمانه کان سپای
 داگیر کردنی عیراقیان تا نزدیکی به غذا راونا به لام
 سه ددامي ده کتور بیان نه رو خاندو مه چلیان پیدا هه ر
 له سهر کور سیه که ی بمینیه وه. نه ویش به چند هو:
 یه که م: هیشتا که سیکی تریان نه دوز بیووه که
 بتوانی به دلی نه وان عیراق به ریوه ببات. بویش
 مه ترسی نه وه هه بوو به لا بردنی سه ددام بو شایی
 ده سه لات بستره هو ی پلشا گهر دانی له ولات و
 کاره ساتیکی تر رو بدات که چاوه پروان نه کراویی.

دوو هه م: نه گهر سه ددام بچووبا و رژیمیکی تر
 به اتبا شوینی، نه وه ره نگه ده سه لاتی تازه ملی بو
 قهره بوو کردنه وهی زهره روزیانه کانی رژیمی سه ددام
 که چ نه کردبا.

سیه م: نه گهر سه ددام هه ر نه و کاته له کار لادرابا
 نه وه ره نگ بوو له ناو نه ته وهی عهره ب و ته نانه ت
 موسولمانه کانیش پله ی قاره مانی پی درابا و لایه نگری
 حزبی به عس زیاتر بیا، چونکه به غذا به هاویشتی
 چند مووشه ک به ره و ئیسرائیل و به رز کردنه وهی
 دروشمی ثابینی هه ولی پیکانی نه م نامانجه ی ده دا.

چواره م: دراو سیکانی عهره بی عیراق و
 نه مه ریکاش له وه ده ترسان که ئیران هه ول بدات
 شورشیکی هاوچه شی شورشی خوی له عیراق ریک
 بخات.

ئەم چوار ھۆبەي سەرھوۋە بوونە ئەگەرى چاۋ
 پۈشى ھاۋپەيمانە كان لە رووخاندی بە پەلەي
 سەددام تەنانت دوۋاي ئەۋەي راپەرىن لە باشوورو
 باكور نزيك بوو بەغداۋ دەوروبەرى بگريتهۋە
 ئەمەريكا ريگەي سەرکو تکردنى بە سەددام داۋ لە
 ئاكامدا كوشتاريكى زور كراۋ خەلكىكى زور ئاۋارە
 بوون و كوردستانى عىراق توۋشى كوچرەۋە بە ناۋ
 بانگە كەي سى مليونى بوو كە ھەموومان چاك لە
 بىرمانە.

شەرى ئىران و عىراق ھەلىكى چاكى بو حزبە
 كوردستانى يە كانى دزى سەددام رەخساندو ئەۋانیش
 خويان سازداۋ بەرەي شەريان لە گەل رژىم
 بەرفراۋانتر كرد. بەلام ئەم ھەۋلەيان قەت نەگە بىشتە
 رادە يە كى واكە دەسكەۋتيكى بوگەلى كورد بە دوۋا
 دا ھەبى و حزبە كوردستانى يە كان تەنيا تۋانسان
 بەرە يە كى ھاۋبەش بە ناۋى بەرەي كوردستانى پىك
 بىنن، بەلام كە ئىران ئاگر بەستى راگە ياند جگە لە
 پارتى ديموكراتى كوردستان كە تۋانسانى نزيكەي
 دوۋمانگ بە بى ئىران درىزە بە شەرى بەرەيى بدات
 گشت حزبە كانى تر توۋشى نەكسە بوون و
 ھكۈمەت دەستى بە سەر گشت ناۋچە كاندا گر تەۋە.
 دوۋاي داگير كردنى كوۋيت كار بە دەستانى
 كورد بە چاۋيكي رەشىنانە سەيرى دەۋرى
 ئەمەريكايان دە كرددو بە ھۆي ئەم كارە ساتانەي بەر لەم
 رووداۋە لە لايەن روز ئاۋا بە سەرى كورده كان ھاتبو
 لە ۋانەش پىلانى جەزائىر نەيان دەۋىرا پىشت بە
 بەلنە كانى ئەمريكا بىستىن و بوپەش چاۋەروانى
 رووداۋە كانى داھاتوۋ مانەۋە.

دوۋاي شىكسى سپاي عىراق و داۋاي سەرۋكى
 ئەمەريكا لە گەلانى عىراق كە راپەرىن و رژىمى بە عس
 بىرووخىن حزبە كوردستانى يە كانىش كەۋتتەۋە

■ مـيخائيل گـورباچـوف لە
 پرۆستريكا دەلى: (پىۋىستە
 ھوشيارانە و واقع بىنانە سەيرى
 داھاتوۋى جىھان بگەين و خوۋمان
 لە ھوورە بوون بە شىۋەي
 بىر كورنەۋە لە ھىزو دەسەلات
 قوتار بگەين. پىۋىستە بە چاۋانى
 نوي سەيرى ھەموۋىشت بگەين...
 دنيا ئەۋرۋ پىچىدە يە،
 جوراۋ جورە، لە بەرەۋ پىشچوون
 دا يە، پرە لە ھزرو بىرى ھاۋرپك
 دزايە تى توند. دنياي گورپانكارى
 بنچىنە يى كۆمەلايە تىيە كە ھىماي
 بەرچاۋى، شۆرشى
 ھەمە شوپىنگرى زانستى و
 پىشە يىيە. دنيايىكە بە گورپانگەلى
 گرژىتى بەرفراۋان).

خوسازدان و جه ماوه‌ری کوردستانیان بو راپه‌رین
هاندا.

دامه‌زراندو ئەم به‌زمه تا ئیستاش هەر به‌رده‌وامه.

کوردستانی عیراق له کاتی داگیر کردنی کوویتی
پر بوو له سه‌ربازه‌کانی عیراقی به‌لام موسته‌شاره
کوردەکانیش خاوه‌ن هیزو ده‌سه‌لاتیکی زور بوون و
که شکستی سپای عیراقیان له کوویتی دیت هیچ
ئومیدیکیان به‌سه‌ددام نه‌ماو که وتنه‌هزری ئه‌وه‌ی
چون خویان له‌سزای گهل قوتار بکه‌ن. ئه‌وه‌ بوو
هه‌ندیکیان هه‌لاتن و چه‌ندیکیش خویان ده‌گهل
جه‌ماوه‌رو پیشمه‌رگه‌ی حزبه‌کان داو ده‌سه‌لاتی
رژیمیان له کوردستان بنه‌ر کرد. به‌لام هه‌روا که به‌ر له
ئیستا باسمان کرد رژیم له‌دزیان هاته‌ده‌ست و دووای
شه‌رێکی خویناوی خه‌لك ناچار بوون کوردستان
به‌ره‌و ئیران و تورکیا به‌جی بیلن.

داهاتووی عیراق

میخائیل گورباچوف له‌پروستریکا ده‌لی:
(پوسته‌هوشیارانه‌و واقع‌بینانه‌سه‌یری داهاتووی
جیهان بکه‌ین و خومان له‌هه‌وره‌بوون به‌شیوه‌ی
بیرکردنه‌وه له‌هیزو ده‌سه‌لات قوتار بکه‌ین. پوسته
به‌چاوانی نوی سه‌یری هه‌مووشت بکه‌ین... دنیا
ئه‌ورو پیچیده‌یه، جوراوجوره، له‌به‌ره‌و پیشچوون
دایه، پره‌له‌هزرو بیری هاورک و دزایه‌تی توند. دنیای
گوربانکاری بنچینه‌یی کومه‌لایه‌تیه که هیمای
به‌رچاوی، شوێشی هه‌مه‌شوینگری زانستی و
پیشه‌ییه. دنیایکه به‌گوره‌پانگه‌لی گه‌رژیتی
به‌رفراوان).

روژ ئاوابی به‌کان بو ئه‌وه‌ی رای گشتی جیهانی
بخه‌نه پال سه‌رکوئکردنی به‌غدا پروپاگه‌نده‌ی
زوریان له‌دژ سه‌ددام کردبوو و هزری خه‌لکیان
به‌ره‌و ناوچه‌راکیشا بوو. بویه‌ش به‌بوونی ژماره‌یه‌کی
زوری هه‌والنیری بیانی له‌کوردستان و ولاتانی
ده‌وروبه‌ر کوچه‌وه‌که‌ی خه‌لکی کوردستان له
جیهان ده‌نگیکی به‌رفراوانی دایه‌وه‌و ده‌نگی
ناره‌زایه‌تی له‌دژ ئه‌مه‌ریکا که ریگه‌ی
سه‌رکوئکردنی گهلانی عیراقی به‌سه‌ددام دابوو به‌رز
بووه. لیره‌بوو که ئه‌مه‌ریکا و هاوپه‌یمانه‌کان بو
ولامدانه‌وه به‌و بو چوونه‌ی گهلانی جیهان به‌تایه‌ت
گه‌لی ئه‌مه‌ریکا و بو ئه‌وه‌ی کیشه‌ی کورد و لاتانی
ده‌وروبه‌ر به‌تایه‌ت تورکیاش نه‌گرینه‌وه ناچار بوون
ناوچه‌ی پاریزراو له‌به‌شیکمی کوردستان دابنن و له
کوردەکان داوا بکه‌ن بگه‌رینه‌وه ئەم ناوچه‌یه‌و له‌وی
نیشته‌جی بن. دووای ئه‌وه‌ ناوچه‌یه‌کی ئه‌وتوشیان له
باشووری عیراق بو پاراستی شیعه‌کان له‌ده‌ستی رژیم

به‌پرۆای من ئەم وتانه‌ی سه‌ره‌وه‌بنچینه‌ی
ریکخسته‌وه‌ی نویی جیهانه‌که ئه‌مه‌ریکا هه‌ولی بو
ده‌دات. روژئاواش ده‌زانی که ئەم قسه‌ی گورباچوف
که چه‌ند سال پیش وتی (ده‌ورانی زله‌یزی ته‌واو
■ ئه‌گه‌ر روژیک ئه‌مه‌ریکا بگاته
ئه‌و قه‌ناعه‌ته‌که به‌بی ره‌چاو کردنی
فاکته‌ری کوردیش ده‌توانی
رژیمیک له‌به‌غدا دا بمه‌زرینی که
به‌رژه‌وه‌ندییه‌کانی ئه‌و بپاریزی و
له‌گهل ره‌وتی ریکخسته‌نی نویی
جیهانی بگه‌رنجی ئه‌وه‌بی
سی و دوو دای ده‌مه‌زرینی و
بوخه‌باتکارانی کوردیش ته‌نیا
ناوی تیروریست هه‌لده‌بژیری.

بووه) راستیه کی ئاشکرایه و دنیای ئیستا جیهانیکی تازه و بهرنامه‌ی تازه‌ی گهره که و عیراقیش له و جیهانه جیانیه و پیوسته خوئی له گهل دوخی تازه بگونجینی. به پروای من ئه مریکا ههول ده دات عیراقی داهاتوو عیراقیک بی که نه هنده به هیز بی که گرفت بخوئینی و نه هینده لاواز بی که نه توانی هیمنی ناو خوئی دابین بکات. به ره چاو کردنی ئه م راستیه که روزئاوا ئیتر ئیمانی به سه ددام نه ماوه و ناتوانی پروای پی بکات هیچ گومانی تیدانیه که نه و ناتوانی تا ماوه به کی زور دریزه به ده سه لاتداریتی خوئی بدات و رژیمه که ی ده پرووخی. به لام کیشه ی سهره کی چونیه تی رژیمی داهاتووی عیراقه.

ئه گهر به غدای دووای سه ددام حوسین بیهوی به کپارچه پی عیراق به زورداری پاریزی واته ههولی چاره سهری کیشه ی ناو خوئی به تایهت مه سه له ی مافی نه ته وه ی کورد نه دات و بیهوی سهر کوتیان بکات ته وه ده بی خاوه نی سپایه کی به هیز بی و دیکتاتور یانه حوکمی خوئی بگیری. ئه م چه شه ده سه لاته ش له عیراق تا قی کراوه ته وه و پشان درا که هه میشه دیکتاتور یکی به هیز له به غذا خه ته ریکی گه وره به هه م بو ئاسایشی ناوچه و به رژه وه ندیه کانی روزئاوا هه م بو دراوسیکان. که وایه به غدای داهاتوو نابی خاوه نی سپایه کی به هیز بی.

له لایه کی تر ئه گهر به غذا سپایه کی به هیزی نه بی ناتوانی خو له بهر سهره لدانی نه یاره کانی له ناو ولات بگری و به کپارچه پی عیراق ده که ویته مه ترسیه وه. ده ره نجامی ئه م حساب و کیتابه ساکاره ش هه ر ته وه به که رژیمی داهاتووی عیراق ته نیا ده توانی حکومه تیکی دیموکراسی فدرال بی چونکه حکومه تی دیموکراسی پیوستی به سهرکوئکردنی نه لک نیه و بویه ش هه ولی سازدانی

سپایه کی زه به لاح نادات و له ریگه ی فدرالیش داوای خه لکی تری دژی رژیم دیته دی و گه لی کوردیش به مافه کانی خوئی ده گات و به کپارچه ی عیراقیش ده پاریزی.

به پروای من گشت بهرنامه ی ئه مریکا بو داهاتووی عیراق هه رهینده به که له سه ره وه باس م کردو روون و ئاشکرایه که له و بهرنامه به کورد فاکته ریکه که بو سه قامگیر بوونی دیموکراسی له عیراق که به قازانجی ئه مریکایه و پیوسته ره چاو بکریت. ته ویش به و مه رجه ی کورده کان به خو یان ئیساتی ئه م شته بکه ن. ده نا ئه گهر روزیک ئه مریکا بگاته ته و قه ناعه ته که به بی ره چاو کردنی فاکته ری کوردیش ده توانی رژیمیک له به غذا دا به زرنی که به رژه وه ندیه کانی ته و بپاریزی و له گهل ره وتی ری کخستی نویی جیهانی بگونجی ته وه بی سی و دوو دای ده مه زرنی و بوخه باتکارانی کوردیش ته نیا ناوی تسیروریست هه لده بسزیری و له حاس ت سهرکوئکردنیشیان بی ده نگ راده وه ستی □

دریژه پیدهری شهر

چارچهل

نه مینی.

هوها که له به سالدا چوانم بیستوو باوکانی ئیمه
 هر چنده ژیانی خیله کی یان هه بووه و ئیمه ئیستا به
 پاشکه وتوو ناویان ده بهین به لام دیسان له کاتی
 پیکدادانی دوو عه شیرت ره چاوی گهلی خالی
 هه وتویان کردوو که ریگهی ئاشتبوو نه وه به ره بند
 نه کا. بووینه له کاتی شهر زور کم به مه بهستی کوشتن
 ته قه یان له یه کتری کردوو به لکو سه ره تا ته نیا
 مه بهستیان ترساندن بووه تا به لکو به بی کوشتن
 شه ره که ته واو ببی. یا له کاتی گه مارودانی
 عه شیره تیک له لایه ن عه شیره تیکی تر گه مارودهر
 هه ولی داوه ریگهی هه لاتن بو ئه ویترا کراوه بی تا
 به لکو به بی کوشتیاری زور شه ره که کوتایی پی بیت.
 دیاره هم کارانهش هه مووی له بهر شه وه بووه که
 هه وان ده یان زانی کورد گوته نی چیا چیا ناکه فن
 به لی چاف دیب چا قا که فن. هه روه ها ئا گادار بوون که
 شه وه له هه ردوولا ده کوژی هه کورده و روله ی
 خویانه.

به داخه وه وا له کوتایی سه ده ی بیسته م حربه
 کوردستانی به کان ته نانه ت به قه د خیله کونه کانش
 بیران له کیشه که نه کرده وه به بی شه وه ی هزری
 داها توو و ئاکامی کرده وه که یان بکه نه وه گرفتیکی
 زور گه وره یان بو خو و گه لی کورد خولقاند.
 شه ری ناو خو له کوردستان تا شه و کاته ی
 نه کیشرایه ناو شاره کان سه ره رای شه وه ی گیانی
 چه ندین روله ی گه له که مانی تیا به فیرو درابوو دیسان
 هه ر ریگهی چاره سه ری هه بوو به لام دووای
 په سه سه ندنی به ره کانی شه رو به تایه ت پیش
 داگیر کردنی هه ولیری پته خت تووشی گریه کی
 کویری زور توند بسوو که به داخه وه هیشتان
 نه کراوه ته وه.

به داخه وه شه ری ناو خو یی له کوردستانی عیراق
 هه ر به رده وامه و هه ردوولا یه نی شه ره که ش ویرای
 شه وه ی دان به خراپی و نه گریسی هم ئا گره
 سوو تینه ره دادینن له ریگهی داموده زنگای
 را گه یان دنیان هه ر به که و لایه نیترا به دریژه پیدهری
 شهر به خه لک ده ناسینن و کورد گوته نی هیچ کامیان
 نالین دو ی من تر شه.

شه وه له حاله تیک دایه که شته که هینده ش
 زه حمه ت نیه و هه ر که س بریک له مه سه له که ورد
 بیته وه ده زانی گریی کیشه که له کو یه.

به ره چاو کردنی بارودوخی کوردستان که هیشتا
 هیچ له گوپی نیه که شه ری له سه ربکری و هیچ به ک
 له لایه نه کانش ناتوانن شه ویترا له ناو به رن و ئاکامی
 هم کیشه به ته نیا شه وه ده بی که گرفته کان له ریگهی
 ئاشتیانه چاره سه ربکرین شه وه مان بو ئیسات ده بی که
 له شوینیکی وه کو کوردستان شه گه ر پیکدادانیکیش
 رووبدات شه وه ده بی هه میشه لایه نه کان ره چاوی
 تیینی ئاشنبوو نه وه ی روژی دوواتر بکه نه وه چونکه
 هه ردوولا ده زانن ناتوانن یه کتری له ناو به رن و له
 حاله تیکی شه وها دا ته نیا ریگهی ئاشتی ده مینیته وه. که
 وایه نابی ریگه کان بگرن و سیاسه تیکی شه و تو بگر نه
 پیش که هیچ بژاریک جگه له ریگهی شهر بولا یه نیترا

■ پارتی و یه کیتی بیان هوی و نه یانه وی کو تایی ئەم شه ره ناشتی یه. که ناشتیش بکری هه ولیز پیته ختی هه موو کوردیکه و قهت یه کیتی ناتوانی ده سه لاتداری تاکه حزبی له هه ولیز به ریوه بیات. ئەهی که وایه بو چۆلی ناکات و کو تایی بهم شه ره مالویرانکه ره ناهینی؟

یه کیتی نیشتمانی کوردستان به داگیرکردنی هه ولیز گشت ده لاقه کانی ئومیدی داخست و ته نیا ریگهی دریزه کیشانی شه ری له بهر ده م لایه نیر واته پارتی دیموکراتی کوردستان هیشته وه. که شه وه کرده وه یه کی یه کجار نامه سئوولانه بوو.

دووای داگیرکردنی هه ولیز پارتی ته نیا دوو ریگهی له بهر ده مدا مایه وه. یه که میان ناشتی، که شه وه به مانای سهردانوان بو داوایه کانی یه کیتی نیشتمانی و خوبه ده سه وه دان و سه لماندنی ده سه لاتداری تاکه حزبی له هه ریم بوو. دوو هه میشیان ریگهی شه ر بوو که هه موومان له ئاکامه که ی ئاگادارین و پارتی شه ریگهی هه لبارد. پساریک لیره سهره لنده دات و ره نگه هه ندی که س بیرسن که باشه پارتی بو ریگهی ناشتی نه گرته بهر؟ بو شه ری هه لبارد؟

هه ر چه نده من نامه وی لیره به رگری له پارتی بکه م به لام بو روون بو ونه وه ی راستیه کان ناچارم زیاتر بچمه ناو باسه که وه. له ولامی پرساری سهره وه ده لیم:

یه که م: شه و سیاسته ی یه کیتی گرتیه پیش که

سهره تا هه ولیز و چه ندین شوینی تری کوردستانی داگیر کردو شه و جا جاری ئاشتیخوازی ده، سیاستیکی کونه و له لای هه موان روون و ئاشکرا به شه وه ی بریک له میژوو بزانی ئاگاداره که ئیسرائیل دووای داگیرکردنی خاکه عه ره ب نشینه کان شه و جا هات و هاواری ناشتی ده کردو خه لکی واتیده گه باند که گوایه شه و ناشتی ده وی، به لام عه ره به کان شه رخوازن و سهر بو ریگهی ئاشتیخوازانه دانانه وینن. بویه ش خه باتکاره عه ره به کانی به تیروریستو شه رخواز به جیهان ده ناساند! تا وای لیهات که دوستانی ئیسرائیلیش ریکخراوی ئازادی خوازی فه له ستین یان به ریکخراویکی تیروریستی ناو ده برد. به لام راستی مه سه له که وا بوو که فه له ستینی یه کان داوای مافی خوین ده کردو ئیسرائیلی داگیرکه ر ئاماده نه بوو سهر بو داوایه کانی شه وان دانه وینی.

وینه یه کی تری ئەم سیاسته خودی حکوومه تی عیراقه. سه ددام حوسین دووای شه وه ی هیرشی کرده سهر ئیران و ناوچه یه کی بهر فراوانی داگیر کرد، شه و جا جاری ناشتی کیشاو داوای له ئیران کرد له ریگهی ئاشتیانه کیشه که چاره سهر بکه ن. شه وه له حالیکه دا بوو که شه گه ر جه نابی سه ددام نه هاتبایه ناو خاکی ئیران و پارچه یه کی داگیر نه کردبا هیچ کیشه یه ک رووی نه ده دا که پیوستی به چاره سهر کردن هه با.

که وایه پر و پا گه نده ی یه کیتی که گوایه شه وان ئاشتیخوازن و پارتی شه رخوازه دووره له راستی چونکه شه گه ر شه وان ئاشتیخوازان سهره تا هه ولیز یان داگیر نه ده کردو له جیاتی ئەم کاره یان هه ولی چاره سهری ئاشتیانه یان ده دا.

بویه ش پارتی قسه کانی شه وانیه ده ره ق به ناشتی بروانه کردو نه ی توانی پشتیان پیوه بیهستی. به تاییهت

که بهر له وهش تهوان چه ندین جار به لینی خوین به جی نه هینا بوو.

دووهم: پارتی و یه کیتی دوولایه نی دهسه لاتداری هاوبهش له کوردستان بوون. یه کیتی به داگیرکردنی ههولیر ههولنی دا پارتی له هه موو دهسه لاتیگ رووت کاته وهو به خه لک پیشان بدات که پارتی دیموکراتی کوردستان حزبیکی لاوازو بی دهسه لاته و له سهر میزی و توویش گوشاری بخاته سهر که سهر بو داوایه کانی یه کیتی دانه وینی. دیاره پارتی خوئی شیاری ته م سهره نجامه ناخوشه نه ده دی و وه کو لایه نیکی هاوبه شی دهسه لات داوای مافه کانی خوئی ده کرد.

سیهم: گشت تهو بگرو بکیشه ی چه ندین ساله له کوردستانی عیراق ته نیا له سهر تهوه بوو که تاکه حزبیک نه بیته دهسه لاتدارو حوکمی دیکتاتوریهانه بهرپوه نه بات. پارتی یه کیگ له و حزبانه یه که به دریزیای نیوه سه ده یه ک ریه رایه تی خه بات له دژی دیکتاتوریه تی تاکه حزبی له تهستو بووه، بویهش نه ی ده توانی مل بو دیکتاتوریه تیکی تر که چ بکاته وه. به و چه شنه گشت هه وله کانی ناشتخوازانه تووشی بنه ست هات و پارتی داوای کرد بو لبردنی ته م بنهسته یه کیتی له ههولیر بچیه دهره وه تا ریگه یه ک بو چاره سهر کردنی کیشه که بکریته وه.

که چی به داخه وه یه کیتی ههر دریزه ی به کرده وه کانی خوئی داو ته نانه ت ههولنی دا هه ندی شوینی تریش له دهستی پارتی دهرینی.

من لیره ره خه له یه کیتی ناگرم له بهر تهوه که ههولنی وه دهسته نیانی دهسه لات ده دات. به لام تهوه ده لیم که ماده م یه کیتی ناتوانی پارتی به یه کجاری له ناو بیات داگیر کردنی ههولیر هیچ سوودیکی بو تهوان نابی جگه له وه ی کیشه که قوولترو له چاره

نه هاتوو تر ده کات. پارتی و یه کیتی بیانه وی و نه یانه وی کوتایی ته م شه ره ناشتیه. که ناشتیش بگری ههولیر پته ختی هه موو کوردیکه و قهت یه کیتی ناتوانی دهسه لاتداری تاکه حزبی له ههولیر به ریوه بیات. ته ی که وایه بو چولی ناکات و کوتایی به م شه ره مالویرانکه ره ناهینی.

وادیاره یه کیتی ته م بیانوه دینی که ته گهر تیمه ههولیر چول بکه ی پارتی داگیری ده کات.

له ولاما ده بی بلیم پارتی بو داگیری بکات؟ بو ته وه ی تاوانی داگیر کردن و هه لوه شانندی پار له مان و حکومه تی هه ریمی بکه وینه تهستو؟ بو ته وه ی تاوانی داخستی زانکوی سه لاهه دینی به تهستو دابی؟ پارتیش ده بی بزانی ته گهر وه کو یه کیتی ههولیر داگیر بکات ناچار ده بی دیسان چولی بکاته وه و پروا ناکه م تهو هه موو گرفته بو خوئی بخولقینی.

له لایه کی تر یه کیتی ده لی به زهبری توپزو به هیزی چه کداره کانی ههولیر و چه ندین شوینی تری له دهستی پارتی دهره نیاوه و نیستا به هیزترین حزبی کوردستانه و هیچ حزبیکی تر دهسه لاتی تهوانی نیه! جا ته گهر وایی و به دهر چوونی تهوان پارتی ههولیر داگیر بکات خو یه کیتی به و دهسه لاته دیسان له ههولیر دهریان ده کات، هه روا که جاری یه که م دهریان کردن و ته گهر ده لین ناتوانن، ته ی جاری یه که م چون دهریان کردن و بو ده لین هیچ حزبیک له تهوان دهسه لاتدار تر نیه؟! دیاره یا نایانه وی ههولیر چول بکه ن و پشان خوشه ته م شه ره دریزه بکیشی یا هینه ش به هیز نین که باسی ده کهن و جاری یه که میش به هیزی چه کدار ههولیر یان نه گرت به لکو تهو قسه یه ی پارتی راسته که ده لی به لینیان داو پشان لئی پاشگهز بوونه وهو به فرت و قیل داگیر یان کردو ته م کاره ساته گه وره یه یان ساز کرد.

هر بواريك ده بيته هوی شله ژانسی دوخ و هر دهم
 رهنگه هندی لایهن بیان هوی هم لاوازیه بو
 وده ستهینانی ده سولات بقوزنه وه. هه گهر پارتی بهر
 له شهر خوی چه کدار بگردباو وه کویه کیتی نیشتمانی
 نامادهی شهر کردن باو هیزی تایه تی بو هم به بهسه
 ترخان کر با رهنگه قهت یه کیتی دهستی به شهر
 نه کردبا. به لام که دیتی پارتی هینده بایه خ به هیزی
 چه کداری ناداو خوی بو شهر یکی ناوخو ناماده نه
 کردووه که وته هم هزاره که به له ناو بردنی پارتی
 ده سولاتی هموو کوردستان بگسرته دهست و
 تاکامه که شی هه کوله وارویه به که هم موومان
 ده بیینین و هیوا دارین به زووترین کات کوتایی پی
 بیت □

به کیتی نیشتمانی وا بلاو ده کاته وه که گوايه هم
 شهره له سهر گومرکی شیراهیم خه لیله و پارتی ناماده
 نیبه به شی هوان له گومرک بدات!
 به بروای من هم بیانووهی یه کیتی دووره له
 راستی چونکه پارتی تا هه و کاته ی یه کیتی دهستی به
 شهری ناو خو نه کر بوو داهاتی هم گومرکی ده دا به
 حکوومه تی ههریم به لام که یه کیتی دهستی به شهر
 کرد به خوی پارتی ناچار کرد ریگه له گه یشتی
 داهاتی گومرک بو هوان بگری چونکه یه کیتی له م
 پاره به بو زیاتر خو چه کدار کردن و دریزه به شهر دان
 که لکی وهرده گرت و به بروای من که س ناتوانی به
 پارتی بلی تو ده بی پاره به که سیک یا لایه نیک بدهی تا
 هه چه کی پی بگری و له دزی تو شهر بکات. پی م
 وایی شیتیکیش کاری هه وها ناکات.

هه گهر یه کیتی هه ولیری چول کردو شهر راگیراو
 حکوومه تی ههریم دهستی به کار کرده وه هه و جا
 پارتی داهاتی گومرکی که له راستیدا داهاتی
 حکوومه ته بو خاوه نه که ی نه گهرانده وه هه و جا قسه ی
 یه کیتی راسته و ده توانن بلین پارتی دهستی به
 سهر داهاتی حکوومه ت داگرتووه.

به هه رجال پی م وایی روون و ناشکرایه که گری
 شهره که لیره دایه که یه کیتی نایه وی هه ولیر چول
 بکات و بویه ش کلیلی ناشتی له دهستی هه وانه و ههر له
 بهر هه وهش مه سئولی دریشه کیشانی شهر ههر
 هه وانن.

به پیوستی ده زانم هه وهش بلیم که پارتیش
 پیوسته به خوی دا بچیه وه و بزانی که هه رکی
 پاراستی مافی خه لکیکی زور که لایه نگر و هه ندامانی
 پارتین له هه ستویه تی و ده بی زیاتر بایه خ به پاراستی
 خه لک بدات. پارتی بیه وی و نه یه وی لایه نیکی
 کاریگری گوره پانی سیاسی کوردستانه و لاوازی له

خویان له ناو دلی میللهت بکهنه‌وه.

هر مه‌سوولیک که له کاتی روت و قووتی و فهیری گه‌له‌که‌ی باشترین و جوانترین جلوه‌رنگ پوشی و خیزانه‌که‌ی له ژیانیکی خوش و به‌خته‌ورانه دابن و خویان له سهر سهری خه‌لک هه‌لکیشن ده‌بی چاره‌روان بی خه‌لک تفو له‌عنه‌تی لی بکهن و له ته‌نگانه‌دا به ته‌نیایی به جیی ییلنه‌وه.

میژوو پیشانی داوه‌ته‌نیا نه‌وه مه‌سوول و سهرکرده‌نی هه‌ولیان داوه له ناو خه‌لکی خویان بن و وه‌ک نه‌وان بژین و وه‌ک نه‌وان بپوشن و هاوبه‌شی دهر دو ره‌نجی هه‌ژاران بن توانیویانه به تاواته‌کانیان بگهن و نه‌وانه‌ی به مالی گه‌ل سهرخوش بوون و ده‌عبه‌یان له سهر سهری خه‌لک لیداوه نه‌وکات به خویان هاتوونه‌ته‌وه که هه‌مووشتیکیان له کیس چووه و له هه‌موو بواریکه‌وه دوراندوویانه.

نه‌وه مه‌سووله‌ی به‌پاره‌ی خه‌لک خانوو ماشین و پله و پایه‌ی وه‌ده‌ست هینایی و نه‌وجا فیزو ئیفاده به هه‌ژارو فه‌قیران بفروشی ده‌بی چاره‌روانی روزیکی واش بکا که ده‌ستی به هیزی گه‌ل پیسیری بگری و هه‌قی خوی لی وه‌رگریته‌وه و نه‌وه حزبه‌ی پشت به‌م چه‌شنه مه‌سوولانه‌وه بیه‌ستی هر خاوه‌زانی چیی به سهر دی.

بویه‌ش هر ده‌سته و تاقم و گروویک پیویسته تاگاداری هه‌لسوکه‌وتی کاربه‌ده‌سته‌کانی خوی بی و ریگه‌نه‌دات به هوی چه‌ند که‌سیک که ره‌نگه هه‌ر هه‌ست به مه‌سوولیه‌ت نه‌که‌ن تووشی کاره‌ساتیکی له چاره‌نه‌هاتوو بی.

وه‌گه‌رنه (انا لله وانا الیه راجعون).

هر حزب و ده‌سته و تاقمیک نه‌گه‌ر بیه‌وی خزمه‌تی گه‌له‌که‌ی بکات پیویسته گزنگی بداته بیرورای خه‌لک و قه‌ت نابی کاریکی واکات کومه‌لانی خه‌لک لیبی دووره‌په‌ریز بن. چونکه پشتیوانی گه‌ل ده‌سته‌به‌ری خه‌باته له ناو ریزه‌کانی جه‌ماوه‌رداو هر حزبیک نه‌م پشتیوانیه له ده‌ست بدات ده‌بی فاتحه‌ی خوی بخوینی.

له لایه‌کی تره‌وه خه‌لک حزب و یاساو ریساو ئایدیولوژییه‌تی هر تاقم و گروویک له کرده‌وه و هه‌لسوکه‌وتی کاربه‌ده‌سته‌کانی ده‌بین و که سایه‌تی مه‌سووله حزبی به‌کان و ته‌نانه‌ت نه‌ندامه‌کانیش له ناو جه‌ماوه‌ر پیشانده‌ری که سایه‌تی حزبه. بویه‌ته‌ریکی فورس ده‌که‌ویته سهر شانی مه‌سوولانی حزبی و نه‌وانه هه‌رگا و ده‌بی تاگاداری هه‌لسوکه‌وتی خویان بن.

کاربه‌ده‌ستیکی حزبی نه‌گه‌ر دلی به حزبه‌که‌ی بسووتی و پیی خوشی خه‌لک پشتیوانی لی بکهن قه‌ت نابی کاریکی واکات خه‌لک لیبی بتورین و هه‌ست به که‌لینیک له نیوان خویان و مه‌سووله که بکهن. چونکه نه‌م توران و دووره‌په‌ریزیه ده‌بیته هوی کمبوونه‌وه‌ی پشتیوانی گه‌ل له حزب و نه‌وه‌ش زور خه‌ته‌رناکه.

خه‌لک هه‌رگا و کرده‌وه‌ی نه‌وه‌که‌سه په‌سه‌ند ده‌که‌ن که پیشانده‌ری ژیانی نه‌وان بی و هه‌ر مه‌سوولیک نه‌م خاله له به‌رچاو نه‌گری ناتوانی له ناو خه‌لک خوشه‌ویست بی و بی پشتیوان ده‌میینه‌وه.

نه‌وه مه‌سوولانه‌ی له کاتی برسیتی خه‌لک به‌زگی پریان ده‌نازن و تیربوونه‌که‌شیان له خه‌لکی برسی ناشارنه‌وه و شانازی پیوه ده‌که‌ن قه‌ت ناتوان جیگه‌ی

(شهره سه گ) لاواز بوو!!!

مهزلووم دهرويش سونى

چيروك خوى له خويا ثاوينهى وهدهرختى
 ئيش و ئازارو روزگارو به سهرهات و بارو ژيانى
 كومه له. چيروك له كانگاي مه به ستيكه وه سهرچاوه
 ده گري و له پيناو خواست و ئامانجيشيدا ته جوولته وه.
 جاج ته و مه به سته په يوه ندى به ژيانى كومه لايه تيه وه
 هه بي ياخود تا كه كان و خوينه ران وه كو كه ره سه به كى
 بهرز به كار بينت بو و لامدانه وهى گه لى پرسيارى
 فيكرى و كومه لايه تى و ثابوورى. به هه رحال ته بي
 مه به ست له چيروك كه كه دا ديار بگريت و (هه زنا كه م
 زياترى له سهر بروم).

به لام به لاي منه وه كه لاويكى هه زارو كه م
 (ته جرو به م). ته وه زور گرنگه كه كاتى لاويكى به
 تواناو شاره زا به گوپرهى توانايى و دانايى خوى
 ده ست بو چيروك كه ده با چند به تام ده بي كه ته و
 چيروك په يوه ندى به لايه نيكي گرنگى ژيان و به
 سهرهات و گير و گرفته كانى روزانه و پيشخستن و به ره و
 بهرز كردنى رادهى زانست و هه ولدانيكى گه و ره بو به
 ئامانج گه يشتى لاوه كان سهرچاوه بگريت و
 سوو دمه نديه كى تايه تى بداته خوينه رى و ته وه
 به لمينيت كه چون له ژيان و پيشهاته كانى ده ورو
 به رى خوى كه لك وه ر بگريت و ته وه ئاشكرا بكات
 كه چيروك له ژيان وه سهرچاوه ده گريت و پيشكesh
 به ژيانيش ده گريت. كه به لاي منى هه زاره وه ته بي
 چيروكى كوردى به ره ميكي كون (رابردو) و
 دانه به كى تازه و داهاتووى هه بيت بو ژيانى
 روزانه مان و داهاتووى گه له كه مان. واته خه يالى

هینانه دی کرداری گه وره گه وره بیت که نه وه ئاواتی
 ئاده میزاده و ئاواتی کومه لایه تی و تاکه که س که به ره و
 ژیانیکی پر له به خته و هری ههنگاو بنیت. واته چیرۆک
 دیمه نی گه وره بوون و له خه م ره خستی مروقایه تی و
 دیمه نی کیشه ی مروف و سروشت له ژیاندا نیشان
 بدات و نه وه مان بو بره خستی که چون فیری
 کوئنه دان و وه فاداری و خوراگری و ده ست به ردار
 نه بوون له ئاوات و په ند و هر گرتن بو داهاتوومان بین.
 ته بی چیرۆک خاسیه تیکی و نیشان بدات که له ژیاندا
 هه وڵدان و کوئنه دان و له کار به رده وام و ساردی
 نه زانین و له نه وین و دلداریدا وه فاداری و به رامبه ر به
 زولم و ستم را په رین و هه لویست و هر گرتن. له
 به رامبه ر نه زانین و (جا هلیه تدا) هه وڵدان و نه سه روتن
 تا سه رکه و تن و گه یشتن به ئاوات که رووناکی و
 رزگار بوون له جا هلیه ته. ته بی بو مان خو یا بکات که
 چون به رامبه ر ته نگو چه له مه ی روزانه ی روزگاری
 ژیانماندا:

خوراگرو و شیار بین تا زال بین به سه ریاندا، خو
 نه گه ر نه مانه ش نه بی له پیناو به هیز کردنی راده ی
 فیکرو شاکاریکی گه وره ی سه رخستی ته ده ب
 ده وری خو بسینین له پیناو پیشخستی وه زعی
 ئابووری. شارستانیه ت کردنی کومه لایه تی و ... هند.
 بو هه موو نه وانه ی سه ره وه ش هه رکه س بیه و ی
 چیرۆکیک بنووسی که لایه نیکی نه مانه ی سه ره وه
 بگریته خو، گه ره که نو سه ره که چیرۆکه که ی له
 قالیکی ریکو پیکدا شایان به خو ی ناوه روکی به وه
 دابریژیت، واته دیمه نی ناو چیرۆکه که له گه ل
 روداوو مه به ست و هه لویست و ته و او ی
 جموجوله کانی سه رکه و تواته وه کو ئاوینه به ک یا خود
 شانو نامه به ک که له سه رشانو پیشکه ش ده کری بینیه
 ئاراو سه رنجی خوینه رانی بو را بکیشی و شوینه واری

(ایجابی) خو ی بکاته سه ر خوینه ر تا تامی چیرۆکه که
 هه ست پی بکات، واته ته بی وه ستایانه و وردبینه
 دیمه نی چیرۆکه که و که سه کانی نیو چیرۆکه که و
 مه به ست و ئامانج و ده ر نه نجامه کانی دیار بکریت.

به لām به داخه وه!! نه وه ی له چیرۆکی شه ره
 سه گدا له نووسینی کاک سه ردار نه حمه د ده بینم که له
 گو فاره که تان دا بلا و کراوه ته وه سه رنجمی بو هه ندی
 لایه نی را کیشاوه که نه ویش نه بوونی رووناکی و
 دا پوشینی په رده ی تاریکایی به سه ریدا و شار دنه وه ی
 مه به ست و هه لویست و ده ر نه نجامه کانی (نه گه رچی
 نو سه ر توانیوه تی) وه کو رووداویکی خه یالی که
 تارا دیه کی باش په یوه ندی به ژبانی کومه لایه تیمانه وه
 هه بووه ده ری خستوو. به لām له راستیدا وه ستایانه
 بو ی نه چوو وه ههنگاوی بو نه ناوه و سه رکه و تواته
 کوتایی پی نه هیناوه.

له چه ند لایه نیکی چیرۆکه که دا به پیچه وانه بو ی
 چوو وه له هه ندی شویندا هه له ی بیر چوونه وه به رچاو
 ده که و ی و له هه ندی شویندا شتی له بار خو یه وه بو
 نه هیناوه که له ناوه روکی چیرۆکه که ی کم کرد و ته وه.
 واته به ورد بوونه وه لیبی ناتوانی تامی لی وه ربگیری و
 له مه به ست و هه لویست و ده ر نه نجام بی به شه.

بو نه وه ی که له سه ر نه مانه ی سه ره وه و به پیر هاتی
 دا وایه که تان که دا و اتان کردوو ه روانگه ی خو مان له
 سه ر نه و چیرۆکه دیار بکه ی ن مینش به و هه ژاری و
 که م (ته جرو به یی) خو مه وه به وشیه به ی خواره وه
 چیرۆکه که ی کاک سه ردار هه لته سنگینم.

وه ک له سه ره وه با سم کرد چیرۆک ته بی له پیناو
 مه به ستیکدا بیت به لām لیره دا له ناو چیرۆکه که دا هه یج
 مه به ستیک ره چاو نا کریت. نو سه ره که ی خو ی له
 مه به سته کانی شار دو ته وه سه ره رای نه مه ش نو سه ر
 خو ی نه کاته خاوه ن مه سه له که و وه کو خو ته به یه ک

ده یخوینته وهو سه رچاوه له دی و خه لک و ئاغا و چه ند
 که سیکى ناو چیر و که که وه رده گریت و خوشی بومان
 ده گیر بته وه. ته نیا هه ق به قاسمه که رکوز ددها که به
 خوی بلی (ته گهر له جیاتی کهر ناچاری ده کردم
 سه گک بکوژم. ته و جا نه ونده سه گم ده کوشت... هتد)
 وه لوورانندی سه گی پلکه هه مین به ره زیلی که له
 راستیدا هه ره ته سه گه یه پاله وان و خو فیدا که ری
 سه رکه وتی (ئا برووی گونده که یان وهک ئاغا که
 ده لی).

به لام نووسه ره وه کو پاله وانى فیدا کار هه لویستی
 دیار ناکا. چونکه ده لی (سه گک له ژیر به ند گلوله بیوو
 سه تووره بی ده یلوورانند...) که ته مهش شایانی
 پاله وان و فیدا کار نیه. سه ره پای ته مهش که نووسه
 خاوه نی مه سه له که یه به لام نابین به رامبه ره به هه موو
 ته و غه درو زولمه بی مانایه ی به خه لکی گونده که
 ده کری هیچ هه لویستیک وه ربگری. چ له خه لکه وه
 که خاوه نی سه ره کی مه سه له که ن و چ خوی که به
 بیژه رو یه کی له و دوو که سانه ی نیو مه سه له که دا دیار
 بکات.

که به بو چوونیکى باشتر و واقع بینانه ی زیاتره وه
 باشتره بلیم زیاتر له چیر وک، ته مه له رووداویک
 نزیکتره. هه رچونی بی نووسه ره واقع بینانه هه لویست
 وهر ناگریت به رامبه ره به مه سه له که وه له م باره شه وه
 هه لویستی خه لک و که سه کانی نیو چیر و که که
 ده شار بته وه و به پیچه وان هه دینته ئاراو دلره قانه
 به رامبه ره به خه لکی هه ردو گوند هه لسوکه وت ده کا...
 چونکه نه ته بوو سه رباری ته وه هه موو ده ردو زولم و
 زوریه ی که له خه لکی هه ردو گونده که ده کرا
 هه لویستیان پیچه وان هه بی واته رق و کینه به رامبه ره به یه ک
 وه ربگری، که ته مه له هه لویستی چیر و که که که
 ده کاته وه. باشتر و ابوو نووسه ره له جیاتی ته وه ی

به رامبه ره به ره فتار و هه لسوکه وتی ئاغا کان و له گه ل
 خه لکه که ی هه ردو و دی بیر له یه کیتی و برابیه تی و
 ته بایی و هه لویست وه رگرتن به رامبه ره به ره فتارانه ی
 ئاغا کانیان پیشان بدابایه و مه سه له که ببا هه لویست
 وه رگرتن به رامبه ره به و کاره و هه ولدان بو گه یشتن به
 ئامانجیک که رزگار بوونه له ده ست ته م وه زعه یان و
 ته گهر هیچ نه با را کردنی خه لکی هه ردو و دی بو
 شوینه کانی تری دهر بخستبایه. نه ته بوو به رامبه ره به
 زولم و زوری ئاغا کانیان ته وانیش زولم له خویان
 بکه ن و خویان که متر له وه ی که ته بوو بیکه ن نیشان
 بده ن. واته لیره دا ئاسو له نیو چیر و که که دا بی ئومید
 بوونه که خه تاکه ی له بیرو بو چوونی نووسه ره که دایه.
 واته نووسه ره که هیچی له مه به ستی چیر و که که ی
 نه گورپوه. به سه ره اته و به ناوی چیر و کی (شه ره
 سه گیشه وه) بومانی ده گیر بته وه.

سه رباری ته وهش که ناوه روکی چیر و که که
 پابه ندیه کی ته واوی به کیشه ی خه لکی که وه هه یه که
 تسیایا چاره ره شو به دبه خت و (مه زلوم) ده بی و
 ئینجاش وهک ئاغا ده لی (مه سه له ی ئا برووشی) تیدایه
 که ته مهش دلره قی و به که م زانینی مه سه له که له لایه ن
 خودی نووسه ره وه یه. سه ره پای ته وهش که سه گانی
 نیو چیر و که که زور لیکراون و بی هه لویستن سه گه که
 که وهک و تم ته گهر مه سه لی پاله وانى له ناو چیر و که که
 داباس بگری ته بی سه گه که بی که ژیانی خوی به خت
 کرد بو ده سکه وتی گونده که یان جا با زیاتر ئاغا که
 به هره ی وه ربگری به لام خو به شیکیشی ده گاته
 هه ژازان و جوتیارانی گونده که. به لام نووسه
 هه لویستی سه گه که وه کو فیدا کار و قاره مانیک
 هه ئناسه نگینی و ده ری ناخات. وه هیچی بو ناگری چ
 له لایه ن خه لکه وه چ له لایه ن ئاغا که وه!

له لایه کی تر مه حمووده کویر له سه ره هه ق فه لاقه

دهدری. پیم وایه نه بی هلوستیکي گوندي له
 مهحمووده کوير ديار بکردبايه جا چ ناشکرا ياخود له
 ديوي ناوهوهو به شيويه کي (ته داعي و مه نولو جي) ناو
 خوي دهر وون و رق و کينه ي دهر بخستبايه. هر وه ها
 هيچ نه با خودي نووسر ته بوايه شتيکي بو بکردبايه و
 فه لاقه دانسه کهي هيچ کار تيکړدنيکي (ئينجايي)
 نه کړدو ته سر هلوست له نيو چيرو که که دا. ته گډر
 چي له کاتي ته ماشا کړدني گروهه که نووسر
 مهحمووده کويري به بيري خوي هيناوه ته وه به لام
 شتيکي وای بو نه کړدووه که شاياني توله مهندن
 ياخود داوا کړدني مافي خوي بيت. که ته مه کم بووه.
 بلکه همينش له ناو چيرو که که دا (مهزلومه) و
 ناتواني له مافي خوي پرسی.

له شوينيکي تر نووسر باسي (دادوهر) ده کا که
 به لای منه وه ته مه هله يه و هيچ شتيک له گور پدانسيه
 که ناغاگاني گونده کاني دهر و بهر بين بو دادوهر ي
 کړدن له گروهه که. (دادوهر) ماناي تايه تي خوي
 هه يه و دووره له ره و شتي نيو ته مه مه سه له يه دا.
 دادوهر ي بو کاتيک باشه که مافي که س نه فه وتي و
 ياخود که س بي ماف نه بي و زولم له که س نه کړي و
 ئيشه که دادوهرانه چاره سر بکړي. جا تو خودا چ
 دادوهر يسيه که له نيو ته مه کيشمه و کيشمه دا يه که
 ناغاگاني هر دو گوند بو هزو ئاره زووي
 پر و پوچ و بي ماناي خويان ته مه مه سه له يان هينايته
 گوري که زياتر له (قوماريک) ده چيت، واته
 هر چوني بي چيني هه ژارو نه دار ده چه وسينه وه. بويه
 باشر بوو نووسر بيري له شتيکي تري شايان به
 خودي مه سه له که بکردبايه وه که پيم وايه (شايه دي)
 زور له (دادوهر ي) چاکره. چونکه ناغاگان هر بو
 شايه دي دان و رباوردن هاتوون و به س.

له لايه کي تريشه وه له شوينيکا پيش ده ستيکړدني

شهر ته که ده لي (خور له نيوه راستي ناسمان تي پيري)
 گروهه که ده سپيده کاو پاشان ده لي (چهند په له
 هور يک بو ماوه يه کي کورت رووي خور
 داده پو شن). پاشان نووسر له شوينيکي تر ده لي
 (خور به رده و ام له ناسمان ريگي ده بري!) ئينجا
 دووای ته مه جار يکتر ده لي (په له هور له سر خور
 لاچوو سه گي گرفتار...) ئينجا دريژه ده داو تا ده لي
 (په له هور له گوشه يه کي ناسمان ون بوو خور به ره و
 روز ئاوا شور بوو...).

ليره دا ته بوايه نووسر وه ستايي باشر به کار
 بهينابايه چونکه کاتي يه که مجار ده لي چهند په له هور
 بو ماوه يه کي کورت رووي خور داده پو شن و جاري
 دووهم ناوي په له هور ناهيني. نه ته بوو جاري سي يه م
 ناوي په له هوري بهينابايه. که ده لي په له هور له سر
 خور لاچوو پيم وايه باشر بوو له جاري يه که م زياتر
 ناوي په له هوري نه هينابايه چونکه ده لي
 (بو ماوه يه کي کورت)، ئيتر پويست نه بوو تا کور روز
 به ره و روز ئاوا شور بيته وه په له هور ئينجا له
 گوشه يه کي ناسمان ون بي که ته مه ش هله ي
 وه ستايانه يه تي ئوميد ده که م دوباره نه بيته وه.

هر وه ها نووسر له شوينيکي تر دا ده لي (سه گي
 گرفتار به تاسه وه سه يري دوو ايين داهاتي خور
 ده کا...) جا من ليره دا نازانم ئاوا بووني خور چ
 په يوه ندييه کي به چاره نووسي سه گه که وه هه يه. ياخود
 هيچ له وه زعه که ته گوري؟ يا شتيکتر.

ئير هر شاد بن □

چهند تییینی له سه ر گزنگ

ئیراهیم ئیسماهیل

٤م و تهیه وه کو دروشمی گوڤلر به کلر بینن. دروشم تهوهنده دوورو دریز نابی.

(٢) دیسان پیوست نه بوو سه ر نو سه ر نلزن اوو ناوی خوی هه ر دوو کیان تو مار بکات.

(٣) نساوه روک بیریك ئالوزه. ره چاوی تایه تمه ندیه کانی بابه ته کان نه کراوه. واته ده بووایه بابه ته سیاسی به کان له دووای به کتر بن و بابه ته ته ده بی به کان و تهوانی تریش هه روا.

(٤) له (ده سپیک) سه ر نو سه ر بابه تی (شهری براکوژی) زور به کورتی و پوخته دارشتوو به لام چهند رستهی دووای زیاده (خوا بیریك ته قل...) له بهر تهوهی نابی و ناگری وتهی سه ر نو سه ر گالتهو چه فهنگی تیدایی ته نانه ت له گوڤارو روژنامهی کاریکاتیریشدا شتی وانه بووه و نابی.

(٥) له بابه تی (تورکیا... هه ولیکی بی ده ره نجام):
أ. ستوونی به کهم. دیری حه فتم (هه ر تهوهش بووه هو که... بگر نه ده ست و...) پیتی و او زیاده و ده بوایه له جیاتی (٤) بیت.

ب. دیری ١٣ (سه لاجه قه کانی) هه له یه و راستیه کهی (سه لجوقی به کانی) راسته.

ج. به گشتی هه له ی رینووسی زوری تیدایه له هه موو بابه ته کاندایه تاییه تی (٧) له بیر کراوه. برابان رینووسی به بی (٧) کوردی نیه.

د. له لاپه ره ٩ دیری ٢٤ (چاکر له م قسه به حالی بیا و قه بوولی کردبا). رسته به کی دوورو دریزه. زمانی

.... چونکه له سه ر کردایه تی به کیتی تیکوشه ره که مان خزمه تگوزاری ده کهم له وانه به له هه موو که سپیک باشتر ئاگاداریم که گوڤاری گزنگ ته نیا به هیممه تی کوردانهی ئیوه ئازیزانه که ده رده چی ته گینا هیچ جوژه هاوکاریه کی ماددی و مه عنهوی ته وتوی له پشت نیه.

به پیی کاره کهم هه موو ژماره کانی گزنگم خویند و تهوه بو م ده رکه و تهوه که گزنگ ده یهوی گوڤاریکی هه مه رهنگی جه ماوه ری بیت تا گوڤاریکی سیاسی و روشنییری تاییه ت به لاوان. به لام ئایا گزنگ توانیویه تی ئامانجه کهی خوی پیکی یانه؟

ته گه ر پر سیاری من بگری ده لیم باشه به لام هیشتا زوری ماوه. چونکه برای بچووکان سالانی دریز وه کو ئیوه ئاواره بووه، هوگری و خوشه ویستی به کی تاییه تی لاهیه به رامه ر به ئاواره و لاوان و گزنگ. بویه ته گه ر لیم زویر نه بن و دلنیا بن که ئاره زوم پیشکوه تی ئیوه یه، ته م چهند تییینییهی خواره وه ده خمه روو ئاواتم وایه جیگه ی ره زامه ندی بن و سوو ده خشیش بن بو ته رکی گوڤاری گزنگ.

(١) له لاپه ره ی پشت به رگدا بیرو پای (په شیو) تان له مه ر ویزه و ته ده ب دا هیئاوه له مه به ستان ناگه م. ته گه ر مه به ستان وایه که له گه ل رای ته ودان و ده خوازن نووسینه کانتان یا باشتر بلیم گوڤاره که تان وه کو په شیو ده لی گوڤاریکی جه ماوه ری بیت واته

کوردی شهوندده دهوله مهندو پاراوه که ده کوری رستهی کورترو ره وانتر له وه بنوسین. وهك: (بی سله ماندباو پهنده که ی ئاویره ی گویچکه کردبا).

ه - له کوردیدا که س نالی (دهری کیسه) ده لئین سه ری کیسه یان بوشل ده کرا. هر له هه مان لاپه ره.

۶) وتاری ئازادی له لاپه ره ۱۱ زور گونجاوه و ئیمرو زیاتر له هه موو کات وساتیک پتر پیوستیمان پی هه یه. به لام به رای من نووسه ره به (دهستیکی) باش نه چووته ناو بابه ته که وه. زور دریره وه ده کرا زور باشتیش کیسه که روون بکاته وه به نمونه وه به لگه ی زیندوو.

۷) بابه تی (سه رنج بوکار به ده ستانی...) له لاپه ره ۷ نووسه ره هندیك جار وهك بلیی ده یه وی شتیکی گرنگ بدرکینی. به لام ناویری. ته وه ی بابه تی ره خنه ده نووسی ته نیا بیر له ره خنه که ده کاته وه نهك ته وه ی ره خنه که ی ئاراسته ده بی.

۸) لاپه ره ۲۰ له گه ل خویندنه وه ی زور مه راق بووم ته گه ره هلم بو بره خسی بچمه زیاره تی چهك چه کوو. ئافه رین بو بیری نووسه ره که ی که بابه تیکی وای هه لئار دووه. به لام شیوه ی دارشتی له نگه، له سه ره تاوه نووسه ره ده یه وی داستانی دیداره که ی خوی له چهك چه کوو به زمانیکی جه ماوه ری بنووسیته وه وهك ته وه ی که سیکه له تهك دانیشتووه و باسه که ی بو ده کا. ته م شیوه نووسینه زور سه خته و پیوستی به وریایی هه یه. له هه مان کاتدا که ده بی به ساکارترین شیوه بنووسی پیوسته ئاگادار بی که شیوه ی راپورت بی.

۹) شه ره سه گ لاپه ره ۲۶ سووزه به کی باشه به لام زور تیکه لاوه وه له رووی زمانه وانیشه وه پره له له نگه ی. دیاریشه یه که م کورته چپروکی نووسه ره که یه ته گینا وانه ده بوو.

۱۰) لاپه ره ۲۱ بابه تیکی زور باشه. دهستی نووسه ره خوشی. به لام نووسه ره به ته واوه تی شاره زای له شیوه ی کرمانجی سه روو نییه ته گه رنا هر له سه ردیری بابه ته که یدا ته م هه له زه قه ی نه ده کرد. خه لکی بادینان ده لئین (ستینا) نالین (ستوونا).

۱۱) لاپه ره ۲۷ له وه تای روزنامه گه ری کوردی له دایك بووه (مه تهل و په ند) هه وین بوون. نهك به که لك ناهین. به لام شتی نوی له بارتره. له جیاتی مه تهل لایه نیکی تری فلکلوریتان هینا بویه چاکتر بوو، خو ته گه ره له هه موو بواریکدا هه زار بین له فلکلوردا شوکر بو خوا زور ده وله مهن دین.

۱۲) لاپه ره ۴۳ (تهف گوله...) ته نیا پاراگرافی یه که می به ده ستکاری ده نووسمه وه لیکی بده نه وه ده بین نووسه ره کوردیزان نه بووه.

من تهف گوله بو ته چنی، به ری کو بچنم، د هندا زناره کی بلند را، ل ده هه نا گره کی پر لپژ. سه ری خوه سه ره چه مه کیدا چه ماند بوو، ئو ژبلی هه لویی به رزه فر ریکا چ که سکی دی نه دکه تی.

۱۳) بنه ماله لاپه ره ۴۴. ته مه یان بابه تی تاییه تی لاوانسه. ساوه روکی زور به هیزه به لام له رووی ریزمانی یه وه هه له ی تیدایه بو نمونه:

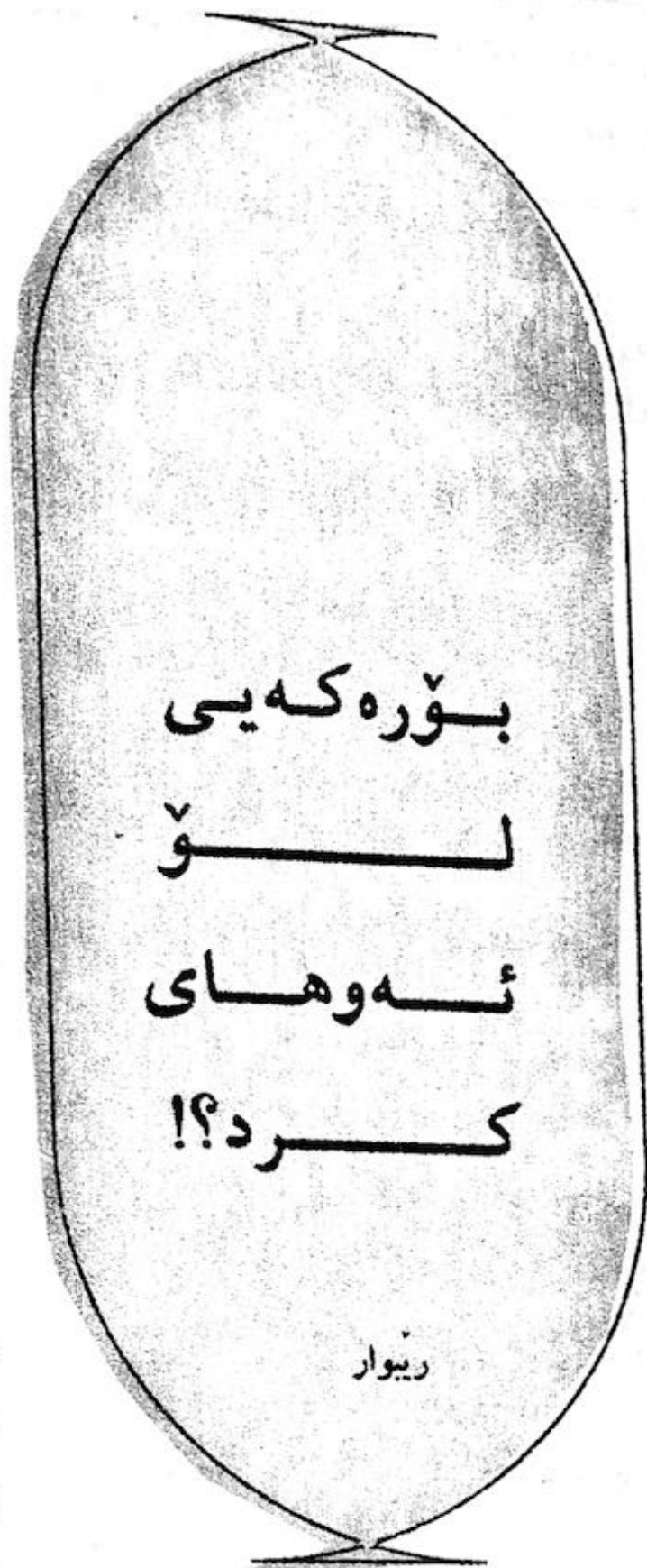
دیری دووه م (پیناسه که مان) هه له یه. راسته که ی له م رسته یه دا (پیناسه یه که مان) ه.

بو ئاگاداری نووسه ره له کوردی به ماهیچه ده لئین (ماسولکه).

له گه ل ئاواتی سه ره که وتن

به داخه وه وته كانی قهت به ره خنه ناچن و زیاتر وه كو
 هه ولدانیک بو سووك كردنی كه سایه تی مام هه زارو
 بی بایه خ كردنی هه بنانه بورینه دینه بهر چاو. من هم
 قسه یه به هوی (ته عه سوب) و ده مارگیری نایزیم و مافی
 هه کوردیکیش ده زانم ره خنه له هه بنانه بورینه
 بگری و رهنگه به خوشم ره خنه لیبی هه بی به لام بهو
 حاله ش ده لیم وتاری بوره که بی ره خنه نیسه و به نیاز
 پاکی نه نو و سراوه و بو هم وته یه ش به لگم هه به که به
 شیوه ی خواره وه ده یخمه روو. چاکیش ده زانم
 ریزدار بوره که بی به وته کانی من هه له ی خوی راست
 ناکاته وه چونکه له راستیدا کاره که ی کرده وه به ک نیسه
 له رووی نه زانی کرابی به لکو وه كو پیلانیک دارپز
 راوه و بوره که بی هه موو توانای خوی بو به پرپوه بردنی
 خستوو ته کار. من ته نیا هم وتاره ده نووسم که له
 لایه ک لاوانی گه له که مان ناگاداری راستی به کان بن و
 له لایه کی دیکه ش هه موو بزانشن که دنیا هئیده ش
 بیخودان نیسه که هه ر که س به دلای خوی و به (پبخاس
 بده ته ناف قوندکا) *

ریزدار بوره که بی له وتاره که ی پاش شهوی
 نه ختیک له میژووی فرههنگ نووسی له ناو کورددا
 دوواوه ته و جا ده لی: (زمانی کوردی ئیستا داگری پیچ
 زاراوه به که بریتین له کرمانجی باکووری کرمانجی
 باشووری و گورانی و لوری و له کی که هه رکام له م
 زاراوانه چه ندیکیان لی جیا ته بیته وه له راستیدا
 که سیک که بیه وی فرههنگی کوردی بنووسی ته بی
 هم پیچ زاراوه به ته واوی بزانی تا بتوانی هه مووی
 وشه کانی هم زاراوانه کو کاته وه له فرههنگه که یا
 بینووسی و جگه له وش ته بی ئاشنا به تی بیکی
 ره به قی به سه زمانه کانی ئاویستایی و په هله وی و
 فارسی و تورکی و عه ره بیش داهه بی تا وشه
 ره سه نه کانی کوردی به ته واوی بناسی و تووشی هه له

له ژماره ۱۲/ی ئاویته هیرشیکی توند کرایه سه ر
 که سایه تی ماموستا هه زارو به ره مه پرپایه خ و به ناو
 بانگه که ی (هه بنانه بورینه). هیرشکه ر که
 نوو سراوه که ی له ژیر سه ردیری (ره خنه له سه ر
 هه بنانه بورینه) نووسیوه ریزدار سدیقی بوره که بی به.
 ههروه کو له سه ردیری وتاره که دیاره بوره که بی له
 ژیر ناوی پیروزی ره خنه هیرشه که ی کردوو وه

نه بی).

مه به سستی بوره که بی له م قسانه شه و به که هم
تایه تمه ندیانه ی سه ره وه ده بی هم موی له لای
کابرایکی کورد هه بی و جگه له وانهش (له بواری
مور فولوژی و فونولوژی و...) چه ند (لوژی) تر که
پاشان باسی ده کا شاره زابی شه و جا شه و کابرایه ده توانی
فهره ننگ بنووسی و چونکه هه ژار شه وانه ی نه بووه
که وایه هه رمافی فهره ننگ نووسی نه بووه و شه گه
هم کاره شی کردووه شه و جا دیاره به پروای جه نابی
بوره که بی کاریکی خرابی کردووه و شایانی تیرو
توانجه و قسه ی ناشرینه که له لای شه و وه ناراسته ی
بکری!

بو روونتر بوونه وه ی مه سه له به ئاگاداری
خوینهرانی هیژا ده گه بینم که خودی ریزدار
بوره که بی (به قسه ی خوی) شه و چه ندین ساله
خه ریکی فهره ننگ نووسینه و له لاپه ره کانی کوتایی
گشت په راوه نووسراو یا وه رگیراوه کانی به خوینهری
راگه یاندووه که چاوه پروانی فهره نگی (ماد) به و
تایستاش هه ر ته و او نه بووه! که هیوا دارم ته و او ی کاو
هم خه لکه له چاوه پروانی رزگاری بی به لام گه لو
بوره که بی به خوی شه و تایه تمه ندیانه ی سه ره وه ی
هه به که هه قی به خو داوه فهره ننگ بنووسی؟!
پسپورانی زمانی کوردی هم زوبانه به سه ر شهش
زاراوه دابهش ده که ن که جگه له و بینجانه ی
بسوره که بی باسی کردووه زاراوه ی زازایی
زاراوه ییکی کوردیه و بوره که بی باسی نه کردووه.
باشه شه گه ره پیویسته فهره ننگ نووس گشت هم
زاراوه و لکه کانی تری بزانی و ئاشنایی ره به قی به
سه ر زمانه کانی ئاوستانی و په هله وی و فارسی و
تورکی و عه ره بی هه بی، شه توو بی بوره که بی خوی
هینده بزانی و سه ره ده ری له م هینده (لوژی) پهش بکا

که خوی نووسیویه؟! خو شه گه ر بزانی جیگه ی
شانازی به لام من ئارخه یانم بوره که بی زاراوه ی منی
هه رکیش شه گه ر قسه بکه م به چاکی تی ئاگات تاچ
بگه ته ئاوستانی و په هله وی و... هه ند. شه ی که وایه بو
فهره ننگ ده نووسی!؟

ئایا شه حمه دی خانی هه موو شه م زمانه و
(لوژی) یانه ی زانیوه که (نه و به هاری) نووسیوه و
بوره که بی به خوی په سنی ده داو ده لی (جی ی ریزو
سپاسن)!

که وایه هم قسانه ی بوره که بی ته نی بو شه وه له
وتاره که نووسراون تا هزری خوینهر ئاماده بکه ن که
هه ژار هه قی نه بوو فهره ننگ بنووسی و ته نانه ت به
خوی شی ئیمانی به قسه کانی نییه چونکه شه گه ر
ئیمانی هه با هه ولی نووسینی فهره نگی نه ده دا. یا به
به ژن و بالای فهره نگیکی تر که له ئاست هه نبانه
بورینه هه رنایه ته بهر چاو هه لی نه ده گوت و هیرپشی
نه ده کرده سه رمام هه ژار.

شه گه ر بوره که بی ده لی شه وه ی شه و مه رجانه ی
سه ره وه ی تیا نه بی نابی فهره ننگ بنووسی شه ی بو تا
ئیستا ره خنه ی له خال و شه حمه دی خانی و زه بیحی و
فازیل نیزامه ددین و ده یان فهره ننگ نووسی تر
نه گرتوو؟ بو ته نیا رق و قینی خوی به سه ر هه ژار
دارشتوو؟! شه وه پرسیاریکه و پیم خوشه تا کوتایی
هم وتاره له یادی خوینهران به مینی.

بوره که بی له به شیکی تری وتاره که ی بو شه وه ی
به خوینهر بلی نیازی له و قسانه پاکه بریک به به ژن و
بالای هه ژار هه لده لی به لام هه ول ده دا په سه که ی وا
نه بی نووسه ری هه نبانه بورینه به خه لک بناسری
بوپهش ته نیا به و هینده ده بیرپه وه:

(شک و گومانیک له وه دا نیه که ماموستا هه ژار
به کی له هونه رانی کلاسیکی هه ره به رزی کورده و

لەم بارهوه گهلی رازه و خزمهتی کردووه ته
فهرهنگه و ویژهی کوردی، به تایبەت له وهرگیرانی
شهره فنامه کهی میرشهره فغانی بتلیسی دا خزمه تیکی
ئینجگاری کردووه ته میژووی گهله کهمان...

به لام دووای شهوه دهلی: (... له راسته قینه دا
فهرهنگه کهی له سەر ههله دامه زراوه، که واته زیانی
فهرهنگه که له سوودی زورتره...).

ده سخوش بو ریزدار بوره کهیی. به راستی زور
زیره کانه بو کاره که چووه. سهره تا بربیک په سنی ههزار
دهدات و شهوجا دهلی فهرهنگه کهی له سەر ههله
دامه زراوه و زیانی له سوودی زورتره. واته شه گهر
فهرهنگه که نه با شهوه زورباشتر بوو. به مانایه کهی تر
بوره کهیی دهلی ههزار زیانی گه و ره ی به فهرهنگه و
ویژه ی کوردی گه یاندووه و شه (واته بوره کهیی)
ئیستا ههستاوه و دهیهوی کورد له م مه ترسیه قوتار
بکات!!

ئیستا له گشت پارچه کانی کوردستان شهوه ی
بربیک سهروکاری له گهله شه ده ب و فهرهنگه
کوردی هه بی مام ههزار ده ناسی و ده زانی شه و جگه له
شهره فنامه گهلی کاری پهبایه خی تریشی کردووه.
له وانه شه راهی دیوانی مه لای جزیری و شه حمه دی
خانی و هونینه وهی دیوانی بو کوردستان و وهرگیرانی
قانونی شه بوو عهلی سینا له عه ره بی بو فارسی و ده یان
کاریتر.

به لام بوره کهیی شه وانه باس نا کا چونکه ده ترسی
خوینەر بزانی که ههزار هه م عه ره بی چا که ده زانی و
هه م له زاراوه کانی کوردی شاره زایه.

ته ری بو شه فهرهنگه که له سەر ههله دامه زراوه؟
شه گهر له بهر شه وه یه که هه موو وشه ی کوردی تیدانییه
شه وه نایته ههله و بوره کهیی ده ی توانی بلی ناته و اووه
خودی مام هه زاریش هه ر شه م قسه یه ی کردووه و

که سیش نالی هه نبانه بورینه داگری هه موو وشه یه کی
کوردیه. شه ی بو زیانی له سوودی زیاتره!!
بوره کهیی بو به رسفی شه م پر سیاره هه ندی و لامی
هیناوه و منیش هه ول ده ده م شه ن و که ویان که م و بزانی
یه زدی کوته نی (شه و که جی یانو و که جی).

۱- بوره کهیی دهلی: (شه وه ی ئاشکرایه که شه لف و
بی ی کوردی هه ر شه و شه لف و بی یه یه که له شه لف و
بی ی عه ره بی و وهرگیراووه و ده سکاری کراوه بو هوی
زانایانی کورده وه به ره به ره هیناوه ته دی و له گهله
شه وه شه دا گهلی که م و کوری تیدایه که دیاره شه م
که م و کوری یه به م شه لف و بی یه چاره سه رنا کری و
ناتوانی ته و او ی ده نگه کانی کوردی پی بنووسری
که چی ماموستا ههزار به بی لیکولینه وه وه شه یه یه
ناشی یانه ده سکاری شه و ئاوبی یه ی کردووه و ده نگه
(ووی هه ر به تا قه و او ی که نووسیوه و له سه ر ده فنگه
ی (e) ی شه چو که له ی دانه ناوه و هه ندی جار له سه ر
(و) شه و او ی که تری داناوه و به جاری سه ری له
خوینەر شیواندووه...).

لەم چەند دیرە ی سەرەوهی وتاری بوره کهیی
چەند وشە سەرنجی منی بو خوی راکیشاوه. شه ویش
وشه گهلی (به بی لیکولینه وه، ناشی یانه، شیواندووه)
که هه ر چەندە زور سەرە دەری له (لوژی) یه کانی
باسکراو له لایه ن به ریز بوره کهیی نا که م به لام پیم
خوشه لیبی بکو لمه وه:

شه گهر مه به سستی بوره کهیی شه وه بی که به م پیتانه ی
هه نبانه بورینه ی پی نووسراوه زمانی کوردی به
ته و او ی نا نووسری شه وه راسته به لام بو شه و شه م
ره خنه یه له مام هه زار ده گری؟ چما فهرهنگه کانی تر
چون نووسراون؟ چما بوره کهیی به خوی
فهرهنگه کهی به چ پیتیک نووسیوه؟ چما ئیستا له
ئیران و عیراق کوردی زیاتر به چ پیتیک ده نووسری؟

که وایه ته گهر مه بهست ته وه بی، ته وه قبول ناکری و
نابه جیه.

ته گهر مه بهست ته وه یه که مام هزار لهم پیتانه ی
نه کولیوه ته وه و ههر وا (عه له تهر اش) شتیکی
نووسیوه ته وه ته گهر سهیری پیشه کی هه نbane بورینه
بکه یین ده یینین له ژیر سهردیری (شیوه ی نووسین)
چونیه تی نووسین و ریسای دارشتی هه نbane بورینه به
چاکی باسکراوه و هیچ خالیکی تاریک نه ماوه که
باسی لیوه نه کرابی.

له فره هنگی (عمید) وشه ی (ناشی) ئاوامانا
کراوه:

ناشی = تازه کار - بی تجربه - کسی که هنوز در
کار خود استادی و مهارت پیدا نکرده.
له فره هنگی خال نووسراوه: (ناشی) = مهردومی
کولی نه شماره زا له کارو به ریکا.

که وایه وشه ی (ناشی یانه) یانی نه شماره زایانه و
بوریه که یی و توویه تی ماموستا هزار نه شماره زایانه
دهسکاری ئه لف و بیتکه ی کوردی کردوه.

له ولامی ئه م سووکایه تی کردنه ی بوریه که یی
ده بی بلیم هه رچه نده ماموستا هزار به خوی
ده یکوت شاره زای ریزمان نیبه به لام ته وه به مانای
ته وه نیبه که خوالیخوش بوو له م رووه وه ههر
نه شماره زا بووه. ئه ویش به چند هو:

یه که م: ماموستا سهرف و نه حوی عه ره بی له
سهرده می فقهی یه تی خویندوه و چاکیش شاره زا
بووه و فارسشی چاک زانیوه و شاره زای ده ستووری
زمانی فارسش بووه.

دووه م: تا ئیستا هیچ قوتابخانه یه ک بو فیر کردنی
ریزمانی کوردی دانه تراوه که بوتری هزار لسی
نه خویندوه و بوریه که یی و منیش له هیچ قوتابخانه کی
کوردی ریزمانی کوردیمان نه خویندوه.

سپه م: ههر له پیشه کی هه نbane بورینه ماموستا
هه ژار باسیکی چاکی له سه ر زمانی کوردی و
ریزمانه که ی نووسیوه و پیشانی داوه که زوریش
نه شماره زا نه بووه و نه نانه ت له م باره یه وه خاوه ن رای
تاییه تی خوی بووه.

چواره م: تا ئیستاش هیچ ریسایه کی یه کگرتوو بو
ئیملا ی کوردی دانه تراوه و هه رکه س به رای خوی
ده نووسی و زور له نووسراوه کانی بوریه که یی له
رووی ئیملا یی له لای من و به پروای من هه له ی زه قن
به لام من قهت ره خنه ی لی ناگرم چونکه ریسای
یه کگرتوو نیبه و مام هه ژاریش رای تاییه تی خوی
هه بووه و که سیش ناتوانی ره خنه ی لی بگری.

ته وه تا دوینی (کوور) ده نووسرا (کوور) یا
(نووسین) ده نووسرا (نووسین) ئیستاش هه ندیک
ده نووسن (نووسین) که سیش کافر نابی.

مام هه ژار له جیاتی (-) رای وابووه که (و)
دابندری باشتره. واته له جیاتی (رو) ته گهر بنووسری
(رو) باشتره، یه کیکی تر ده لی ته گهر بنووسری (روو)
چاکتره. تائه و کاته ی ریسایه کی یه کگرتوو نه بی ئه م
گرفتانه ههر ده بی و ته وه خه تای هه ژار نیبه. جگه
له وه ش مام هه ژار له پیشه کی باسی ته وشته ی
کردوه و بو ئه وه ی خوینه ران بزانتن ئه م ره خنه یه
چه ند بیجی یه به شیککی ده نووسمه وه. مام هه ژار ده لی:
(و - من لی ره دا - وه کو فره هنگه کانی تر - بو واوی
قوچاو دو واوم نه نووسیوه. بو یی داکشایش هه وه تر.
چونکه لام وابوه زور زیادین. بو نمونه وشه ی (وتار)
ته گهر ههر به یه ک واو نوسرا کی نایخوینته وه وتار؟
ده یسا بوچ (ووتار) بنوسین؟ یا خو ته گهر نوسیمان
(پیر) کسی ده لی ئه مه جحیله. هیچ نایه وی (پیر)
بنوسین. تاک تاکه - ته ویش به ده گمه ن - توشی هیندی
وشه ده بین که خوینده واری ساویلکه ره نگه بو ی

نه چنه وه سه ريهك وهك دو وشه ي: كورو كور
 كه يه كه ميان روله ي نيره و دوه ميان پشت ده رپه رپوه.
 من فرزند نه نيره كه م (كور) نوسيوه. بو پشت
 قوزيش بورم له سهر بور داناوه و نوسيوه (كور)...
 كه وايه هزار نه به (بي ليكولينه وه) و نه (ناشي يانه)
 بو كاره كه نه چوه وه سه رشوانيش كه ماناي له
 به ربربوون يا سه رسام بوون يا گيژ بوون ده داته وه به
 هوي هه نبانه بورينه تووشي هيچ كه س نابي و پيم وايه
 هم به شه ي وتاره كه ش به نياز پاكي نه نو سراوه.
 چونكه هه ركه س بيه وي له فره هنگيك سوود
 وه رگري سه ره تا ده بي پيشه كي و رينمايه كه ي
 بخوينته وه نه و جا كه لك ي لي وه ربرگري.

۲- بوره كه يي ده لي: (ماموستا هزار له سه ره تاي
 فره هنگه كه يا نووسيوه تي كه له سينزه سه رچاوه ي
 جور به جور كه لك ي وه رگرتووه كه چي واش نيه و
 به لكوو زور به ي وشه كاني هه ر له فره هنگي خال
 وه رگرتووه و نه يشيتوانسيوه و اتا كاني دروستي
 وه رگريته سه ر زماني فارسي و تووشي هه له يكي
 زور بووه و له گه ل شه وه ش دا گه لي وشه ي له
 فره هنگو كي په راوه ي پياوه به ناو بانگه كاني ياري
 وه كوو (ئادي، شان، نه ندو، نه نديش، شه وگار،
 ثيرمان) وه رگرتووه كه چي ناوي سه ر چاوه كه ي
 نه نووسيوه چونكه شه وشانه له هيچ فره هنگيك دا
 نه هاتووه و هه ر له ناو هونراوي هونه راني ياري دا
 پاريزراوه...)

هم خاله ي وتاري ريزدار بوره كه يي ده بي ليك
 جيا بگريته وه:

يه كه م: بوره كه يي هزار به دروزني تا وانبار
 ده كات و ده لي زور به ي وشه كاني هه نبانه بورينه ي له
 فره هنگي خال ده ره يناوه. به بر واي من شه وه
 تاوانيكي گه و ره يه و نابي نووسه راني كورد هه روا به

هيسان ي چاوي لي پيوشن. باشه بو هزار دروزنه؟!
 چما هه ركه س فره هنگيكي نووسي گشت وشه كان
 ده بنه هي خوي و كه سيتر ناتواني له فره هنگيكي تر
 بيان هيني و باسيان بكات؟! باشه بوره كه يي كه
 فره هنگي (ماد) ده نووسي بو دوزينه وه ي وشه كان
 كولان به كولان و مال به مال له هه موو كوردستان
 ده گه ري؟! يا شه ويش له فره هنگه كاني تر كه لك
 وه رده گري و خوي هه نديكي ده خاته سه ر؟ من به
 پيوستي نازانم زياتر له م خاله بدويم چونكه شه كه
 روون و ئاشكرايه.

دوه وه م: بوره كه يي ده لي هزار نه يتوانيوه وشه
 كوردي يه كان به دروستي وه رگريته سه ر فارسي و
 تووشي هه له يكي زور بووه.

من ناليم هه نبانه بورينه بي هه له يه به لام شه وه له
 زوره چهنده؟ زور به ي هه له يه يا به شيكي زور كم ي؟
 ئاسايي يه له فره هنگيكي دوو زمانه ي وه كو هه نبانه
 بورينه چهنده هه له يه كه هه بي به لام ئايا شه وه له يانه به و
 نه ندازه يه ن كه كه سيك بلي زياني له سوودي زياتره؟
 هه ر چهنده به بر واي من هم هه له يانه هينده ش زور
 نين و هه ر پيوست ناكا باسي ليوه بگري چونكه پتي
 (۲) به شيكي زور كم ي له فره هنگه كه به خووه
 ته رخان كردووه.

سيهه م: بوره كه يي شه ش وشه ده خاته روو ده لي
 هزار شه مانه ي له فره هنگو كه ي په راوه پياوه به
 ناو بانگه كاني ياري كه نووسيني خوي (واته
 بوره كه يي) بووه ده ره يناوه و سه رچاوه كه ي
 نه نووسيوه.

سه ره تا ده بي به خوينه راني هيژا رابگه بينم كه من
 به خوم له دوو هم وشه يانه گه رام و ئاكامه كه ي به
 شيوه ي خواره وه بوو:

ئادي: له فره هنگي خال هاتووه و نووسراوه كه

هه ورامی یه و ماناکه‌ی (ئه وان) هه وه ها ئادی به
کرمانجی سه‌روو واته ئه‌وی دیکه (بو می) و ئه‌مه
وشه‌ییکی وانیه که جگه له بوره‌که‌یی که سیتیر
نه‌زانی.

ئانه: هه‌م له فره‌هنگی خال و هه‌م له فره‌هنگی
زه‌بیجی هاتوو.

ئه‌ندو: ماموستا هه‌زار له هه‌نبانه بورینه بو
شایه‌تی به کارهاتی ئه‌م وشه‌یه ئه‌م شیعه‌ی هیناوه
که‌هی خانای قوبادییه:

ئه‌وه‌ند زاری که‌رد نه ئه‌ندوی ده‌روون

خوروش که‌رد نه سه‌نگگ قوله‌ی بیستوون

که‌وا به دیاره ته‌نیا بوره‌که‌یی ئه‌م وشه‌یه‌ی
نه‌زانیه به‌لکو هه‌ندیکی تریش به‌کاربان هیناوه.
جگه له‌وه‌ش (ئه‌ندو) وشه‌یه‌کی په‌هله‌وی یه‌و له
فره‌هنگی (عمید) به handoh, ando هاتوو.

ئه‌ندیش: ئه‌م وشه‌یه له فره‌هنگه‌کانی خال و
ئه‌ستیره‌گه‌شه و قامووسی زبانی کوردی زه‌بیجی
هاتوو.

ئه‌ه‌وگاز: له فره‌هنگی خال به وشه‌یه‌کی
ئه‌رده‌لانی تو‌مار کراوه.

ئیرمان: من ته‌نیا ئه‌م وشه‌یه‌م له‌و فره‌هنگانه‌ی
له‌ به‌ر ده‌ستم دابوو نه‌دو‌زیه‌وه که ئه‌ویش له‌ به‌ر
ئه‌وه‌ی ماموستا هه‌زار زور سه‌رچاوه‌ی تری
ناو‌بردوو که من نیمه‌ره‌نگه له‌ یه‌کیک له‌م
سه‌رچاوانه‌ی تر دابی یا ماموستا له‌ خه‌لکی بیستی‌و
له‌لای خو‌ی تو‌ماری کردبی. ئه‌وه‌ تا‌ئیره بو‌مان
ئاشکرا بوو که ئه‌م وشانه‌ی سه‌ره‌وه جگه له‌ سه‌ر
چاوه‌که‌ی باسکراو له‌ لایه‌ن بوره‌که‌یی له‌ چه‌ند
شوینی تریش هاتوو. که‌ وایه به‌داخه‌وه ئه‌م وته‌یه‌ی
سدیق بوره‌که‌یی به‌ درو‌ده‌رده‌که‌وی و روون ده‌بیته‌وه
که‌ به‌ریزیان به‌ ناهه‌ق ماموستا هه‌زاریان به‌ دزی‌نی

به‌ره‌می خو‌ی تا‌وانبار کردوو و ئه‌وه‌ش تا‌وانیکی
گه‌وره‌یه‌و بوختانیکه‌ قه‌ت له‌ نووسه‌ریک ناوه‌شیته‌وه.
جگه له‌وه‌ش بوره‌که‌یی ده‌لی ئه‌م وشه‌یانه ته‌نیا له
ناو هونراوه‌ی هونهرانی یاری دا پاریزراوه. جیگه‌ی
خویه‌تی پیرسین باشه ئه‌م هونهرانه‌و جه‌نابت ئه‌م
وشه‌یانه‌یان له‌ کوی هیناوه؟! چما‌گشتیان له‌ زمانی
کوردی نین؟ ئه‌ی له‌ کوی ده‌زانی له‌ ناو کورد
که‌سیکی تر ئه‌م وشه‌یانه‌ی به‌کار نه‌هینابی و ئیستاش به
کاریان نه‌هینی!؟

چواره‌م: که‌ ئه‌م خاله‌ی وتاری بوره‌که‌سیم
خوینده‌وه هه‌مووشتم بو ئاشکرا بوو. چونکه‌ له
وته‌کانی دیاره له‌ به‌ر ئه‌وه تو‌راوه که ماموستا هه‌زار
ناوی به‌ره‌مه‌کانی ئه‌وی له‌ پیرستی سه‌رچاوه‌کان
نه‌نووسیوه. ته‌نانه‌ت له‌م پیرسته‌ ناوی فره‌هنگی (م.
اورنگ) یش نه‌هاتوو که بوره‌که‌یی به‌شی خو‌ی تی
بخاو بلی بو نووسینی بابه‌تیکی بی وینه‌ی وه‌کو
هه‌نبانه بورینه له‌ زانیاریه‌کانی منیش که‌لک
وه‌رگیراوه. به‌لی ئا له‌ به‌ر ئه‌وه‌یه بوره‌که‌یی وا
هه‌زاری داوه‌ته به‌ر په‌لامارو هیرشی کردوو ته‌
سه‌ری. به‌لام ئایا ئه‌وه‌ شی‌اوی که‌سیکه‌ که‌ خو‌ی به
نووسه‌رو رووناکییریکی کورد ده‌زانی!؟

ئه‌گه‌ر هه‌زار له‌ به‌ره‌مه‌کانی بوره‌که‌یی وه‌کو
سه‌رچاوه‌یی که‌لکی وه‌رنه‌گرتوو له‌ به‌ر ئه‌وه‌یه که
ئه‌م سه‌رچاوانه‌ شتیکی نویان تیا به‌ دی نا‌کری و
شتیکی وا به‌ نووسه‌ریکی وه‌کو هه‌زار نادا که‌ سوود
به‌خش بی. که‌ سوودیشی لی وه‌رنه‌گری نابی ناویان
بنووسی و که‌شیش نابی به‌و هویه تو‌وره‌بی و کاری وا
بکا پو‌شمانی به‌ دووا دا هه‌بی.

۳- له‌م خاله‌ بوره‌که‌یی به‌ نووسینی چه‌ند وشه
باسی کردوو که هه‌زار ئه‌م وشه‌ فارسی و عه‌ره‌بی و
تورکی و فره‌نسه‌وی و ئنگلیزیانه‌ی به‌ بی‌نیشانه له

فهره‌نگ هیناوه (ویستویه تی هه‌مانه سه‌پینته سه‌ر کوردا).

ماموستا هزار له پیشه‌کی هه‌نبانه بورینه باسیکی له ژیر سه‌ردپری (دوستی نه‌زان به‌لای خواجه) کردوو هه‌ که به‌ر له چاپ کردنی فهره‌نگ و لاسی که سانی وه کو بوره‌کی داوه‌ته‌وه و داوا له خوینهران ده‌که‌م چاوکی پیل‌بخشین.

جگه له‌وه‌ش سه‌پاندنی وشه‌به‌م شیویه که په‌یشک له ناو خه‌لک باو نه‌بی و کس که لکی لی وه‌رنه‌گری ته‌و جانوو سه‌ریک له وتار یا فهره‌نگ به‌کاری بینی و خه‌لک ناچار بکا بیژی بکه‌ن و بینوسن. هه‌روا که بوره‌کی وشه‌گه‌لی (مورفولوژی و فونولوژی و لیکسیکولوژی و ئورنوگرافی و میتولوژی) به‌سه‌ر خوینهراندا سه‌پاندوو. که ماموستا هزار ته‌و کاره‌ی نه‌کردوو و ته‌نیا ته‌م وشانه‌ی هیناوه که له ناو خه‌لکدا باون و کومه‌لیکی زوری ته‌م گه‌له به‌کاری دین.

شایالی باسه‌ زوری زوری ته‌م وشه‌پانه‌ی بوره‌کی له‌م خاله‌ باسی کردوو له‌گشت فهره‌نگه‌کانی تریش تومار کراون و بوره‌کی خوشی له‌ فهره‌نگی ماد به‌کاری هیناون. که وایه ته‌م به‌شهی و قاری بوره‌کی پیش ته‌نیا بو ته‌وه هاتوو که به‌ناهق له‌ نرخ‌ی فهره‌نگ کم بکاته‌وه.

۱- بوره‌کی ده‌لی: (واتای گه‌لی وشه‌ی به‌هه‌له نووسیوه بوینه. ئابده‌ستخانه که وشه‌یکی فارسی یه‌و له‌ فهره‌نگه‌کانی فارسی داهاتوو به‌ کوردی داویه‌ته‌ قه‌لم که‌چی له‌ کوردی دا‌ئوده‌ستی پی له‌لین و ماناکه‌شی به‌ فارسی (دستشویی) نووسیوه که ته‌و شوینه‌به‌ ده‌ست و پلی تیا ته‌شورن وه‌یا له‌ واتای ئابروو بردن دانووسیوه رووسیا کردن واته‌ رووره‌ش کردن وه‌یا ئلائقن که چاوگی ساده‌یه‌و به‌ واتای دووان و

قسه‌کردنه، به‌مانای وت‌و ویژ هیناوه وه‌یا ئابروونکان که چاوگی تیکه‌لاوه به‌ واتای ریسوایی هیناوه گه‌رچی ریسوایی ته‌و مانایه‌ نه‌که‌چی له‌ باری ریزمانیش به‌ره‌می چاوگه‌واته (حاصلی مه‌صدیره) وه‌ یا چه‌سپی به‌ واتای چه‌سپاندن هیناوه که له‌م چه‌شه‌هه‌لانه له‌ فهره‌نگه‌کی یا زوره‌).

با پیکه‌وه له‌م وتانه‌ی بوره‌کی بکوینه‌وه:

* وشه‌ی ئابده‌ستخانه ئیستاش له‌ ناو کورد به‌کلر دم‌بردنی له‌ هه‌ر دوو فهره‌نگی زه‌بیجی و خال تومار کراوه‌و ماناکه‌شی ئابخانه‌یه. ماموستا هزار له‌هه‌نبانه بورینه ته‌نیا وشه‌کانی زمانی خه‌لکی تومار کردوو و نه‌ینوسیوه سه‌ر چاوه‌ی له‌ کوی هاتوو. ته‌نانه‌ت زاراوه‌کانیشی دیار نه‌کردوو واته‌ نه‌ینوسیوه ته‌م وشه‌یه‌ هی فلان زاراوه‌ی کوردیه ته‌وه‌ش به‌ بروای من هه‌نگاویکه بو یه‌گرتی زمانی کوردی و زوریش پیروزه. ئیستاش له‌ ناو فارسی زمانان وشه‌ی (دستشویی) زیاتر بو‌ئوده‌ستخانه به‌کاردی. واته‌ خه‌لکه‌ که به‌کاری دین.

* هه‌زار ده‌لی: ئابروو بردن: رووسیا کردن، ناوزپاندن فارسی یه‌که‌شی نووسیوه (رسوا کردن).

(عمید) ده‌لی: (رسوا کردن: کسی که کار زشتش فاش شود و نزد مردم شرمنده‌وی آبرو شود). ئایا ته‌و که‌سه‌ی کاره‌ ناشرینه‌کی له‌ ناو خه‌لک ئاشکرا بی و شه‌رمه‌زارو بی‌ئاورو بی‌هه‌رنالین رووسیا بووه‌!!

* ماموستا هزار وشه‌ی (ئاخافتن) ی به‌ (په‌یقین، گوتن، ئیشتغالی و توتویژ) مانا کردوو. نازنین بوچی له‌م هینده‌ مانایه‌ بوره‌کی ته‌نیا باسی (وتوتویژ) کردوو ئایا به‌ نییاز پاکی بووه‌!! جگه له‌وه‌ش زه‌بیجی له‌ فهره‌نگه‌کی ده‌لی: ئاخافتن پانی گفنگو، وتوتویژ. ته‌ی بو بوره‌کی به‌ر له‌ هه‌زار ره‌خنه‌ی له‌ زه‌بیجی نه‌گرتوو!!

* ئابرووتكان له هه‌نبانه بۆرینه به رووسیا بوون و ناو‌زبان مانا کراوه له قامووسی زبانی کوردی زه‌یحمی وا هاتوو که: ئابرووتکاو واته که سیکه نامووسی چووبی. ته‌وجا له ناو کورد به که سیکه که نامووسی چووبی نالین له ناو خه‌لک رووسیا بووه؟! وه ئایا به‌و چه‌شنه ئابرووتکان نایته رووسیا بوون؟! * له فره‌ه‌نگی خال نووسراوه: چه‌سپ = (شتیک که به شوینیک توندو پر به پری بی) یا کورد ده‌لی ئەم شتەم پیوه چه‌سپ کرد (بی ته‌وه‌ی چه‌سپی به کار هینابی) ئایا ته‌وه به مانای پیوه‌لکاندن نییه؟

5- له‌م خاله بۆره‌که‌یی دیسان هه‌ر وشه‌کانی پیشووی دووپات کردو ته‌وه تا به خوینەر سه‌لمینی هه‌نبانه بۆرینه زور هه‌له‌ی تیدا به‌و ته‌نیا من باسی ئەم وشانه ده‌که‌م که دووپات نه‌کراون.

* بۆره‌که‌یی سه‌باره‌ت به وشه‌ی ئات ده‌لی هه‌له‌یه که هه‌زار نووسیویه‌تی ئات په‌سوه‌نده.

ته‌وه له حالیکدا به که له ریزماندا په‌سوه‌ند به‌م پیت یا پیتانه ده‌لین که به دووای هه‌ندی وشه‌دا دین و کارده‌که‌نه سه‌ر مانا که یان. بو وینه (ین) که دووای لکان به (زیر) وشه‌ی (زیرین) پیکدین. جگه له‌وه ماموستا هه‌زار به کوردی ده‌لی (هیمایه بو کومه‌ل وکو) واته (علامت جمع) که وایه شته که روون و ئاشکرا به.

* بۆره‌که‌یی ده‌لی هه‌زار وشه‌ی (ئاژنی) که به واتای مه‌له‌یه به واتای مه‌له‌وانی هیناوه به هه‌له‌ی داناوه.

مام هه‌زار ده‌لی: ئاژنی: مه‌له، مه‌له‌وانی، سوپایی (ف) شنا.

ده‌بینین که ماموستا هه‌زاریش سه‌ره‌تا (ئاژنی) به (مه‌له) مانا کردوووه به فارسیش نووسیویه (شنا) که وایه ره‌خه‌که‌ی بۆره‌که‌یی له جی خوی نییه. به‌لام ته‌گه‌ر ده‌لین بو پاشان نووسراوه مه‌له‌وانی عه‌رزتان

ده‌که‌م که له فره‌ه‌نگی خال (ئاژنی) به مه‌له کردن مانا کراوه که وایه (مه‌له‌وانی) ش هه‌ر دروسته. چونکه ئیمه له که‌ردی ده‌لین: من ده‌چه‌مه مه‌له. دیاره مه‌به‌ست ته‌وه‌یه که: من ده‌چه‌مه مه‌له‌وانی.

* بۆره‌که‌یی ده‌لی له هه‌نبانه بۆرینه (ئاژوتن که چاوگی ساده‌یه به واتای لیخوورینه که چی به واتای لیخور هیناویه).

من به خوم هندی له هه‌نبانه بۆرینه گه‌رام ئەم وشه‌یه‌م به‌و چه‌شنه نه‌دیده‌وه و ماموستا هه‌زار (ئاژوتن) ی هه‌ر به (لیخوورین) هیناوه و ئەم قسه‌یه‌ی به‌ریز بۆره‌که‌یی راست نییه. جا بو‌وای کردوووه من نازانم!؟

* پیم وایی تاثیره خوینهران له چوینه‌تی هیرشه‌که‌ی بۆره‌که‌یی و راستی به‌کان ئاگادار بین و من بو ته‌وه‌ی وتاره که زور درێژه نه‌کیشی ته‌نیا باسی چه‌ند وشه‌یه‌کی تر ده‌که‌م و ته‌وانی تریش باله ئەستوی خوینهران بن تالیی بکو‌لنه‌وه.

6- بۆره‌که‌یی ده‌لی: (هه‌روه‌ها له فره‌ه‌نگه‌که‌ی یا گه‌لی هه‌له‌ی زلزل ته‌که‌وینه به‌ر چاو که مرو ناتوانی چاوی لی پیوشی وه‌کو: ئابوور که به واتای پاشه‌که‌وته نووسیویه ئابروو، وه‌یا ئابدوزه‌ک که وشه‌ییکی فارسی‌یه و به واتای چه‌شنه کوله‌ییکی قاوه‌یی ره‌نگه به واتای فیچقه هیناویه...)

هه‌روه‌ها پاشان باسی وشه‌گه‌لی (ئاخلیف و ئادارو ئازاله) و چه‌ند وشه‌ی تر دینته‌گوری.

پیم خوشه‌ خوینهران بزانی که زاراوه‌ی منی نووسه‌ری ئەم وتاره کرمانجی سه‌روو واته (بادینی) یه‌و ئارخه‌یانم بۆره‌که‌یی وه‌کو من له‌و زاراوه‌یه‌تی ناگاو لیی نازانی.

وشه‌ی ئابوور له زاراوه‌ی بادینی به دوومانا به کار دیت. یه‌کیک به مانای ئابروو، واته که ده‌لین

فلانکەس ئابرووی نسیه یابی ئابرووه دەلین
 فلانکەسی تو ئابوور توننه یا فلانکەس بی ئابووره
 ئەوێتریش بە مانای پاشە کوته. دیاره ماموستا هەزار له
 بەر ئەوه که زور تیکەلی خەلکی بادینان بووه هەر
 دوو واتای زانیوه و له فەرهنگ تواماری کردووه.
 جگه له وهش له فەرهنگی قاموسی زبانی کوردی
 ماموستا زەبیحی نووسراوه: ئابوور = حەیا،
 داوین پاکی، شانازی، شەرەف، ناموس.
 من نازانم بو پوره که بی بی وایه هەر وشە بەک ئەو
 نەبی بیستی کوردی نیه؟ وادەر کهوت که ئەو هەلە ی
 زلی کردووه نەک هەزاری رەحمەتی.

سەبارەت بە وشە ی ئابدوزەک له قاموسی
 زەبیحی وانوسراوه:

ئابدوزەک = ئامرازیکه له شووشه و لاستیک و
 پلاستیک دروست ئەکری دەرمانی تراوی پی دەکەنە
 ناو لەشی ئینسانەوه، شریقه.

ماموستا هەزاریش هەر وای مانا کردووه. جگه له
 وانەش له فەرهنگی ئەستیره گەشە نووسراوه:
 (فیچقه = محقنه) و له پەرتووکی الوجیز فی تعلیم
 اللغة الكردية نووسراوه: شریقه = محقنه که وایه
 فیچقه یانی شریقه و ئەم قسە ی پوره که بیش راست
 نیه.

ماموستا هەزار وشە ی ئاداری واهیناوه:

ئادار: مانگی رومی، بیست روژ له خاکه لیوه و ده روژ
 له رەشەمه (ف) ماە مارس.

زەبیحی له قاموسی زبانی کوردی دەلی:
 ئادار = شەشەمین مانگی سوربانی و سێهەمین مانگی
 بەحسابی رومی، ئاخەر مانگی زستان بەحسابی
 ئەوروژ (۲۱) روژی ئەو مانگە و بەر خوی دەدات.
 خال دەلی: ئادار = ئازار = مانگی مارس.

که وایه دیسان پوره که بی هەلە ده کات. ئەویش له

بەر ئەوه که ئاگای له خەلکی پارچه کانی تری
 کوردستان نیه دەنا چون نازانی مانگی ئادار بە تایبەت
 له کوردستانی عێراق مەشورە و زوێرش له ناو کوردی
 بە کار دیت.

سەبارەت بە وشە ی (ئازاله):

هەزار دەلی سوختی زستانه، خال دەلی سوختی
 زستان. زەبیحی دەلی سووتە مەنی لادی کوردەواری
 ئیستاش له کوردستانی ئێران پی دەلین (سوختەنی) و
 ئەم سوختەنی بەش ئەنیا (ئازاله) دەگرێتەوه له گەل
 (کیله و قەلەغان) که هەر له و ئازاله دروستی دەکەن.

هەرچەندە نەفت و گاز و ئیل هەیه بەلام کەس پی نالی
 سوختەنی. هەر وەها بو ئاگاداری بەرێز پوره که بی
 دەبی بلیم له کوردستانی عێراق هەر ئیستا وشە ی
 ئوین و ئوینباز بو فیل و فیلباز بە کار دەبن و ئەگر بە

کەسیک بلی ئوینباز نەک بە گەمە ی تی ناگا بە لکو
 زوێرش توورە دەبی. هەر وەها هەر له کوردستانی
 عێراق بە تایبەت له دەورو بەری هەولێرو له رەواندز

پیتی (ل) بە (ر) بیژدە کەن و بە (سال) دەلین (سار) و بە
 (چیل) دەلین (چیر) و... هتد. و ماموستا هەزار

دروستی نووسیوه و ریزدار پوره که بی ئاگاداری ئەم
 راستی یانە نیه. بە هەر حال دیسان دەلیم کەس نالی
 هەنبانە بورینە تەواوه بەلام زوربە ی هەرە زوری

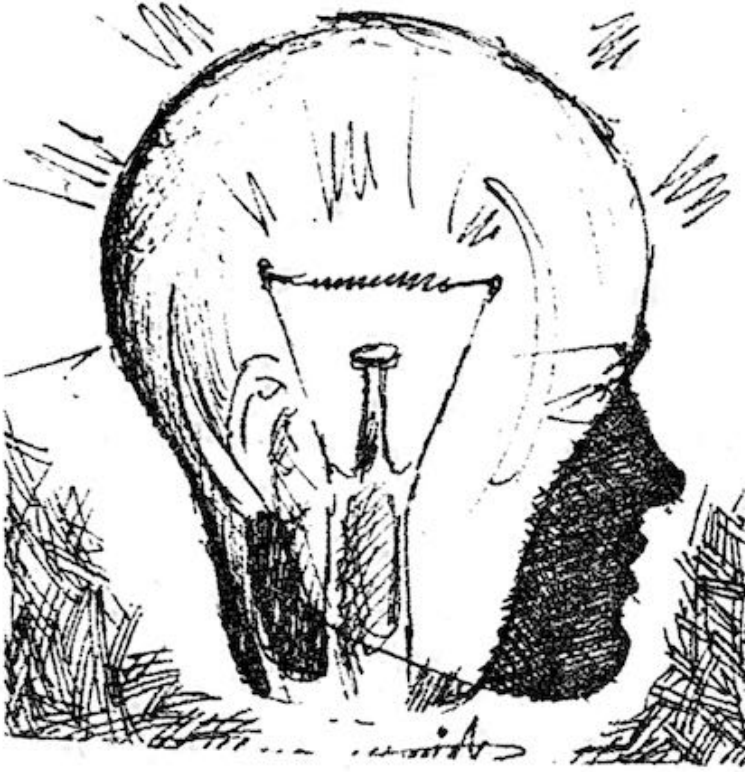
نووسەران و رووناکییرانی کورد دەلین هەنبانە بورینە
 کاریکی بی وینە یه و تا ئیستا جگه له ریزدار پوره که بی
 کەسێتر هیرشی نە کردوته سەری و خوزگه له جانی

ئەم هیرشه رەخنە یه کی ئاواکەر له بەرەمه پەر
 پایەخە که ی مام هەزار گیراباو بریا بەرێز پوره که بی بە
 نیاز پاکی لی کولیاوه و نەبیا هو ی بەرز بوونەوه ی

دەنگی نارهزایی له دژ خوی و وتارە که ی. بەلام
 قەیدی ناکا بە لکو ئەوهش دەرسیک بی بو خەلکانی
 تر. باوایی.

کی روونا کبیرہ؟؟؟

ہزار سال

روونا کبیرہ تہ گہر قامووسیانہ بوی بچین واتہ مروٹیک کہ خاوهنی بیریکی روونا کبیرہ بہ لام بیری روونا کبیرہ چلونہ بیریکہ ٹائہ مہیہ کہ گرفتی زوری خولقاندوہ.

باسہ کہ لیرہوہ دست پیدہ کا کہ پیناسہی بیری روونا کبیرہ؟؟

بہ داخہوہ ٹہم وشہ یہش وہ کو وشہ گہلی دیموکراسی و مافی مروٹو و آزادی و... ہند تووشی مانای جورا و جور ہاتوہوہ و ہر کہ سہو بہ دلی خوی و ہر گہلہ و بہ پبی روانگہ تاییہ تی یہ کہی پیناسہی کہی بو راخستوہ!

پیناسہی بیری روونا کبیرہ خاوهنی ٹہم بیرہ واتہ روونا کبیرہ بہ لام من نازانم لہ کو یوہ دست پی بکہم؟؟؟

ہر لہ خومہوہ پیناسہی بہ کبیرہ بخمہروو؟ یا خود پیناسہی خہ لکانی تر بخمہنہ بہر باس و لیکولینہوہ؟ من پیم وایہ چاکترہ سہیری خہ لکانی تر بکہین بزائین ٹہوان بہ کی دہلین روونا کبیرہ بو ٹہم ناوہی لہ سہر دادہنن ٹہو جا بہم چہشنہ بہ لکو بتوانین دووای شہن و کہو کردنی چہند نمونہ یہ کبیرہ پیناسہی کی داگر بو پیناسہی کردنی روونا کبیرہ داپریژین.

ٹیمہ کوردین، بو ٹہوہی باسہ کہ مان دریزہ نہ کیشی باسی یہ کہ یہ کہی چین و تویزہ کانی کومہلی کوردہواری ناکہین، پیم وایہ ہموومان لہو قہناعہ تہداین کہ لہ ناوگہلی کورد بہو کہ سہ دہلین روونا کبیرہ کہ رادہی خویندنی لہ ٹاسٹیکی بہرز دابی.

ہہر چہندہ ٹہم وشہ یہ بہم شیوہ تازہ یہ لہ ٹہو روو پاوہ سہری ہہلداوہ بہ لام ٹاسہواری لہ روژہ لاتی ناوہ راست ہہلہت بہ شیوہ یہ کی تر بیزاوہ.

لہ سہرہ تاکانی ٹیسلامہ تیندا (موعتہ زیلہ کان) بہ (مونہوہ رولفکر) ناویان دہر کردبوو کہ تہ گہر لہو سہردہمہ بو انایہ بی ٹہو لاولو ٹیملا روونا کبیرہ پیناسہی دہوترا.

با ٹہوہش لہ بیر نہ کہین کہ راستہ بہر لہ ٹیسٹا وشہی (روونا کبیرہ) بہم شیوہ یہ نہ بووہ بہ لام ٹہوہ بہم مانایہ نیہ کہ خودی مروٹی روونا کبیرہ نہ بووہ، چونکہ لہ ہہر قوناغیکی میژوو کہ سانیکی وا ہہ بوون کہ تاییہ تمہندیہ کانی روونا کبیرہ ٹیسٹیان لی و ہشاوہ تہوہو کردہوہی گونجاویان لی بینراوہ، مہ بہستان لہ نووسینی ٹہم وتارہ دوزینہوہی

بو وینه دکتور یا ئەندازیار یا نووسەر و یا مەلای ئایینی
یا شتیکی لەو ئاستەدا بێ. بو بەو کەسانە دەڵێن
رووناکییر؟ چونکە بە هەر حال شتیکی لە دنیا تی
دەگەن و خویندن و نووسین دەزانن و... هتد.

دیاره هەر لەو حالە ی ئەم چەشنە کەسانە
بەر ووناکییر دەزانن هەندی چاوەروانیشمان لێیان
هەیه. بو وینه کردەووی سووک و نەگونجاو لە گەل
کەسایەتی خویان، ئەنجام نەدەن. لە کاتی کیشە لە
نیوان دوو کەس دادگەرانه رای خویان دەبرن. ئەگەر
یەکیک مافی یە کیتیری پیشیل کرد پشتیوانی مافی لی
خوراو بکەن و چەندین بابەتی تری لەم چەشنە. ئەو

■ خەبات لە پیناوی بەرژەو هندی
گشتی ئبەرکی سەر شانی
رووناکییر و دژایەتی کردنی
زۆرداری خەباتیکی پیروۆزو
مروۆقانه یەو ئەووی لە گۆرە پانی
خەبات سەنگەری زۆردار
هەلبژیری ئەو رووناکییر نییه
تەنانت ئەگەر هەزار پەراو و
پەرتووک و نامیلکە ی نووسیبی.

لە ئاستی گوند یا شار یا ناوچە کە ی خومان.

ئەگەر بمانەوی پیناسە ی رووناکییر لەو ئاستە
بخەینە روو رەنگە لە دوکانداری کولانە کە ی خومان
بگرە تا چەرچی و ئاشەوان و مەلا و فەقی و هەموویان
بکەونە بازەنی روشنییرانەو.

بەلام مەبەستی ئیمە ئەووی شتە کە روونتر بیتەو
چونکە دەزانن دوکانداری سەری کولانە کە ی ئیمە
لە ناو شار رەنگە هەر بەخاوەن بیریش نەژمیردی

بو یە ناچارین لە چوار چۆیە یە کە بەرفراوتر سەیری
مەسە لە کە بکەین.

کوردستان دوو هەم بازەنە یە کە بو دوزینەووی
رووناکییر دەستیشانی دە کەین لەم کوردستانە جگە
لەو گرفتانه ی لە ناوچە بچکۆلە کە ی ئیمە هەیه هەندی
گرفتیی گەورە تریش هەیه. وە کو کیشە ی نیوان دوو یا
چەند عەشیرە یا شار یا پارێزگا، دزی و پیشیل کردنی
مافی مرووف و لە هەمووی گرینگتر داگیر کردنی
ولایتە کە مان لە لایەن دەسلانیکی بیانی و کوشتن و
راوانان و دەر بەدەر کردن و ئەفغال و تەعریب و هەزار
دەردی بی دەرمانی تر.

دیاره چاوەروانی ئیمە لە رووناکییری کورد
ئەووی لە گشت ئەم کیشە یانە دا لایەنی هەقی کە
گە لە کەمانە بگری و هەول بەدات هەقی بستینی و
مافە کانی بووەرگری تەو. ئیمە هەقین و دوزمنان
ناهەقە و جگە لەو هەش ئیمە کوردین و روشنییری کورد
دەبی پشتی کورد بگری.

هەر لێرە پیم خوشە پرسیاریک بێنە گۆری تا
باسە کە زیاتر بگری تەو. ئەگەر ئەرکی سەر شانی
رووناکییری کورد پشتیوانی لە کوردە ئە ی ئەرکی
سەر شانی رووناکییری دوزمنی کورد چییە؟

دەبی ئاگامان لەو هەبی کە لە روانگی
حکوومەتی عیراق رووناکییر ئەوزانایە خویندەوارە یە
کە هاوکاری ئەو بکات و نەیلی ئیمە ی کورد بە
ئاواتە کانمان بگەین هەر لە روانگی ئەم حکوومەتە
رووناکییری کورد کە پشتیوانی داوارە واکانی گەل
دە کات مروقیکی پاشکەوتوو و نەزانەو پیوستە سزا
بدریت.

بزانی چون یەک وشە لە دوو شوین بە دوو مانای
جیاواز تەنانت دزی یە کیری بە کار دین؟
ئیمە رووناکییری ئەوان بە پاشکەوتوو دادەنێن و

دوخی گشت بواره کانی ژیانی سهردهم هه بی تا بتوانی
برپاری گونجاو و پیوست بدات.

ههروه ها نابی به بی لیکولینه وه هه لسه نگاندن
کاریک بکاو خو له وشکییری ده پاریزی و هه ول
دهدات بیری نویی سوودمه ند وه ربگری و له جنه گری
دووره و دان به هه له که ی دادینی و هه ولی راست
کردنه وه ی کورتی و کیماسیه کانی دهادت.

یه که م شتی سهرنج راکیش له پیناسه که ی سهر وه
دیار نه کردنی راده ی خوینده واری رووناکییره. واته
له پیناسه که نه نووسراوه که مروقی رووناکییره ده بی
خوینده واری هه بی. هه رچه ند خوینده واری هویه کی
سهره کی کارتیکه ره بو گه یشتن به پله ی رووناکییری
به لام ته گه ر که سیک نه خوینده واریش بی و له گه ل
ئه وه ش به پیناسه یه که بخوا شه وه مروقیکی
رووناکییره.

له لایه کی تره وه شه و شمان بو روون ده بیته وه که
ماده م خوینده واری مه رجیکی رووناکییری نه بی
ته و جا راده ی خویندیش مه رج نیه.

ئیمه ناتوانین بلین چونکه خیلو جهوت سال
زیاتری نه خویندوه وه گیلو دکوره که وایه گیلو له
خیلو رووناکییر تره. ده بی شه وه مان له بیر بی که
رووناکییری شتیکی شه ژماردنی نیه، روشنییری
برنج و شه کرنیه که بوتری شه مه ش کیلویه و شه و تر
جهوت کیلو یا شه مه له شه و تر گرانتره یا کورت و
دریژ تره.

به بروای من رووناکییری حاله تیکه وه کو حاله تی
ته رایه تی تاو.

ئیمه قهت نالین ئاوی شه م رووباره له ئاوی
رووباری تر ته ر تره. چونکه ته رایه تی شتیکی
به ستر او به ئاوه، زاتی ئاوه، مه رجی سهره کی ئاوه
ته وه یه که ته ر بی. ره نگه شتیکی تر هه بی که خاوه ن

ته وانیش شه م به لایه به سهری رووناکییری ئیمه دا
دینن. کاسه مان راستین خوا عالیمه! هه ر شه
بگرو بکیشه له نیوان ولاتان و گه لانی تریش به دی
ده کری و بو یه ش ئیمه چاره مان نامینی له روانگه یه کی
فراوانتر سهری کیشه که بکه ین. واته هه ر شه
تایه تمه ندیانه بو رووناکییر ره چاو بکه ین به لام له
گوره پانیککی پان و به رینتر که گو یچکه ی زه ویمانیه.
چونکه به م شیوه یه ئیتر له ته سکینی نه ته وایه تی ده ر
ده چین و گرفتنی پیشوومان چاره سهر ده بی.

که وایه ده توانین رووناکییر به پیناسه ی خواره وه
به خه لک بنا سینین.

رووناکییر به و مروقه ده وتری که:
ئا گاداری سهرده مه و به شیوه یه کی گشتی و ورد
بینه انه بیره کاته وه و دووره له وشک بیری
وجه گری و پیره وی کویر کویرانه و له پیناو
به رژه وه ندی کومه لی مروقایه تی به گشتی
خه بات ده کات.

رووناکییر ده بی ئا گاداریه کی مام ناوه ندی له بارو

تەراپەتەن بىي و ھەر لە وکاتەشدا ئاوانە بىي بەلام ناکرى
ئاوھەبىي و تەراپەتەن نەبىي. لە ھەر شوپىنك ئاو ھەبى
ئەو تەراپەتەن ھەرھەبە. ئاو ئەگەر دەريايەك بىي يا
دلوپەك ئەو تەراپەتەن ھەر ھەبەو بەزىادو كەم
کردنەوئى ئەندازەى ئاوە كە تەراپەتەن كەم و زىاد
نابى و تەرى ھەر تەرىبە.

رووناكبيريش حالەتەنكى ئەوھاي ھەبە. ناکرى
بىژىن فلانە كەس لە فیسارە مروف روشنيرترە. كاپرا
يا رووناكبيرە يا رووناكبير نىبە ئىتر كەم و زىاد کردنى
شتىكى بىي مانايە. لە ھەندى شوپىن ديومە كە
رووناكبيران دە كەنە دوو يا سى دەستەو دەلین:
رووناكبيرى شورشگير، رووناكبيرى بىلایەن،
رووناكبيرى دژى شورش. ديارە ئەم دابەشەنەش
زىاتر لە شوپىنەنە بەر چاودە كەوى كە خەبات لە دژى
داگيركەر يا زوردار لە ئارادايە.

من ئەم بو چوونەم زور لە لاهەلەبە. بە بروای من
ئەو كاتە كە دەلین رووناكبيرى شورشگير ھەبەو
رووناكبيرى دژى شورشەن ھەبە وەك ئەوھەبە كە
بىژىن ئاوى تەرى ھەبەو ئاوى وشكيش ھەبە يا بىژىن
ئاوى دەريا لە ئاوى كانى تەرتەرە كە ديارە ئەوھەش
وتەبە كى زور بى مانايە.

ئەگەر ئىمە شورشگير بە مروفيكى بەر ھەستكار
لە دژى زوردارو خەباتكار بو و دەستەنەننى مافى
زورليكران دەزانين كە ئەو مەرجىكى سەرە كى
رووناكبيرىبەو وەكوو تەراپەتەن كە مەرجىكى
سەرە كى ئاوە. ئەگەر مروفيك ئەو مەرجەى نەبوو
ئىتر رووناكبير نىبە.

خەبات لە پىناوى بەرژەوھەندى گشتى ئەركى
سەرشانى رووناكبيرەو دزايەتەن کردنى زوردارى
خەباتىكى پىروزو مروفانەبەو ئەوھەى لە گورپەپانى
خەبات سەنگەرى زوردار ھەلبۇرى ئەوھە رووناكبير

نىبە تەنانت ئەگەر ھەزار پەراو و پەرتووكو
نامىلكەى نووسىبى.

ئەو مروفي خوى بە پىتوليك دەزانى و سەرەپاى
ئەوھەش لە حاست سەركوت و بگروبوكوژى خەلك و
ھاوچەشەنە كانى بىدەنگ دەوھەستى و لە مالى خوى
دادەنیشى و بە قسەى خوى دروشمى بىي لایەنى لە
سەردەر كەى ماله كەى ھەلدەواسى ئىتر ئەوھە كەى
رووناكبيرە؟! بە بروای من ئەوھە مروفيكى تەلە كە
بازوگزيكارە كە تەنباوھە كو ئازەلەك بىر لە خوى
دە كاتەوھە بەس.

رەنگە بو ھەندى كەس ئەم پرسیارە بىتە پىش كە
راستە خەبات لە پىناوى بەرژەوھەندى گشتى
مروفايەتەن ئەركى سەرشانى رووناكبيرە بەلام
سەرھەلدان لە ناوچەبە كى بچووكى گويچكەى
زەوى چ پەيوھەندىبە كى بە گشت كۆمەلگای
مروفايەتەن ھەبە؟ بو دەبى رووناكبير پشتى
خەلكانىك بگري كە دەيانەوى گوشەبە كى ئەم
جىھانە بشوین؟

لە ولامى ئەم پرسیارە دەلین:
بو مروفي رووناكبير ھەموو گويچكەبە كى زەوى
دەبى وەكو يەك بىي و بوپەش زورليكراوى ئەم
سەرەى زەوى مافى ئەوھەبە داواى پشتوانى و
يارمەتى لە رووناكبيرانى ئەو سەرى زەوى بكات. لە
لايە كى تر خەبات لە پىناوى سەپنەوھەى دەسەلانى
زوردارى لە ھەر سووچىكى جىھان خەباتە بو
سەقامگير بوونى ئاشتى و بە كسانى و دادگەرى لە سەر
تا سەرى گىنى و بو وینە خەباتكارى كورد جگە
لەوھەى ھەولى و دەستەنەننى مافە كانى دەدات ھەر
لە وکاتەشدا ھەولى چارە سەرى گرتىكى جىھانى
دەدات. چونكە سەركەوتەن ئەو بەماناى سەپنەوھەى
خالىكى رەشە كە نيو چاوانى مروفايەتەن شيواندووه.

۷
 مروفی روونا کبیر قهت ههول
 نادات زانست و شارهزایی خوئی
 ته نیا بو بهر ژه وهندی تا که کهس و
 تا که حزب بخاته کار و گشت
 جموجول و کرده وه کانی ته نیا له
 پیئا و بهر ژه وهندی گشتی
 مروغایه تییه و به بروای من هه
 زانایه که ته مهرجانه ی تیا نه بی
 شه رهی روونا کبیری وه بهر
 نا که ویت و شایانی ته م په سنه پر
 قه درو قیمه ته نییه.

که وایه پیوسته روونا کبیر پستی بگری و یارمه تی
 بدات.

ته وکاته ی کومه لیک مروف راده پرن بو ته وهی
 مافه کانی خویان له زورداران بستین ئیر روونا کبیر
 ته گهر روونا کبیر بی ناتوانی بیلا یه بی، بیلا یه نی و
 دژی شورش بوون دووره له ئا کار ی مروفی
 روونا کبیر و شورشگیر چونکه مهرجیکی سهره کی
 روشنی شورشگیریه هه له بت ته و شورشه ی له
 بهر ژه وهندی مروفایه تی دابی.

رهنگه لیره هه ندی واتییگه ن که ئیستا که
 روونا کبیریانی شورشگیر که وایه شورشگیریش واته
 روونا کبیر، من ته م بو چوونه شم له لا هه له یه، راسته که
 شورشگیری مهرجیکی سهره کی روشنی یه به لام
 ته مه نایته هو که بیژین هه موو شورشگیریکیش
 روونا کبیره.

جیاوازی شورشگیری روونا کبیر له گهل
 شورشگیری ناروونا کبیر له وه دایه که روشنی به باشی
 ده زانی بوچی خه بات و شورش ده کات بهر نامه ی

تایه تی خوئی هه یه و له هه مووی گرنگتر ئاواتیکی
 دیارکراوی هه یه. هه ر له بهر ته وهش زور کم تووشی
 هه له و نسکه ده بی و به پی کات و سهرده م چونه تی
 خه بات و تیکوشانه که ی ده گوری و رهنگی سهرده می
 پی ده به خشی. به لام شورشگیری ناروونا کبیر
 زور به ی ته و مهرجانه و ئاوات و ئامانجیکی دیاری
 کراو و گرنگی نییه و ته گهر داخوازیکیشی هه بی زیاتر
 تایه تی و له گهل بهر ژه وهندی گشتی جیاوازه. که وایه
 هه موو روونا کبیریک به واتای پر کاکلی وشه
 شورشگیریه به لام هه موو شورشگیریک روونا کبیر
 نییه.

با جاریکتر ته ماشای پیئاسه ی روونا کبیر بکه یین:
 روشنی که سیکه که له بار و دوخ و سهرده می ژییانی
 خوئی به چاکسی ئاگاداره و تیروانی بی بو جیهان
 روانیکی پانوبه رین و بیسنوره. ته و قهت له چوار
 چیه یه کی کاتی و شوینی به ند نابی و یه که لایه نه
 سهیری کار و باری جیهان ناکات. ویرای ته وهی
 داهاتوی له یاده و ربردوی له بیر نه کردوه به
 واقع بینی و دلپته وی روو له ئامانجیکی دیارکراو
 هه نگاوی حساب کراو داویژی و قهت ریگه نادات
 دیوی ناومیدی به سهری دا زال بی.

روونا کبیر هه موو کاتیک به قولی و هه مه لایه نه
 بیر ده کاته وه و له هه شکبیری و جهه گیری خوئی
 ده پاریزی، له سهر هیچ بیرو رایه کی خوئی به بی
 به لگه پی داناگری و ته گهر به لگه ی به هه له دا چوونی
 بو به یان بگری ده ی سه لمینی و ریگه ی خوئی راست
 ده کاته وه و له دانپدا هیئان به هه له ی خوئی شهرم نا کاو
 ناترسی. هه ر له و کاته شدا و ته ی هیچ که سیک به بی
 به لگه رهت ناکاته وه و هه موو کاتیک لایه نگری
 هه قیقه ته و پیوه ندی هاوولاتی و هاودینی و هاو زمانی و
 خزمایه تی و حزبایه تی و... هتد. کارنا کاته سهر

پیشبرکیی ژماره (۱) ی گزنگ

هر وه کو خونهرانی هیژا ناگادارن له گهل ژماره
(۹) ی گزنگ چهند پرسیاریکمان له لاپه ره به کی جیا
پیشکشی خونهران کرد.

خوشبهختانه ژماره به کی بهرچاو له هه فالان
به شلاری هم پیشبرکییه بوون و دووای بهر یوه چوونی
ریوره سم و پشک هاوشتین هم هه فالانه ی خواره وه
خه لاتی به کهم تا پینجه میان برده وه.

۱- هه فال سامان همیر خوشناو له قهزوین بایی پینج
ههزار تومهن پهرتووکی کوردی.

۲- هه فال موشیر عهلی هه سمهر له مارچینی هه سفه هان
بایی چوار ههزار تومهن پهرتووکی کوردی.

۳- خوشکه کلسووم سلیمان له قهزوین بایی سی
ههزار تومهن پهرتووکی کوردی.

۴- خوشکه سه میرا هه حمهد له سمنان بایی دوو ههزار
تومهن پهرتووکی کوردی.

۵- هه فال خسرو یاسین هه سلام له مارچینی هه سفه هان
بایی ههزار تومهن پهرتووکی کوردی.

پیروزبایی لهم هه فالانه ده کهین و هیوا دارین
سه سه رکه و توو بسن هه روه ها سپاسی هه فالانی
ریکخراوی به کیتی لاوان له هه سفه هان ده کهین که له
دارشتی پرسیاره کان هاوکاریان کردین.

هر سه رکه و تووین

پشتیوانی کردنی رووناکییر له هه قیقهت و راستی. قهت
کویر کویرانه و بسی ناگاداری ته و اوو به بی
بیرلیکردنه وه پیره وی له کهس ناکات و ته سلیمی
بار و دوخی ده و روبه ری خوئی نابی. رووناکییر
هه رگیز نالیت من هه قسه بهم قبوله له بهر هه وه ی
هی فلانه که سه و هه و ته بهم قبول نییه چونکه
فیساره کهس و توو یه تی. به لکوو له هه موو و ته به ک
بیرده کاته وه و قسه ی چاک و به که لک قبول ده کات و
وته ی بی که لک رهد ده کاته وه جا هی هه ر که سیک بی
دوست بی یا دوزمن بی.

رووناکییر خه بات ده کات له پیناوی وه دستهاتی
ئاو اته گشتیه کانی مرو قایه تی و هه ول ده دات بو
سه قامگیر بوونی دیارده ی به نرخی وه کوو تاشتی -
نازادی - دیموکراسی و دادگه ری کومه لایه تی و ریز
گرتن له مافه کانی مرو ف و... هند. له وه هه ولدانه ش
قهت هه ست به مانه و یه تی ناکات و به خته وه ری
خوئی له به خته وه ری خه لکانی تری هاوچه شنی خوئی
له هه ره گهزو ئاینیک بن ده بیینی.

رووناکییر ولات و نه ته وه ی خوئی به پارچه بیکی
هاوپیوه ند به ولاتان و گهلانی تری جیهان ده زانی و
ته وه ی بو گشت جیهانی ده وی بو گهل و نه ته وه ی
خوئی ده وی و ته وه ی به ولاتی خوئی ره واده بیینی و
ده خوازی بو ولاتان و خه لکانی تریش داخواز ده کاو
ره واده بیینی.

مروئی رووناکییر قهت هه ول نادات زانست و
شاره زایی خوئی ته نیا بو به رژه وه ندی تاکه کهس و
تاکه حزب بخاته کسار و گشت جموجول و
کرده وه کانی ته نیا له پینا و به رژه وه ندی گشتی
مرو قایه تییه و به بروای من هه ر زانایه ک هم مه رجانه ی
تیا نه بی شه ره فی رووناکییری وه بهر ناکه ویت و
شایانی هم په سنه پر قه درو قیمه ته نییه □

دیاریهك بو جلك سپیا

دكتور ع. ماروونسی

گه لو شه باب (بلبل) چ دبیزیت کو هنده لنک
کوردا نه مازه لنک ئیز دیا بریزه!؟

به رسقا فی بسیاری دیاریا مه به بو ئیز دیاو مهولانا
جه لاله ددین موحه مه دی به لخی مریدی پره یزایی
شه مسی ته بریزی (شی شه مس) ده سپیکا په رتووکا
فهوینایه خودا (مفئوی معنوی) شه ف به رسقه دایه.
ناقبری پاش ده مه کی کو شی شه مس لی به رزه بوو
(۱۶۵ هـ. ق) ده ست هافیه فهوینانا (مفئوی معنوی):

۱- بشنو این نی چون شکایت می کند *

از جدایی ها حکایت می کند

۲- کز نیستان تامرا ببریده اند

در نفیرم مرد وزن نالیده اند

گوهی خوده فی شه بابی ده می کو شکایات و

گازندا دکهت، شکایات و گازندین وی ژ دوورینه.

هر ژوی ده می کو نه ز رقامیش و ده حلی بریم،

قیژی و نالین من بلند بوون و ناله نالا هه می ژنومیرا

دناف نالینا مندا تیه گولیوون.

هه ژی گوئیه کو شه وین (مفئوی معنوی)

شروقه کرین شه باب بنیشانا مروقی زانا، مروقی ژ بهر

خو ده رکه تی، بابچاک، پیرو جانپاک دانه قهله می.

لی به لی وه دیاره شه باب لقیره دا مهولانا بخویه و شه فه

نه فینا به زدانی (الهی) به کو بیه نه گه را ده نگه و نالینا

شه بابی و مهولانا، دمالکا یازدی ژفی هوزانی فی تشتی

مه گوئی راست دکهت:

شه باب لبارا دویریاتیا دبیزیت: دویریاتیا مروقی

ژیه زدانی پاک دویریاتیا که تکه تین مروقا ژ راستیا

به زدانی و ژ ئیکو دو.

۳- سینه خواهم شرحه شرحه از فراق

تا بگویم شرح درد اشتیاق

من سینگهك (دلگه) دفت کو ژ دویریاتی پر برین

بیت داکو نه ز دهردی نه فینا خو بو وی شروقه که م.

به لی برای هیژا، شه باب کولو و کوفانین خودی

بیزیت و تنی مروقین شه ف دهرده کیشاین، دی لپه یقین

شه بابی گه هن.

۴- هه کس که دورمانداز اصل خویش

باز جوید روزگار وصل خویش

هه رکه س کو ژ شه سلی خو دوور بمینیت، شه و دی

لدیف شه سلی خو گه رهیت هه تا په یدا دکهت. لی وه

دیاره برای هیژا که سهك دی ریکا دروست په یدا

کته و گه هته شه سلی خو کو شه سلی خو ناسکهت.

مروڤين ڪو ڪهڙي خوش را باردني دڪن،
 بدهنگي خوشي شهبابي سهرمهست دبن لي به لي
 سوفي و زانين راست ب وي دهنگي لريڪا زانيني دا
 دچنه پيش لريڪا راستيي دا.

۷- سر من از ناله من دور نيست

ليڪ چشم و گوش را آن نور نيست
 مهولانا زعهماني شهبابي هه دگيريت و دبيريت:
 نفيشڪي تاخفتا من و نهينيا ڪو دئاخفتا مندايه گه له ڪ
 نيزيڪي نالينا منه، لي به لي چاف و گوهي شيانا ديتن و
 گوليونوان نهينيا نينه.

مهولانا دقي مالڪيدا نه ٿريقه دبيريه مروفا ته گهر
 وه دقيت نهينيا تاخفتين من ڪو راستيا هه بووني به
 (حقيقه الوجود) بزنان، پيتقيه هوون گورينه ڪي دناف
 هه بوونا خودا چيڪه ن و بينه ريشنگي ريڪا راستيي

۸- تن زجان و جان زتن مستور نيست

ليڪ ڪس را ديد جان دستور نيست

چ پرده و پهريان دناف بهينا جاني و لهشي دا نينه
 لي به لي ڪه س نه شيت جاني بينيت. جاني و لهشي
 دگهل ٿيڪ په يوه ندين ههين و ٿيڪ دگه من. لي تني
 تشتي تيه ديتن له شه و هه تا مروڦ خو ٿيخسيري يا
 جيهاني قورتار نه ڪه ت مروڦ جاني نايينتن و دنهينيا
 شهبابي ناگه هيت.

۹- آتش است اين بانگ ني و نيست باد

هر ڪه اين آتش ندارد نيست باد

دهنگي شهبابي ٿاگري (عشقي) يه و بانينه
 هه رڪه سي ٿه ٿاگره (ددليدا) نه هيت خودي وي
 نه هيليت.

برا، مروڤين ڪو چاڻي وان لهوشيا ٿي جيهانيه
 هزار دڪن دهنگي شهبابي دهستها هه رڪينا (بورينا)
 بايي دناف خلوله يا (جوف) شهبابي دايه. تني ريزو
 قه دري شهبابي ٿ بونا دهنگي خوشي وييه ٿه و

۵- من به هرجميتي نالان شدم

جفت بد حالان و خوش حالان شدم

ٿه ز دناف هه مي دهسته ڪا دا گه ريام و من ڪره
 نالين و ٿه ز بووم هه ف په يقی چاڪ و خرابا (سوفي و
 عاميا).

مهولانا دبيريت شهباب و ٿه ز ڪول و دهردين خو بو
 هه مي ڪه سا دبيرين (هه مي گول دهنگي شهبابي دبن)
 چونڪي بيرو هزارا مهولانا ٿه ف هه ڪو (ٿيحتماله) ٿه هر
 دله ڪي ريڪ بجيته راستيي و عه سلي ڪو ٿه م ٿي دور
 ڪه تين.

۶- هرڪسي از ظن خود شد يار من

از درون من نجست اسرار من

هه رڪه س ٿ وانين من دنافدا ڪري نالين، بگومانا
 خو بوو يارو هوگري من. لي به لي وان نهينين من
 بدهست ٿه نهينانه و براستي نه زانين ڪو ٿه ز چ دبيروم.

دخوله تن. ئەف دەنگه ئاگره و ژيانا باجكا لسه رقی
ئاگری ئەفینی راوه ستایه.

۱۰- آتش عشق است کاندرنی فتاد

جوشش عشق است کاند ر حی فتاد
ئاگری ئەفینی به کو به ریبه شه بابی و که لئین
ئەفینی به کو هاتینه مەیی (شەرابی).

برای هیژا ئەف ئەفینی به کو پف دکه ته شه بابی.
ئانکو ئەو ئاخفتین بیر دکه ت زده ردی ئەفینیا
راست و پاک دکه ت. لی تشتی بو مه جهی پساری به
ئەفیه کو بوچی دەنگی نهیی بئاگری هاتیه وهك ٹیک
کرن!؟

بەرسف ئەفیه کو ئاگو هەر قریژە کی ژماسن و
هەر تشته کی دی دبهت و وی پاک دکه ت دەنگی
شه بابی ژی جانی مروقی خوشنیهت دپالینیت و
مە ی ژیک بکه لاو بلقه بلقا دیته مە یا پاک.

۱۱- نی حریف هر که از یاری برید

پرده هایش پرده های مادرید
شه باب هه فده ما هه رکه سی به کو ژ دل به را خو
دوور که تی، په رده و ئاهه نگین شه بابی په ردین مه
دراندن.

په رده دراندن بو که سی کو ئەفینداری مروقه کی
لفی جیهانی بیت، وهك حه ژیکرانا کورو کچا بو
خوشی بوراندنی به معنا رسوا کرن و شه رمه زار
کرنی به. لی به لی بو مروقی ئەفینداری راستی و
خودی به معنا هلانیا (را کرنا) په ردا به ژیش چاڤ و
گوھی وی مروقی دا کو نهینیا نالینا شه بابی و نیفشکی
په یقین مه ولانا بینیت و گولی بیت.

۱۲- همچونی، زهری و تریاقی که دید؟

همچونی، دمساز و مشتاقی که دید؟
چ که س زه هرو دهرمان وهك شه بابی دیتیه؟ چ
که سی هه فده م و ئەفیندارهك وهك شه بابی دیتیه؟.

پیتیه بیژین کو دهنگی شه بابی بو وان که سا کو
ده ردی ئەفینی نه کیشانه وهك زه هریه، لی به لی بو وان
که سا کو دهردی ئەفینی کیشانه ولدیف ریکا راستا
پیرو شیخا دچن دهرمانی دهردانه نه مازه دهردی کو ژ
زه هری مروف دکیشیت.

۱۳- نی، حدیث راه پر خون می کند

قصه های عشق مجنون می کند
شه باب، لبارا ریکا پر خونیی دا تاخفیت و
چیر و کین ئەفینیا مه جنوونی دیژیت.
به لی چاڤی سه ری، شه باب لسه ر وی ریکی
تاخفیت کو ریشنگین وی خو کر نه گوری و ئەو ریک
بخوینا خو خوش کرن، به لی ئەف شه بابه چیر و کا
هه می وان که سانه کو براستی لسه رانه ری دیروکی
ئەفیندار بوونه.

۱۴- محرم این هوش جزبیهوش نیست

مرزبان را مشتری جز گوش نیست
خویی یی فی هوشی ژلی بیهوشی نینه و ژبلی
گوھی که سهك ئاخفتا عه زمانی ناکریت.
مه ولانا دیژیت تتی ئەو که س دشیت خوویی
(محرم) ی نهینین به زدانی بیت و وان بینیت و بهیت
کو هوش و بیرین (ماددین) خو ژده ست دابت،
په یوه نندا فی مروقی کو چاڤی خو ژجیهانی
وه رگسیرایه و روول راستی خودی کریه، وهك
په یوه نندا گوھی و عه زمانیه، کا چه و ا عه زمان
دیژیت و گوھ گولی دیت، خودی ژی نهینین خو بو
مروقین چاک دیار دکه ت ئەو مروف بو لایی وان
نهینیا تینه راکیشان.

۱۵- در غم ما، روزها بیگانه شد

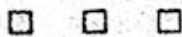
روزها، با سوزها همراه شد
دغم و کوفانین مه دا روژ خلاسین و روژ دگهل
سوئا دبورن، روژ ب دووماهی تین لی به لی کوفانین

گه هشتا راستی د دلی مه دا دمین تهف کو قانین هه نی
 هه تا کو نه فیندار نه گه هته راستی دی هه مین *
 بخیر بعین

نقیسینه فاشه عرین مه ولانا برینووسا کوردی:

- ۱- بشنو ئین نی چون شکایهت می کونه د
 تهز جودایها حکایهت می کونه د
- ۲- کهز نیستان تا مه را بو بریدی نه ند
 دهر نه فیره م مهردو زه ن نالیدی نه ند
- ۳- سینی خواهه م شهرحی شهرحی تهز فراق
 تا بگوویه م شهرحی دهردی تشتیاق
- ۴- هه رکه س کی دوور ماندهز ته سلی خیش
 باز جوویه د رووزگاری وه سلی خیش
- ۵- مه ن بهر جه معیه تی نالان شوده م
 جوفتی به دجالان و خوشحالان شوده م
- ۶- هه رکه سی تهز زه ننی خود شودیاری مه ن
 تهز دهر وونی مه ن نه جوست ته سیراری مه ن
- ۷- سیر مه ن تهز ناله نی مه ن دوور نیست
 لیک چشم و گووشرا ئان نوور نیست

- ۸- ته ن زجان و جان زته ن مه ستوور نیست
 لیک که س را دیدی جان ده ستوور نیست
- ۹- ئاته شه ست ئین بانگی نیی و نیست باد
 هه رکی ئین ئاته ش نه دارد نیست باد
- ۱۰- ئاته شی عشقه ست که ندهر نیی فتاد
 جووششی عشقه ست که ندهر میی فتاد
- ۱۱- نیی جه ریفی هه رکی ته زیاری بو رید
 پهردیهایه ش پهردیهای ماده رید
- ۱۲- هه مچو نیی زه هری و ته ریاقی کی دید؟
 هه مچو نیی ده مسازو موشتاقی کی دید؟
- ۱۳- نیی جه دیسی راهی پور خون می کونه د
 قسی هایی عشقی مه جنوون می کونه د
- ۱۴- مه حره می ئین هووش جوز بیهووش نیست
 مه رزبان را موشته ری جوز گووش نیست
- ۱۵- دهر غه می مارووزها بیگه شوه
 رووزها با سووزها هه مه راه شوه

* - من لشی نقیسینی دا ژ (مغوی) ب شروع کرنا
 دکور مه حه مه د تستعلامی و (شرح مغوی شریف،
 فروزانفر) به هره وهر گرتیه.
 * تهف مالکه دنوسخا رینولد نیکسون دا هوسا هاتیه:
 بشنو از نی چون حکایت می کند
 از جدایها شکایت می کند.

چاوپیکه وتن

خوینهرانی هیژا:

گوڤاری گزنگ هرگاوههولی تهوهی داوه که بگه‌ری له دوو تهو پسه‌ورو هونه‌رمه‌ندو لیزانه ئاوارانه‌ی له ده‌به‌ده‌ری تیده‌کوشن ته‌مه‌نی گه‌نجی خوین به‌خو‌رابی له‌کیس نه‌ده‌ن و به‌باشترین شیوه‌که‌لکی لی وه‌ریگرن و به‌هرکی سه‌رشانی خو‌مانی ده‌زانین ته‌ولاره سه‌رکه‌وتوانه به‌خه‌لک بناسینین و داوا له‌کار به‌ده‌ستانیش بکه‌ین له‌شاره‌زایی و پسه‌وری ته‌م گه‌نجه شو‌رشگیرو خوینگه‌رمانه به‌باشترین شیوه‌که‌لک وه‌ریگرن و هاوکاریان بکه‌ن تا به‌لکو بینه‌خرمه‌تکاریکی سو‌وبه‌خشی گه‌له‌هه‌ژاره‌که‌یان.

وا ته‌مجاره‌ش له‌پیناو ته‌م ئاواته‌مان و توو‌وی هه‌والنیرمان له‌کاشان بئاره‌ده‌که‌ینه‌وه‌که‌له‌گه‌ل هونه‌رمه‌ندیکی لاوی ئاواره‌ی ریک‌خستوه‌و هیوادارین که‌لکی لی وه‌ریگرن و به‌پیوستیش ده‌زانین سپاسی لاوی تیکوشه‌رمان هه‌قال ئینزاره‌لیخان بکه‌ین به‌هوی ناردنی ده‌قی چاوپیکه‌وته‌که:

■ هه‌قال گیان سه‌ره‌تا به‌خیره‌اتت ده‌که‌ین و داوات □ من تومید سدیق په‌نابه‌ری دانیشتوی شاری کاشان لی ده‌که‌ین خو‌ت به‌خوینهرانی گوڤاره‌که‌مان بناسینه؟ زوریش سپاستان ده‌که‌م که‌ته‌م ده‌رفه‌ته‌تان به‌من داوه

بو تهوهی له ریځگی گوډاره که تان بتوانم بیروپرای هونری خوږ بلاو بکه موه.

دووه هم و سپهه میشم وده دست هیناوه به لام دلسارد نه بووم و تا ئیستاش هر بهره وامم.

■ کاک ئومید ده کوری باسی چونه تی په نابهریت بکه ی؟

■ هه قال ئومید ره نگدانه وهی هونر له ناو شوپش به تسایهت شوپشی گولان و دووای راپه رین چون ده بینی؟

□ به لی، له سالی ۱۹۷۵ دووای گورانی سیاستی

□ به داخوه تا ئیستا سره دانی کوردستانم نه کردوه

دوره وه به نیسهت شوپشی کوردو ته و نه کسه یه ی به

سهری داها ت بنه ماله ی ئیمه شوو ی کورده ئیران.

که له نریکه وه کاری هونر مه ندانی ناو ولاته که مان

ته وکاته من له سنووری عیراق و ئیران له کوتای

بینم به لام تهوه ی من له روزنامه کانی خه بات و

ن اوڅو زنی ژسته جان و ناو و له لانه جو شخانه و دکاتور و

تبلار ایوه ی کو پی نیکه و بچن ئیستوه به نایه ک گاره

هه که نه سه ی تیو شیت پشم نایه بجم بجایه له بو چشوام به

کار ریکه ئیستوه کانی به دلم لسته و ژور و پشکه و توو ئین دلم

ژپانی ژاواره بی هه لیا زور جار بیرم لی کردو ته وه که

پله و یاوهره دام گه لیکه چه وساووه ی و کور کورد

بو ده بی له دایکی وونی منالیکه کورد به م چه شه بی ؟

همیشه و زور زور نیاز مه ندی هونر مه ندانه تا له

به لام دیسان ده ئیم شوکر هر له و سرما یه نه مردم.

ریځگی هونره که یانه وه ئیش و تازاری گه له که یان به

به هر حال به م چه شه په نام هینایه ئیران و له

جهان بناسین له وانه ش ته و هه موو مالویرانی و

ریځگی خنیره هاتینه شنوو سره تا له ئوردوگای زیوه

دهر به دهری و گوشت و بروشیمیایی کردنه ی

دامه زراین و پاشان گو یز راینه وه شاری کاشان و تا

هه موومان لئی تا گدارین.

ئیستاش هر له و با زیره نیسته جین.

به پروای من ته بی نیگار کیشیک وه کو نووسه ر

■ چون تیکه ل به کاروباری هونری بووی؟

یاوهره زشکار یا شاعیریک بتوانی گه لی خوی به خه لک

□ بهر له ده ست پیکردنی خویندن واته هه ر له

بناسینی. سهر که ن چون موسیقازنه نیک به هونری

منالیه وه زورم جهز له هونروکاری هونری ده کرد

خوی به موسیقایه که ی دهر دوره نجی گه له که ی

هر بو یه ش جار جار دهستم له کاری نیگار کیشان

دهره خساو ده خساته روو ته بی هونر مه ندی

وهر ته داو راستت بوی تم هونره به شیوه یه کی

نیگار کیشیش هه روه کو ته و دهر دوره نجی گه له که ی

(زاتی) منی بولای خوی راده کیشا. با وکم که هستی

بخاته سهر تابلوی هونری و رولی هونر مه ندان له

به م شته کرد زور هانی دامو ها و کاریشی ده کردم له

شوپشی گولان هر چه نده باش باشیش نه بووه به لام

بواری رینوینی و دایبیکردنی دهنه رو قه لوم و شتی وا.

ده توانم پلیم مایناوه ندی بووه.

■ ته ی که چو یه قوتا بخانه؟

■ رهنکه زورین ته وانه ی ده لئین له وکاته ی گه لیکه

□ دووای ده ست پیکردنی خویندن کاری هونری

وه اکو گه لی کورد تووشی ته و هه موو به سه ره ات و

خو شیم نه نجام ده داو قوناخ به قوناخ به ره و پشه وه

کاره ساته بووه و ده بی، ئیتر قسه له هونره زیاده و

ده چووم. به شداری پیشبرکی به کانی شاری کاشان

هونره و کاری هونری کردن بوکاتی بی ئیشی بزاین.

بووم و پله ی یه که م به ده ست هینا. ته وه ش منی هاندا

توچ ده لئی؟

زیاتر هه ول بدهم و هر چه نده هه ندی جار پله ی

□ من باسی هونری نیگار کیشی ده که م. به پروای من

□ به پروای من هونهرمه‌ند ده‌بی
 هه‌ول بدات کاری نوی بخاته روو
 نه‌ك لاسای که سانیکیتر بکاته‌وه.
 هونهر ئه‌و هونهره‌یه که له گهل
 زه‌مان وکات پیش بکه‌وی و
 بگوری.

هونهرمه‌ند توانای زوری هه‌یه به تایهت ئه‌م توانایه
 کاتی دهرده که‌وی که به هه‌ست و قه‌له‌مره‌نگ و
 ده‌ستی خوی که لینه‌کانی بواری جوراوجوری ژیانی
 گه‌له‌کی پر بکاته‌وه. (ئیدواردمانه) یه‌کیک له‌و
 هونهرمه‌ندانیه که توانیویه‌تی به پیشاندانی دیمه‌نی
 شه‌قام و جاده هه‌ستی گه‌لیکی راپه‌ریو له‌بینه‌ری
 تابلویه‌کانی ساخ بکاته‌وه ئه‌و توانیویه‌تی به‌ره‌نگ و
 هه‌ستی خوی دیمه‌نه‌ دلته‌زینه‌کانی خه‌لکیک به
 ته‌واوی پیشان بدات به جوریک که کار ده‌کاته‌سه‌ر
 بینه‌ر. هه‌روه‌ها (فرانسیسکو گویا) له‌تابلوی خوشه
 چنان به قه‌له‌مره‌نگ کریکارانی زه‌حمه‌تکیشی پیشان
 داوه‌و سه‌رنجی بینه‌ر گه‌له‌ك زور بو خوی راده‌کیشی و
 ئیستاش کارده‌کاته‌سه‌ر هه‌ستی هه‌رمروئیک. ئه‌م
 هونهرمه‌نده له‌سه‌ر ده‌میک واته له‌سه‌ده‌ی نوزده‌هه‌م
 ئه‌م هونهره‌ی نواندوووه که که‌ره‌سه‌ی پیوستیش زور
 که‌م بووه.

■ هونهری نوی نیگارکیشان چون ده‌بینی؟

□ به پروای من هونهرمه‌ند ده‌بی هه‌ول بدات کاری
 نوی بخاته روو نه‌ك لاسای که سانیکیتر بکاته‌وه.
 هونهر ئه‌و هونهره‌یه که له گهل زه‌مان وکات پیش
 بکه‌وی و بگوری.

■ هه‌قال ئومید روانگه‌ت چیه‌یه له‌مه‌ر هه‌ر دوو
 دروشمی (هونهر بو هونهر، یان هونهر بو کومه‌ل)
 کامه‌یان به‌دلی تو‌یه؟

□ هه‌روه‌کو گوتم هونهر ئه‌بی له‌خزمه‌تی کومه‌لگا

بی‌و به‌هوی ئه‌م هونهره‌شه‌که هونهرمه‌ند نرخ و
 قیمه‌ت په‌یا ده‌کات و ده‌بیته‌خواه‌ن جه‌ماوه‌رو
 لایه‌نگیری ده‌بی. هونهرمه‌ند ده‌بی بارودوخی گهل و
 ولاته‌که‌ی پیشان بدات به‌لام هونهر بو هونهر
 کاریکی تایه‌تیه‌و لایه‌نگری ئه‌و توی نیه‌و ده‌توانم
 بلیم هه‌ر لایه‌نگری نیه‌ بو‌یه‌ پیوسته هونهرمه‌ند له‌م
 شته‌دوووه‌په‌ریز بی.

■ ئیستا چکاریکت به‌ده‌سته‌وه‌یه ئایا جگه‌له
 خویندن و نیگارکیشان کاری تریش ده‌که‌ی؟

□ جگه‌له‌ نیگارکیشان خه‌تاتیش ده‌که‌م چونکه‌ پیم
 وایه‌یه‌کیک له‌کاره‌کانی هونهری نیگارکیشان و
 تایه‌تمه‌ندیه‌کانی خه‌ته‌و هه‌ر دووکیان پیکه‌وه
 گریدراون و زور به‌ده‌گه‌من لیک جیا ده‌بنه‌وه. ئیمامی
 عه‌لی (د.خ) فه‌رموویه‌تی سیفاتی ییاییکی موسولمان
 به‌خه‌تی خوشیه‌تی و به‌راستی خه‌تیش هونهریکی له
 بن نه‌هاتوووه. ئیستا خه‌ریکی چهند تابلویه‌کم ئه‌گه‌ر
 به‌توانم به‌هاوکاری هه‌قالانی ریکخراوی لاوان
 پیشانگایه‌کی هونهری سازبکه‌م. ئه‌مه‌ئاواتمه‌و ئه‌گه‌ر
 هاوکاریم بکه‌ن زور مه‌منوویان ده‌بم. به‌پیوستیش
 ده‌زانم سه‌پاسی لقی ئاواره‌بکه‌م که له‌بیریان
 نه‌کردوووم له‌رووی مالی بریک یارمه‌تیان داوم.

■ په‌یامت بو لاوانی ئاواره‌و ئه‌و لاوانه‌ی که یقیان به‌م
 هونهره‌دیت چیه‌یه؟

□ بروایان به‌تواناکانی خویان هه‌بی‌و به‌شکستیک
 دلیان سارد نه‌بی‌و پاشه‌کشه‌نه‌که‌ن. قوناخ به‌قوناخ
 بوی بروون نابی په‌له‌بکه‌ن.

■ زور سه‌پاس کاک ئومید و داوی سه‌رکه‌وتنت بو
 ده‌که‌ین.

□ منیش سه‌پاستان ده‌که‌م که خوتان ماندوووه‌که‌ن و
 هه‌ول ئه‌ده‌ن که زیاتر لاوانی ئاواره‌بناسین. به‌راستی
 ئه‌مه‌کاریکی پیروزه‌و هیوادارین هه‌ر به‌رده‌وام بن □

هونراوه

هه نديك و هه نديكيتر

هه نديك له كوردان هه نه كوردستان ده په رستن
 هه نديك بى خه م و خه يال چاوى جوان ده په رستن
 هه نديك به هه ركه سيك كه عاقل نه بى گا ده لىن
 هه نديك به هه مو و عه قلىان گاي گاران ده په رستن
 هه نديك ده لىن نه زانى به لايىكى گه و ره به
 هه نديك به خونه زانن نه زانان ده په رستن
 هه نديك مالى خو ددهن چهنده هيتيم به خيو ده كه ن
 هه نديك مالى جه رامسى هيتيمان ده په رستن
 هه نديك به ده ستى خو بنمژ ده كوژرين شهيد ده بن
 هه نديكيش به سه رشورى خو بنمژان ده په رستن
 هه نديك نانى مناليان به پيشمه رگه ده به خشن
 هه نديكيتر به بى شهرم زگ و نمان ده په رستن
 هه نديك به زولم و زورى به عسى مالمويران ده بن
 هه نديكيتر ديسانارى به عسيان ده په رستن
 هه نديك هه رهاوار ده كه ن تيكبه رنه بن برابن
 هه نديك وه كو به كروكن تيكبه ردان ده په رستن
 هه نديك بو سه ره خو بى زور ئيش وژان شه كيشن
 هه نديك ژيرده ستى خوازن ئيش وژان ده په رستن
 هه نديك تاغه زيلويان بو قوتابخانه ددهن
 هه نديك مافووروته خت و به ره ئه يوان ده په رستن
 هه نديك ده لىن گيانى من بافيداي ئازادى بى
 هه نديك دژى ئازادىن هه رزىندان ده په رستن
 هه نديك وه كو به هارن خه لك به ئوميد ده كه ن
 هه نديكيتر وه كو به فر زفستان ده په رستن
 هه نديك وه كو (ريبووان) به راستى خه باتكارن
 هه نديك هه نه كه پاره ي ده گيرفان ده په رستن

وانامينى

وانامينى
 من ده زانم وانامينى
 روزيك هه ردى...
 كه ده نكيكى ناره زايى
 له گه رووى دهرده دارىكا
 بقيرينى...
 روزيك دادى...
 كه ده ستى توله ي ته م گه له
 گشت كوشك و ته لارى ئيوه
 به سه رتاندا برووخينى
 ته ي زورداران:
 ديسان ده ليم
 وانامينى...

● ريبوار

□ □ □

چ دقيت

بو شه ف ره شا
 وهك كابووسى و پر شه ژده ها
 مه خه تيرو شه مال دقين...
 گوليد بهاره كا تيهنى
 گريا عه فراو
 روندكيد زور زه لال دقين...
 سه يرانگه هيد ته فى وارى
 نى گوغه ندو
 كورو قيزيد ده لال دقيت...
 ئو كنفه سيدارى زى
 گه رده نيد شه ننگ و شه پال دقيت...
 شه پال دقيت... ● ره فيق مسته فا

غزه ليکي حافر

خول به وهنه وشه کان ده دا په رچه مي پر له چيني تو
 خونچه ده بيته گول له گهل زه رده و پيکه نيني تو
 نهی گوله سوورو ناله کم، بولبولی خو له دهس مه ده
 چونکه به شه و هه تا به پان پيشه يه تي گريني تو
 چا وکه له ده وله تي نه وين چه نده بلينه مه رته به ي
 چونکه به تاجي سه لته نه ت گالته ده کا نه ويني تو
 من که وه رزه ده بووم له بهر هه ستي پشووی فرشته کان
 مامه وه له وهه رایه دا، لیره به عيشقی دینی تو
 عيشقته سهر نویشتی من، خاکی دهرت به هه ستي من
 بوته هومیدو پشتي من، چاوی به مه ی خه ويني تو
 تاسی مه ی و کراسی خه ی، گهرچی دژي يه کن به لام
 نه وه مه مو نال و گورپی من، مه شقه له تاو وتینی تو
 کونه که وای گه دای نه وين، ناته گی وه ک خه زینه يه
 بویه به شایه تي ده گاه، سوال کهری خوشه چيني تو
 خه لوه ته بو خه یالی تو، دیده یی شان شینی من
 یاره بی قهت به تال نه پی، خه لوه تي شان شینی تو
 شوری شهراب و عيشقی توم، نه و ده می ده چته دهر له سهر
 بی به فیدای سهرت سهرم، دواي ده م وليو مژینی تو
 چیمه نی حوسنه سووره ت، سهرده می گول به تايه تي
 حافزی خوش قهر به يه، بولبولی هاون شینی تو

وهر گيرانی ماموستا عه بیاس حه قیقی له غزه لی:
 تاب بنفشه میده دطره مشکسای تو

خه منامه‌ی نووسه ريك

سهردار شه حمهد

که چاوی پيم کهوت بانگی کردم و نهو به لایه‌ی بو
من دروست کرد.
- ها چ ده که‌ی؟

ئينجا بی نهوی چاوه ریبی و لامم بکات گوتی:
- ده زانی ئیتر به سه، ده مهوی بو تم خه لکه شتیکی
تازه بنووسی. ها ها ها، زانیت شتیکی تازه.

واقم ورمابوو، له هه مان کات که له خوم ده پرسى
تم کابرایه چی به سهر هاتوو، له سیله‌ی چاوه کانم
سه یری نهو مناله بویاغچییه حهفت ههشت سالانه م
ده کرد که بیجامه ییکی پس و دراوی له بهر بوو، له
شوینی دراوه که پیستی رهش و چلکاویه که‌ی ده بینرا.
- ها له کویی تاگات له منه.

- به‌لی به‌لی فرموو.

کهوته وه قسه:

- بو ژماره‌ی داهاتوو بابه تیکی پر له پیکه نین بنووسه.
باش گوی بگره ده مهوی شتیکی و ابنووسی که ههر
کهس بیخوینته وه نهو هنده پیکه نی که زگی یتنه ژان،
ها ها ها... نه بی ههر کهس خویندیه وه زگ ئیشه
بیگری، گویت له منه؟... چاک تیگه یشتی؟ پیویسته
حال و هه‌وای خوینهران بگورین، ده زانی به راستی
ئیتر به سه، ئیمه نهو خه لکه مان به خهفته تان کوشت،
سه یری چوار ده وروبه‌ری خوت بکه ئایا نه توانی
که سیک ههر بو نموونه بدوزیته وه که له کانگای
دلیه وه پیکه نی!! یه کهس ها، ته نیا یه کهس م نیشان
ده، خو تیده گه‌ی ده مهوی چ بلیم؟

پاکه ته جگه ره کهم له سهر میز کهوتوو، له به یانی
تا ئیستا چهند جگه ره م کیشاوه نازانم!؟ ههر چهند
بیرده که مه وه دیسان سوودی نییه، ته نانهت یه که
رسته شم بو نانووسری، پیووس و پهراوه کانم به
خورایی له سهر میز پرش و بلا بوونه ته وه.

دوو باره هه لده کوتمه سهر میزه که، به لام دووای
که می گپژ خواردن به ده وری، ده ستم دریز ده که م و
جگه ره ییکی تر هه لده گرم و دایده گیر سینم. وه کو
کابراییکی خولای جگه ره که بو ماوه ییکی زور
جگه ره‌ی ده ست نه که وتیت بی پرانه وه ده میژم،
دووای چه نده سات تا ناوه راستی سوور هه لده گه‌ری.

برابچکوله کهم دینه ژوور، به چاوه رهش و
ژیره کانی سه یرم ده کا، په رداخه ئاو یک که داوام
کرد بوو له سهر میز داده نی. به له خو وه ره‌زی خوم
نه خه مه سهر کورسیه که وه ده ست له قزم گیر ده دم. به
سهر سوورمانه وه چاوم تیده بری، نیگای وه که نیگای
کار یه یک جوان و پاکه، به رووی گهش ده بمه و. لیوه
ئاله کانی لیک ده پشکوپین و دوو ددانی گه و ره‌ی
پیشوی ده خاته بهر چاو. پی ده لیم:

- که رویشکه جوانه کهم چونه!!

به دم پیکه نینه وه ژووره که به جی دلی. دوو باره
من ده مینه وه و پیووس و پهراوه کانم. باشه نه وه چی
بوو، نه گه‌ر له من بهرسن ده لیم: بیگومان
سهر نووسه‌ری روزنامه شیت بووه، هیچ شک له وه
ناکری، دوینی ههر به خورایی پیده که نی، له دووره وه

- به آ، به لی.

به لآم راستی به که ی شهوه بوو که من گویم قهرزاری
ثم قسانه نه بوو، چاوم هر له مناله که بوو که چه شنی
سوالکهره کان به دهوری ثم و شهوه سووراپه وه:

- خاله بسویاق که م، خاله بسویاق، به نیو دینار،
پیلاره که ت توزاویه به چاو ترووکاندنیک بریقه ی
ده خه می، به نیو دینار.

وه کو په روانه له دهوریان ده سوورا، لیوه کانی
ده لهرزین و سندوقه بچکو له دارینه که به سینگی
را ده خشا. به رده وام ده پاراپه وه:

- خاله نیو دینار نیو دینار، پیلاره که ت زور پیس و
په لوسه ها.

ئینجا دوواین تیری نایه ناو که وانی زاری و لیوه
قلش بردووه کانی له یه ک کرده وه هاویشتی:

- به خوا خاله چند روژه نانم نه خوار دووه.

پیاویکی بی سه روبه له به ری گه راپه وه:

- ده بر و گجوله سه گک وازینه میشکمانت خوارد،
زوو له بهر چاوم ونه تا دوو شاپی تهرم له... نه داوه.
له قسه کانم گه یشتی.

شهوه سه رنووسه ر بوو که ده یویست بر وا.

- تا، تا.

له و کاته وه تا ئیستا شیواوم، نازانم چی بنووسم،
دروست وه کو شه و مناله بو یاقچیه که تی هی لدر ا
ههست ده که م تیم ه لدر اوه و سات به ساتیش پتر
پهست ده بم. چونکه ناتوانم هیچ بنووسم. آیا ده کری
مروف به پیچه وانه ی ههستی - هه رنه ک ههست -
به لکو هه موو راستی به کانی ژیان شتی بنووسی؟! نه،
نه بر وا ناکه م، من که ناتوانم. له وانه یه که سیکی تر
بتوانی. به لآم من، نه شهوه کاری من نیه.

هیشتا بیرده که مه وه شه و کابرایه - مه بهستم
سه رنووسه ره - شه بی چی به سه ر هاتیت یان شه و

له سه ر کامه ته نیشتی شه و تیت و خه و نی به چیوه
دیتیت؟! خو هه ر که س نه یناسیا شه گه ر شه و روژه
دیتبای لای، خوی بیر ده کرده وه بیشک مروف هه ر
به قه د شه و شه توانی به خته وه ر بیت. مه گه ر هه ر خوی
نه بوو که روژیک لیم که وتبووه گازنده که مناله کانی
مانگک به مانگک تانه زروی یه کژم تیشتی خوشن،
شه ی ئیستا چی بووه که شا به سه پانی خوی نازانی.
چاک له بیر مه ده یگوت:

- هه موو روژی له گه ل خیزانی ده مه قاره یانه.

شه و کاته مروف به زه یی پیدا ده هات، چاوه کانی
پر له فرمیسک بیوون به لآم پیش شه وه ی سه راوژیرین
هه لساو بی خواحافیزی به جیی هیشتم و رویی. شه ی
ئیستا جیی به سه ر هاتووه؟ منکه نازانم، هه ر چند
بیرده که مه وه سه ری لی ده ر ناکه م.

ههست به گه رم بوونی په نجه کانم ده که م، بنکه
جگه ره م له ناو ته بلی ده کوژینه وه. ته بلی پر له قنکی
جگه ره یه. پشوو بایکی فینک بو چه نده سات په رده
ناز که که ی قه راخ په نجه ره ده شیوینی چند جار
دریژای ژووره که ده پیوم، خواده زانی له دوینی تا
ئیستا چند جار شه م سه رو شه وسه رم پیکر دووه!
به رامبه ر په نجه ره راده وهستم پوپه ی کیوه کان خویان
ویته ی مه... ثافره تیکی له سه ر پشت راکشاو ده نوین
که له سینگی ئاسمان روو چونه.

دایکم دیته ژوور، دیسان زگی هه یه، پیسه کانی
به گرانی به شوینی خوی راده کیشی. له دووای چند
مانگک که به سه فر چو بووم گه رامه وه که ئیوه ام
بینی راجلکام، ههستی پیکرده هه ر له یه که م ماچ
بووراپه وه. نیمه شهش خوشک و برا بووین، تیر به س
بوو، به ده یان جار هه ر جار به جوړیک به شه رم یان به
زه قی ئامازه م بو کرد بوو، شه و ئاگاداری بیرو پای من
بوو، ده یزانی که به بر وای من دوومالی باش له سه د

منالی خراب چاکرن. تا ماوه بیک چاوه کانمان سلیمان له یه کتر ده کرد، به تایهت کاتی چاوم به زگی که روز له دووای روزیش گوره تر ده بوو ده کوهت به دست خوم نه بوو، تووریهی دایده گرتم سهره رای شهوش که نهمده ویست به تووریهیم بزانی، چاوه کانم بی ویستی من نهم تووریهی به یان هاوار ده کرد. له کوتانی نیمه دهرزی فری دهی له بان سهری منال راده وهستی، ههر بنه مالیک به لای که مه وه حهفت ههشت منالی ههیه، که به یانی و هیواره کاریان شهویه پیخواس و به جلویه رگی دراو له ناو خاځ و خول بخولینه وه، باشه کوفرنیه مروف مافی یه ک دوو کهس به سهر حهفت ههشت کهس بگره زورتریش دابهش بکات؟

نیگای من و دایکم بو چهند سات له یه کتر ده تالین، ماندوویی و شه که تی له دهم و چاوی دهباری له هه مان حال که خهریکی سهر و سامان به خشین به ژووره که یه ده لیت:

- باوکت دهست ته نیایه.

ولام نادمه وه، به زه ییم پیدا دیت. له منیش روون و تاشکرایه که شهوش زور جار لیم ده که ویته شک و گومان که بهم جوړه - واته من - به و تهی خوی به و هه مو قاقه زرهش کردن و دراندنیان به کوی ده گم. دیسان به قسه دیت:

- شهوش بووه کار که شهوو روز خوت له و ژووره تنگ و تاریکه دیل کهی، نازانم نهم قاقه زرهش کردنه چیه که روزی دوو پاکه ته جگهره به پهروشه وه ده کیشی!؟

له دوینی تا ئیستا چهند جار داوای لیکردوومه پرومه یارمه تی باوکم. چهند روز پیش مانگاییکی کریوه - به چهند هزار دینار - نازانم به لام تا گادارم که له بهر کرینی نهم مانگایه ده هزار دینار قهرزاری

مامه حه مه، بووینه، ئیستاش خهریکه له ناو شهوش جیگه ییکی بو دروست بکات. کاتی بیر له بابم ده که مه وه ههستیکی ناشرین و پر له بازار دامده گری. له بیینی پیسه سقه ته کهی که پارسال گولهی بهر کهوت تووریهی وه ک بورکان له دهر وونم هه لده دا. له وانه یه بتانه وی بزانی له سهرچی وای به سهر هات. شه گهر بلیم له سهر هیچ و پوچ و به خورایی وای لیسات له وانه یه باور نه کن، به لام راستی یه کهی شهویه که گوتم. بیگومان که سانیک شهویه یان پی سهره. مافی خویانه، چون ده بی بی شرب بی دوزمنایه تی... به لام نه... نه، شه وندهی من له یادمه نیمه هیچ کاتیک دوزمنمان نه بووه ته نیا جار به جار وه کو دوو پشک خومان به خومان وه ده دین، پاریش یه کی که له و جارانه بوو، بابم له گهل خزمیکی نزیکمان که به پیوست نازانم ناوی لیره دا بینم له سهر بیرورای حزایه تی بوو به دهمه قاره یان و له یه کتر قیت بوونه وه تهق... تهق... ههر بهم ئاسانی یه له نیوان چاوو پرویک بابم پیسه کهی له دهست دا، تا مردنیش شه بی هه موومان نهم نه نگه به کول رابکیشین. کاتی له ناو شهوشه که شه بینم چون به رهنج و بازاره وه به سهر پیسه کهی شه تلپتیه وه تاگری له دهر وونم هه لده چی له رق و کینه ده ئاختریم، حهز به توله له ناو په نجه کانی شه متوینتیه وه، دووایی پهست دهم شه ونده پهست دهم که ده مویت بزیرینم وه کو منالیک که له یستوکی لی بستین به هه موو که یفی خوم بگرییم و خوم له خاځ و خول وهردهم و دهست و پی راوه شینم. دووایی به خوم ده لیم باشه نووسهرو توله! توله... توله له کی؟ هاتین و توش په لاماری شه و کهسه تدا که گوتم خزمی خومانه بگره ههر کوشیتشت ئایا له م بازاره نه جاتت ده بی؟ شتیک ده گوری؟ بابم که به حالی منی ده زانی روزیک هاته ژوورم به شله شل چووه بهر

په نجره راهه وستا، دهسته کانی درېزی جار له بهر پشت
بښدی راده کرد، جار جاریش ده یگوشینه به کتر وهک
تهوه بوو دهسته کانی زیادین و نازانی چیان لی بکات،
دوواپی سهری خوراندو گوتی:

- کورم ده زانم سهخته به لام تهونده خوټ مه خو.

دهنگی به ئاستم ده هاته بهرگوی ده تگوت شهرم
ده کاته وه. له ژیر برو ره شو که وانیه کانی سهیری
ده کردم، دروست وه کو دزیک، تا من سه یرم ده کرد،
نیگای ده دزیه وه. مروټ ههستی ده کرد شتیک له
دهروونی وردوخاش بووه، پیه وه دیار بوو به تایهت
له کاتی به ریوه رویشتی که گیزه لوکه ی پهستی له
ناو خو نقومی کردووه. به زه یم پیدا ده هات
چاریکی تر نیگای له نیگام هه لخلیسکا، که منی تهو
دهست تهو دهستی کرده وه.

- تو برای گه وره ی، تو خوټ ئاوه زت پیدا ده شکی
ئاگر به ئاگر ناکوزیته وه.

تهوه ی گوت و به ته سپایی سپه ریک له ژوور
خزایه دهره وه. ههستی پهست بوون جهستم گروټه
ده کات و له هه موو خانه کانی په یکه رم رووده چی،
ئاخ خ... به لی من چاک ده زانم که تفی سهراوژوور بو
نیو چاوانی مروټ ده گه ریته وه. به لام چاکیش ده زانم
روژیک که سیکمان ته م تفه هه هه لئهدات چیمان له
دهست دیت، نیمه هه موومان پیمان له پيسایه تی به کتر
رووچووه، که سیک یا که سانیک تفيکیان هه لداوه که
به م زووانه له نیو چاوانمان ناسرد ریته وه، له م زه مانه
هیچ کهس تاوانی خوی له تهستوی خوی نیه...
- له گه ل تو مه.

به خوم دیمه وه، سهر هه لده یرم دایکم به چاوه
خه مباره کانی سه یرم ده کا، چهند داوه مووی سپی له
ژیر له چه کی دهرچوونه وه له سهر ته نیه
کرووشکاویه که ی بلاو بوونه ته وه، بی تهوه ی ولام

بده مه وه به نیشانه ی پرسیار چاوی تی ده یرم.

- ئاگات لی به؟!

ورد دهمه وه، دهنگی چه کی جوراوجور به
ئاشکرایي دپته بهرگوی، پیشی ته ته ته قی تفه نگه کان،
ئینجا ره شاشه و دوشکه به سهر دهنگه کانی تر زال
ده بن، هاوهن و توپیش هه ر چهند سات گهرمی
خه یالاتی مروټ ده شیوین.

جگه ره ییکی تر دا ده گیرسیم، ههست ده که م
هیزم له بهر بر اووه، دایکم خه ریکه بهرگه بالیفه کان
دهر ته کا به لام چاک ده زانم هزر و هوشی لیره نیه،
سهری ته وه نده چه ماندو ته وه که چه ناگه ی له کاتی
کردنه وه ی درواره کان به رده وام به سینگی راده خشی
وهک ته وه به باریک له سهر تهستوی زگی قورسایی
ده کات.

بیرده که مه وه دایکم زور چاره ره شه، ته بی چهند
دهر دور نه جی کیشایی که بیست سال پیرتر له ته منی
راسته قینه ی پته بهرچاوه. جارو بار ته م ته ندیشه به
سهختی له میشکم ده چه قی که خوا هه ندیک که سی
ته نیا بو به دبهختی به دنیا هیناوه، بو نمونه هه ر
دایکم. له چوارده سالی به میرد دراوه ئیستاش
پیاوه که ی نیوه مروټ و سقه ته، کچیکیش له ری
پیوانی شه وو روزانه به ره و ئیران له دووای راپه رین
مرد، سه رماو برسیه تی ده ستیان دا دهستی به کتر رایان
کیشایه ناو گیزاوی مهرگ، له بیرمه شه بوو که
گیانی دا، باران وهک گوزه ی سهراوژیر بی برانه وه
دهباری، هیچ شتیکی وشکمان له بهر نه ما بوو، ئاو له
هه مو له شمان ده چورپا، دایکم له ناو قورپو ئاو
دانشت بوو، له سهر کوشی بو دوواین جار چاوه کانی
هه لئنا، موم ئاسا له ناو ئاگری تا ده سووتا، هیچ
قه ییکی نه کرد، ته نیا سه یری دایکمانی کرد،
دوواپش سهری به لادا کهوت و ئاگری نیگای به

روی من دا کوژایه وه، بایم پشتی له ئیمه کرد یوو، باران و فرمیسک له سه ر گونا گومان تیکه له به یه ک سه راوژیر ده بوون و به پانایه تی ده موو چاومان ده هاته خواری، که بوو به روژ به دارو به ردو هه رچی به رده ستمان که وت گور پیکمان هه لکه ند، دایکم نایه ناو گوژه که ئینجا بو دوواین جار ماچی کرد، ئیمه ش له بهر چاوی ته و ناشتانه وه، کاتی ئیشه که مان کوتایی پی هات، له سه ر گوری دانیشته و پر به دلی ده رده داری گریا به لام به دبختی ته و .. دایکم - هه ر لیره کوتایی پی ناهیت برای بچوو کتر له من ئاوه زی تیکچوو، ئیستا کوره زیر و پاله وانه که ی مستی پیست و ئیسکه، دکتوره کانیش هیچ کاریکیان له ده ست ناهیت، دایکم له گه ل ئیمه که وته ده مه قاره و توورپی، به خوی هه ستاو که وته جم و جول. له م دکتور به ته و دکتور، له هه ولیر بو سلیمانی له سلیمانی بو دهوک له ویشه وه بو مووسل، که له دکتوره کان نساومید سوو بسالی کوری گرت و چوو سه ر مشایخه کان و که وته داوینی تکاو دوعاو خیر کردن و نه زرو مه ر سه ر برین، دووایش که به ته وای ناومید بوو په ست و ماندوو گه رایه وه، براهه که م روژ به روژ زورتر توایه وه و دایکیشم به دیاری به وه هه مو پرچی سپی هه لگه را.

سه ره رای ته و هه موو ده ردو ره نهجه، ته و به دبختی به کی تریشی هه یه که لای خوی له هیچ یه ک له به دبختی به کانی تری که مترنیه، ته ویش به نو سه ر بوونی کوری گه و ره یه تی. به هیچ چه شنی ناتوانی ته مه یان هه رس بکات، باشه بو ته بی هه رچه ند وه خت جاری، به نامه یان ته له فون بریاری گو مو گو پر کردنی کوری رابگه بینن، نه ... نه یده توانی ته مه بو خوی شی بکاته وه. هه رچی ده کرد ئاوه زی پیدا نه ده شکا ده یگوت:

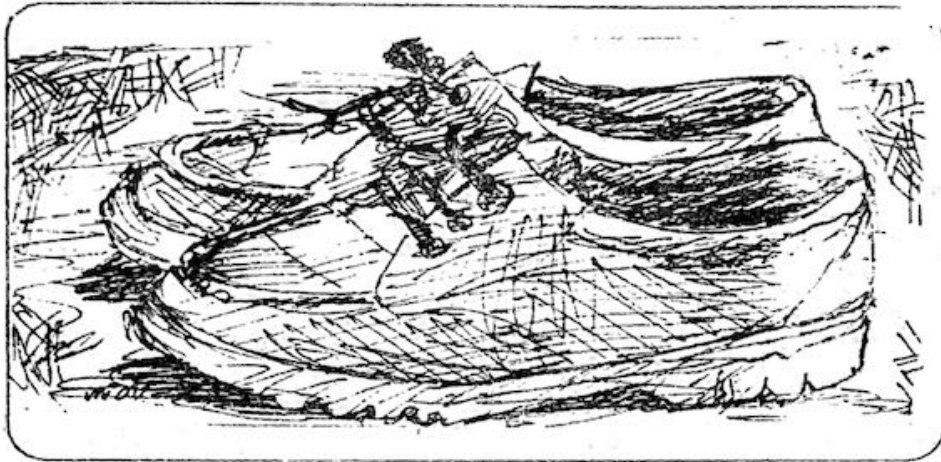
- یاشه قاقه ز ره ش کردن ته مه ی له سه ره ... ۱۲
 سه ح... دیسان جگه ره قامکه کانی سوو تاندم،
 دایک هه لده ستی، ده به وی پروات.
 - ناچه یارمه تی باوکت.

هه ست ده که م ته م پر سیاره بوئی پارانه وه ی لی
 دیت، ده ئیم:
 - «نازانم».

ده رگای ژوو ره که پیوه ده دات، ده پرومه پیش
 په نهجه ره، باوکت له ناو حه وش به مشاره ژه نگاویه که ی
 خه ریکی برینی چند ته خته داره، چیلیکی نیو چاوان
 سپی به په تی له گوشه ییک گریدر او، پیلویه کانی به
 ته مه لی له یه ک ده کاته وه و چاوانی زه ردو بریقه داری
 پیشان ده دات.

دوو باره ده نگی ته قه ته قی تفه نگیه کان له لای شار
 به رگوی ده گا، به خورایی نیو چاوانم گرژ ده بی. له
 یه ک سات بریار ده دم پرومه یارمه تی باوکت. سه یری
 کیوه کان ده که م به لام واقم ورده مینی به هیچ جور یک
 پوپه یان وه که مه ... ئافره تی له سه ر پشت راکشاو ناهیه
 به رچاو، کاتی ژوو ره که به جی دیلیم له ده رزی
 ده رگانگیام بو چند ده میک په روشی قاقه زه پرش و
 بلاوه کانم ده بی، به توندی ده رگا پیوه ده دم به لام
 چاک ده زانم به زووترین کات ده پرومه وه سه ر
 وه ختیان، له هه مان کات که له کوسپه کان سه راوژیر
 ده بم، له دلما هه زار جوین به فلسیک به سه ر نو سه ری
 گو قاره که ده دم ... □

جوتهك پيلاو

رزگار عهبدی

بهس دهبي ههروي شولي بکه م و دهستيت
ماندي و پولک گرتيت بابي خو باه تا سپاسي ي ماچي
بکه م. بهلي: دهبي سبهيني وي شولي بکه م و بيژمي:
بابو من تو زگياني خو چاکتر دقيي تو چهندين جارا
دهستيت وي ماچي بکه م.

من جهول دداکو بنقم هه تا کو سپيده زووتر يت،
بهس رهقينا خهوي لمن مسوگر بوو. نه ز ژي لناف
جيسي خو رابووم تو دانيشتم. پشتي چهند ده ما دهنگي
بابي من هاته گوهي من و گوت:
- گياني من تول بهرچي نانفي؟
من گوت:

- بابو

- چيه کوري من؟

- سبهيني پيلاو دي بو من کري؟

- سهر چاقيت خو کوري من تو هه مي تاواتا من و
دايکا خوي د وي دوني اييدا.

- بابو ژوان پيلاويت سوريت جوان بکره!!

- باشه جهرگي من تازه بخو بنقه.

من جاره کادي خو دريژ کر. بهس وه کو سه همه ک
کهفته دلي من کو سبهيني بابي من دي ژيو کت کو
پيلاو بو من بکریت! نزانم بو من نهو هزاره دکرن.
بابي من چ کافي بي قهولي نه کرينه.

بابي من گفتم دابوو که پيلاوه کي نوو بو من
بکریت. تو بشي هيندي که يفخوشيا خو سهر
نومره يت ده رسيت من ديار دکر. منژي بدهرس
خويندني بابي خو که يفخوش دکر.

بابي منژي بههجه تا کرينا پيلاو توفی هيفيداري
چانده ددلي مندا. داکو بهرده وام بم لسهر دهرس
خويندنا خو.

دايکا من جل و بهرگيت من دانانه (کتوري) دا تو
هاته هنداف سهری من و وه کو هه مي شفا نه ز ماچي
کرم و پشتي هنگي نه ز نخواستم، من دزاني کو دايکا من
چهند يا دلسوزهو چهند جهژ من دکت.

- شفا ته يا خوش بيت دايکي.

- شفا ته ژي خوش بيت کوري من.

دايکا من چو لايي گلوبي و فه مراند، نه ز د وي
دالغي دابووم کو بابي من سهر شولي بيته وه و پيلاويت
خولي وه ر بگرم و بکه مه پيسي خو و پيشانا هه مو
هه قال و هو گريت خو بدهم.

راستي نه ز کو توف سپاسيا زه حمه يت بابي خو
بکه م؟ نه وه نيکه مين جار بوو کو من نهو هزاره دکرن.
هيج کافي من قه دري وان تاليا نه گرتيه. دهبي
هه رکوبي تولا وان زه حمه تا بکه مه وه. نهو دالغه وه کو
برووسکه کي ديشکي مندا هات و چو.

هه تا تريکي سپیدی من تهو هزاره دکرن.

* * *

- به یار، ههسته فه، ههسته فه تیشتی بخو.

تهوه دهنگا دایکا من بوو کو تهز هشیار دکرم.
زوو تهزل جیی خو ههسته فه نو پشتی دهست و
چاف شوشتی من دگهل دایکا خو دهست هافیه نان
خواردنی بابی من زور لمیز بوو ههسته فه تول وی
هه وایی گهرمی هه ولیری دا چو بوو سهر شولی. نو بو
بریفه برنا ژيانا مه زور زه حمهت دکیشاو پشتی حسارا
تابووری لسهر کوردستانی وه زمی ژيانا مه خرابتر لی
هاتبوو. من زور حهز دکر کو بابی من ژبیر بکهت
پیلقا بکریت! خوزگهی من لوی تهف هیشیه نه کربا.
تهو پاره یی کو بهزار مانی بوون بدهست تیت نایت
هو ساده بیته سهر ف کرن. من تازه مه عنایا گو تیت
بابی خو بدرستانی زانین کو دگوت:

- به یار تو ده بی بزانی نایت پاره یی دریکا به لاش
سهر ف بکهن. ده بی لپاره یی دورست که لک بیته
وه رگرتن.

بو بیته کی من بابی خو ل بهر چاڤا دیت. تهز
ژمالی ده رکه تم.

* * *

من دگهل هو گریت خو یاری دکر، دهنگی
مه هه می جی پر کر بوون. وی روزی هه وازور گهرم
بوو. هم نه شیان بناسانی یاریا بکهین. تهز دوی
دالغی دا بووم کو دهنگی کامه رانی بلند بوو:

- به یار، به یار وه ره دا بچین لهر سیه ری دانیشین.
کامه ران دوستی من بوو ته ویش جیرانی مه بوو.
مه گه مه یا خو ته و او کرو چوینه بهر سیه ری دانیشین،
کامه ران دهستی خو دریز کرده قه لاتی و گوت:
- ته ماشاکه تهو قه لاته چهندا مه زنه.

منیش گوته وی:

- بابی من گو تبوو تهوه چهن دین سده به کو تهو قه لاته
هاتیه چی کرن. نو باب و بایریت مه بو بهرگری کرن
ژخو بهرام بهر دوژمنان یا چی ته کری.

خانیی مه زور ژ قه لاتی یا دویر نه بوو. دایکا من
هاته بهر ده رکی و گوت:

- به یار کوری من وه ره فراوینی بخو.

من ژ کامه ران خاتر خلستن کرو هاتمه ژور. هیشتا
نه دانیشتبووم کو دهنگه کی زور به هم گه شته
گو هیت من به جهله کا زور چومه ف ده ری، من
چاقیت خو گیران و من دیت ره خی قه لاتی دوو که له کا
ره ش هه ستا بوو بهر عه سمایی.

بو لاتی قه لاتی چوم. بی تهوه یی کو ئاگا داریا
دایکا خو بکه م. له می جها به ره ف قه لاتی دچون دا
بزانن چ بوویه. هه می خه لک چونه وی ره خی. تهز
لری بفرکا بابی خو بووم. جاره ک دیکه باب هاته بهر
چاقیت من. منیش دلی خودا به می هه ستا خو گوتی:
- من زور تو دقیی بابو... بابو... بابو...

من خو هاویت بوو سهر ته رمی ناف خون
گه ویزی بابی خو. من هه وار دکر.

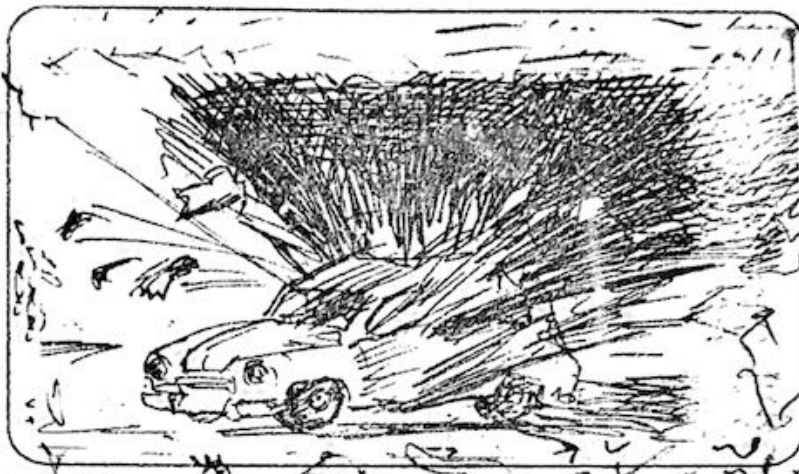
- بابو... تهزم به یاری ته، کچکه و نازداری ته.

بهس ناخ و سه د ناخ! تیدی هیچ فایده نه بوو باب
بو هه می گاڤا چو بوو. ده فو چاقیت من پر بوو ژ
رون دکا من هیدی سهری خو لسهر سینگی بابی
ده لال و شهید را کرو چاقیت بابی ماچ کرن. خودایا
تاخر بوو...؟

دهورو بهری مه پر بوو ژ ته رما، بهس بابی من
له می یا ناسیار تر بوو بیرا من هاته فه کو من دقیا
ژزه حمه تیت بابی خو سپاسی بکه م و دهستی وی ماچ
بکه م. ژ بهر وی هیندی من لیویت لهر زو کیت خو
دانانه سهر ده ستیت وی نو من ماچی کرن. بجاره کی
له شی من هژیا. ددهستی راستی بابی من جوته کی

- باب چو نه ز
ودايك ماینه وه
ب تی

من بهری خو
کره لایی چه پی
خو پشت چاقیت
پر روندکیت

خو من دو ترمیت بچووکا دیتن لوانه ٹیک لمن
کچکه تر بوو ٹیکیش مه نترتر. د دهستی ٹیکهک لوان
پاکه ته کا جگاری بوو کو بهزر بیوو ژ خونینی و دیار
بوو کو پاکهت فروشن. خودایا: تاخر تاوان و گوناها
وی عالمی چیه، ز بهر چ تاوانه کی ده بی بمرن!

خه لک هه موو یسی عاجزو خه مبار بوون و
سه بارهت وی جنایه تی دگهل ٹیک و دوو به حس
دکرن. ٹاسن سو تیهک کفته بهر چاویت من کو د
پشدا سه یاره کا نوو بوو نو بدستورا سه ددام هاتبوو
پر کرن ژ (TNT) ی و ٹینا بوو لناف وان بی گونه ها
ته قاند بوو. له عنه تا خودی ل سه ددام بیت.

تکایه تیینی به کانتان له مهر چیر وکی سه ره وه
بومان ره وانه بکن.

زور سپاس

پیلاویت سور
بوو. هه می دلی
من له رزی و تاگر
دجهرگی من بهر
بوو. بی شه وهی
کو من ٹیختیار
ددهستی خودا

هه بیت چند قیزی بیت توند لمن بلند بوون:
- بابو... بابو من تو دقیی ٹیدی بی پیلوو...!

چند که سیت دیکه لرهخ من بحالی شه هیدان
دگریان. هه م هه موو به ره لایه کا سه یر که تبوو نواف
بازیوی هه ولیری، چاره کا دیکه بهری من کهوته وان
پیلاویت کو بابی من کری بوون.

به لی شه وه حقی زه حمه تا شه ورو که یا بابی منه!
دوو کهس هاتن و نه ز بخورتی لسهر ترمی بابی من
راکرن و گوئن نه خوشبهر یا هاتی و ده بی بابی ته
بیهن، توژی ناییت بگری. من بخایلا هیندی کودی
ناف وی قه له بالغی بهزر بم خوم ژ بابی خو جودا نه کر.
ٹیدی مه کهسه کی خو نه بوو، کهسی مه خودا بوو
بهس. من پیلوو ددهستی خو گر تبوون و ته ماشه ی بابی
بی گیانی خو دکر.

خوشترين خواردنى دونييا

وهرگيړانې كېښې مه لو

له ترسان زنجيرى زاره كه م كېشاو له گوشه يه ك
دانيشتم و چاوه پروان بووم بزاتم چم له پيشه.
چه ندخولكه يه ك به م شيوه به تسيه رى. بربره
ته هممولم ته واوده بوو. به يه كجار شه يتان چوه بن
يستم و به منى وت:

- به ناسلامه تى توش پياوى و چند سالي كېش له
ژنه كه ت گه وره ترى. پياو كه له ژن ناترسى!
خيره ته كه ت له كوييه؟ ده توش شتيك بلى! خوت
نارازى بكه! ده نگت به رز كه روه بلى:

- خونابى هميشه زگم برسى بى. روز بچيته سه ركارو
كاتيك ده گه رينه وه منال هه لگري و شه و به زگى برسى
بخهوى، نه كه نه بوو ژيان؟...

وته كانى شه يتان بربره وه سوه سهى كردم و
توزيك جور ته تم په يا كردو كوتم:

- تاخر خانم خونابى هر روز به زگى برسى بخهوم.
فراوين و شيوتان بووه هيلكه پى كولاوو چند په تاتهى
سوواو. ده بريك به زه يت به من و مناله كانت دابى.

دوينى شه و وه هميشه (خيزان) شيوى لى
نه نابوو. منيش حال و هه وسه لم نه بوو. چاوه پروان
بووم شه ودابى و شيويك بخوم و توزيك بجه سيمه وه.
كاتيك كه خيزانم له سه ركار گه رايه وه نيشانه
گه لى ماندوويه تى و تووره بوون له به ژن و بالاي
ترسناكى ده بارى. بويه ش پيحه سام كه حالى له من
باشتر نيه.

كاتيك چاوى به من كه وت ده ستى به جنودان و
پرته پرت كرد. ده نگى به قه د ده بله ندگو بوو. من
ده مزانى ته گه ر زار بكمه وه وه يه ك قسه بكمه وه ك
هه هميشه ده لى:

- خوا مهرگم بدات. تاخر نه مه ش ژيانه؟ خوايه
ته وه ش شانه من هه مه؟ ژنانى تر ميرديان هه يه و
منيش ميردم هه يه! هونه رى مامره كى نيه به لايه نى كم
مريشك هيلكه ده كا به لام نه وه چى؟

منيش كه نه م ده ويست گويم له قسه كانى بى بويه

کاکه، من دیم و ئیوه نهی بینن. هیشتا وته کانی من
 تهواو نه بیوو که بیچمی خیزان سه دکه رت
 ترسناکتری لیهاوت و دهستی برده نه عاله کهی و
 حه والهی میشکی منی کرد. نه گهر سه ره کهم لانه بردبا
 مه علووم نه بوو ئیستا له کام گورستان بوومایه. نه و جا
 دهنگی بهرز کرده ووه و ههرچی له زاری دهرهات
 حه والهی منی خوالیخوشبوو کرد. دهنگی به راده یهک
 بلند بوو که تهواوی دهر و جیرانه کان له باکوورو
 باشوورو روزه لات و روزئاوا کو بیوونه ووه پشت
 دهرگای خانووه که مان.

بیچ بیچ یان دههاته گویم. یه کی ده یکوت:
 - بیچاره ژنه که، به نسیمی چ پیاویکی بیره حم و نامرد
 بووه.

یه کی تر ده یکوت:

- نه گهر من له شوینی ژنه که بام یهک ساعات له لای نه م
 پیاوه زوردارو بهد ئاکاره نه ده مام.

جار جار دهنگی ئستریو کهی خیزان بهرزتر
 ده بووه و من له شهرمان که وتبوومه پارانه ووه
 بمپوره کردن. کوتم:

- خانم، هه ی به قوربانی نه م دهنگه زهریفهت بم تو
 خوا به سه. تهواوی که!

به لام گوئی له م قسانه پر بووا دیسان بو شهوهی
 ولامی منی دایته ووه دهنگه کهی بهرزتر کرده ووه
 کوتی:

- چما کهس نییه من له دهستی نه م کافر بابا به رزگار
 بکات؟!
 کوتم:

- خانم. تو خوا شهرمه! تهواوی که! من غه له تم کرد.
 نه مزانی ئیشتبام کرد هیلکه روون و په تاته ی
 سووتاویش له سهری من زیاده. نه سلن هیلکه
 خوشترین خواردنه! کی دهلی په تاته ی سووتاو

ناخوری.

به لام خیزانه کهم گهر متر بوو (دهنگه ناسکه کهی
 زیاتر بهرز کرده ووه).

جاریک دهنگی مام ره حمانم بیست که دهی
 کوت:

- دهرگا بکه ره ووه. ئاخیر له و ژووره چ باسه؟ بو له
 کچی خه لک ده دهی؟

که گویم له قسه کانی ره حمان بوو چووم
 دهرگایه کهم کرده ووه. جگه له مام ره حمان فه یله قیک
 خولیاقت له پشت دهرگا راویستا بوون. ره سوول و
 ژنه کهی که چند روز پیش به شهر چوو بوون و من
 چوو بووم ئاشتم کرد بوونه ووه له پشت دهرگایه که
 راویستا بوون!

بی شهوهی داوایان لی بکه م، فه یله قه که رژانه ناو
 حه وشه که و ئاموزگاری دهستی پیکرد:
 - تو ئیتر بو؟!
 - پیاو نه گهر له ژنی خوی بدا پیاو نییه.

- کوری چاک مه گهر عه قلت نه ماوه که وا کچی
 خه لکت شل و کوت کرد ووه؟ بوچی؟
 ره سوول به منی کوت:

- مه گهر تو نه بووی ئاموزگاری منت ده کردو
 ده تکوت شهر باش نییه و نابی پیاو له ژنی خوی
 بدات؟ باشه نه مه چییه؟! بو وات کرد ووه؟ بوو یته
 سینه مای خه لک؟!
 سه رتان نه ئیشینم. له م ناوه من بوومه (زوحاک) و

تاوانبار و خیزانه کهم پاکژو بیتاوان دهرچوو! ته نیا
 شهرمه زاری و بی ئابرووی بو من به جی مایه ووه.
 نه و جا تکایه نه م ئاموزگاری به م ئاو یزه ی گوئیچکه تان
 بکه ن که ههرچی کابانه که تان له بهرد نه متر بوتانی
 هینایه سه رسفره بیده نگ بیخون و جوو که تان نه بیت.

دهمه ته قه ی خیلو و گیلو

میوان ری ددهی بو ناوماله کت؟
مال هر هی خوته من کیم ته تو کئی؟!
براشت وهك خوت ته ورو بی ئیشه
خوانه ی گوری و کورت زاوایی
کوتم بزانم گیلو چی ده کات؟
به لام بپروات بی سهرده رناهییم!
لهم به زم و پره زمه واقم و پرماوه
سه روک کوماره له ته فریقایه
وا جلویه رگی خوئی مه زات ته کا!!
چونکه قهرزاری حکوومهت بووه!!
دهینی ته له فون له سه ری مابووا!

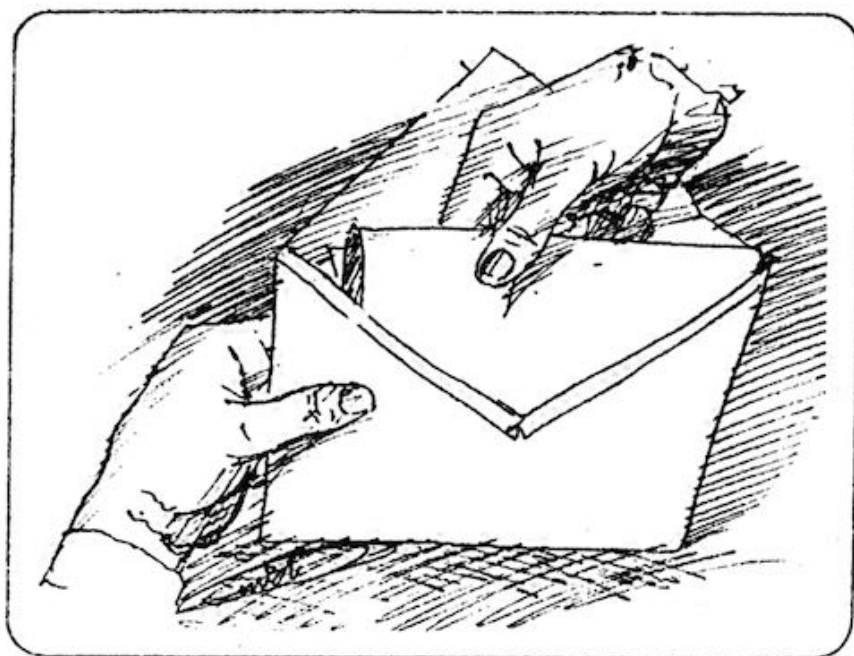
○ سه لامه علی کوم گیلو حاله کت
● سلاو خیلو گیان فهرموو به خیر بی
وه ره کوری چاک، بریک دانیشه
○ مه منوونم گیلو مالت ئاوابی
له مال دهرکه وتم یه کسه هاتمه لات
● وللا خیلو گیان وا ههرده خوینم
بهم سه ره، خیلو سه رم سورماوه
فهرموو ئهم وینه هی (ماندیلا) یه
لیره نووسراوه نیلسون ماندیلا
ده زانی بوچی ته وهای کردوو؟
چهند ماوه یه ک بوو پاره ی نه دابوو

باشه كاك خيلو ته تو ببي وابي؟
 O ئا. ئا. گيلو گيان ده ببي، بو نابي؟
 بزراني ماناي ئازادي و ژيان
 نزيكه ي سي سال حه پسي كيشابي
 شه و جا ده ستي گه ل رزگاري بكات
 ئي، كابر اي شه و ها هر ده ببي و ابي
 به لام تو هه قى كه باوهر نه كه ي
 حوكمى هه ريمت پيوهر داناوه
 ● ئي و لا وايه، خيلو گيان وايه
 گهر له ئافريقا (ريفراندوم) كرا
 له وي پار له مان ليره ش پار له مان
 جا شه وان ره شن ئيمه سپينه
 شه ي بو حوكمه تي شه وان شه و ها يه؟
 O هه ي هه ي، كاك گيلو به خوانه زاني
 كاكى خو م كيشه له جيگه ي تره
 من ده ليم ئيمه هيشتا فير نينه
 فيرى دروشمين ئيمانمان نيه
 مرو و ژيان لامان بي قه درن
 شه گهر مه سئولين شه گهر به پرسين
 پيستان سبي به لام دلره شين!
 هه ر كاتي دلمان سبي هه لگه را
 شه و جا ده بيني چ هه را بيكه

سه رو ك كو ماريك وه زعي ئا و ابي؟!
 به و مه رجه ي كابر او كه مانديلا بي
 بچيژي تامي شه شكه نجه و زيندان
 سه ره راي شه وه ش كو لي نه دابي
 سه رو ك كو ماري بي به ده نگ پي بدات
 شه گهر وانه بي (مانديلا) نابي
 چونكه هه ر سه يري چوار ده ورت ده كه ي
 بو يه به م چه شنه واقت و پر ماوه
 من كوردستانم له هزر دا يه!
 ليره ش له لا يه ن خه لك ده نگ درا
 شه وان مرو و فن ئيمه ش وه ك شه وان
 هه ر دو حوكمه تيش دي مو كراسينه
 حوكمه تي ئيمه ش وا به ره لا يه!
 سه د سال بخويني هه ر وه ك جاراني
 چاره سه ريشي له ريگه ي تره
 دوور له فه ره نكي دي مو كرامينه
 نازانين ماناي ئازادي چينه!
 خه لكمان تامه زروي زورداري و غه درن!!
 ته نيا له حالي خو مان شه پرسين!
 بو يه له مافي خو مان بي به شين
 گه لي كورديشمان به مافي ده گا
 هه ر كوره كورديك مانديلا بيكه

ماموستا ره مو

ولامی نامه‌ی خوینهران

خوینهرانی هیژا ده توانن نووسراوه کانیاں له ریگه‌ی ریکخراوه کانمان یا به نیشانی پوستی ره‌وانه بکه‌ن و دلنیا‌ین ئیمه به‌رهمه کانتان به‌وردی ده خوینینه‌وه‌و که‌لکی لی وهر ده‌گرین:

* به‌ریز راگه‌یانندی مه‌که‌بی سکر‌تاریه‌تی به‌کیتی قوتایانی کوردستان نامه‌به‌کی بو ره‌وانه کردوین که هه‌ندی تیی‌نی و ئاموزگاری ده‌گریته خو. ئیمه‌ش ده‌لین ئاموزگاریه‌ کانتان له‌سه‌ر سه‌رو سه‌رچاومان و سوپاستان ده‌که‌ین که له ولاته‌وه ئیمه‌تان وه‌بیر هیناوه‌ته‌وه و ئه‌وه نیشانه‌ی بایه‌خدانی به‌ریز‌تانه به‌ئیش و کاره‌کانمان و هیوا دارین له‌وه به‌دوواش له نووسین بیه‌شمان نه‌که‌ن. هه‌ر سه‌ر که‌وتووین.

* هه‌قال عه‌زیز گه‌ردی له‌ئه‌لوه‌ند: نامه‌که‌ت گه‌یشت. به‌راستی مه‌سه‌له‌به‌کی زور گرنگت باس کردووه به‌لام به‌داخه‌وه زور کورته ئه‌گه‌ر به‌دوو‌رو دریزی له‌سه‌ری بنووسی دلنیا‌م جیگه‌ی خو‌ی له‌لا‌په‌ره‌کانی گرنگ ده‌کاته‌وه. هه‌ر له‌شساخ بیت.

* خوشکه‌گولی زه‌رد له‌ئوردیگای عه‌بیاس ئاباد:

* نامه‌به‌کی ریکوینکمان له‌لیژنه‌ی ناوچه‌ی پار‌تی دی‌موکراتی کوردستان له‌مه‌سیف سه‌لاحه‌ددین پیگه‌یشت. له‌نامه‌که‌یاندا به‌ریز محهمه‌د هه‌رکی به‌رپرسی لیژنه‌ی ناوچه‌ خوشحالی خو‌یان ده‌ربرپوه له‌چاپ بوونی گرنگ و هه‌ندی رینماییی زور به‌سوودی خستووه‌ته‌روو که ئیمه‌ش سپاسی به‌ریزیان ده‌که‌ین و هیوا دارین هه‌ر سه‌ر که‌وتووین.

* نووسراوه‌که‌ت گه‌یشت زور سپاسی هه‌ستی شو‌ر‌شگپریت ده‌که‌ین. بابه‌ته‌کان جوانن و هیوا دارین هه‌روا به‌رده‌وام بی له‌نووسین و خزمه‌ت به‌هه‌قالان. سه‌ر که‌وتنت ئاواتمانه.

* هه‌قال کیوی مه‌لو له‌خوره‌مده‌ره: نووسراوه‌کانت گه‌یشتن. به‌کیکمان له‌م ژماره‌به

دا چاپ کرد. به لآم له وه به دووا بنووسه له کوی و له چ
زمانیک و هرت گیراوه و ده قه ته سلی به کوش بو مان
بنیره. هیوا دارین هه ر ته ندوروست بیت.

• هه قال (پر غم پر غم پر غم) له داراب:

هه قال گیان شیعو نووسراوه کهت گه یشت.
سه ره تا سپاسی ههستی کوردایه تی و شورشگیریت
ده که یه. به لآم پر سبار یکمان لیت هه به به ویش ته وه به
که به وهینده غمه چون ده ژیت. داوات لی ده که یه
یه کیلک له م سی (غم) انه سهر فی خه ته کهت بکه تا
بریک خوشتر بنووسی و ئیمهش بتوانین بیخویننه وه،
ته گه ره گوینی برا که شت ده که یه ئیتر شیعر نانووسی و
غه میکیش سهر فی نووسینی وتار یا کورته خیر وک
ده که یه. ته و جا به م چه شنه وه ک ئیمهت لی دی که
ته نیا غه میکمان هه به. به لآم غه میکی گه وره. به
هه رحال هیوا دارین هه ر بی (غم) و ته ندوروست
بیت.

• هه قال جه مال جه وه یس هه ورامی:

شیعره کانت گه یشته ده ستمان زور سپاست
ده که یه و هیوادارین له وه به دوواش به رده وام نامه مان
بو بنیری. هه ر سه رکه و توو بیت.

• هه قال هیژا کاک به هزاد نه عمهت لباژیری

مه شهه د:

کاغه زا ته هات و مه فه خوند. گه له ک مخابن کو ته
ته ف هزره یا هه ی! که کی من سورانیژی هه ر
کوردیه و ته گه ر تو نزانن فه خوینی ته فه نایته ته گه را
هندی کو هه می خه لکی په نابهر نه زانن. مه به رسقا
کاغه زاته پیوستی بوته هنارت. مه ژیر نه که.

• هه قالین هیژا فه ره هاد ره شید حوسین
به رواری، مریمه محهمه د مسته فا، شیرین
ره شید حوسین به رواری، ره شید حوسین
به رواری، مه سه وود ره شید حوسین به رواری
لئاراناکاشان:

کاغه زین هه وه گه هشتن ده ستین مه. ته م گه له ک
مه منوونی هه وه ی نه و هیقیدارین به رده وام بن نو
کاغه زا بو فریکه ن. ده ما ته م دبینن گو قارا گزنگ
هه سا جهی خوبی دناق دلی هه قالا وه کری گه له ک
که یفا مه تیت نو ته م هه ست به مان دیوونی ناکه یه.
خودی دگه ل هه وه بیت.

• هه قال بی به ریز خوشه وی عه لی باپیر له
ئوردوگای زیوه:

نامه ره نگینه کهت گه یشته ده ستمان سهر فه راز
ده یه ن که خوینه ری وه ک جه نابتمان له شوینیکی
وه کو ئوردوگای زیوه هه بی. زیوه پیروزه، زیوه
سه نگه ری خه باته، زیوه دلی ئاواره یه و په نابهرانی
زیوه تاجی سهر ی ئیمه ن. خوزگه به مان تو انیا
گرفتیکیان چاره سه ر بکه یه. خوزگه خزه تیکمان له
ده ست به اتبا. به هه رحال به لئین بی ته وه ی پیمان
بکری بکه یه و نامه کانی ئیوهش له سه ر سه رو
سه رچاومان وه رگرین. هه ر بژین بو کوردو
کوردستان.

• هه قال محهمه د مه لا شیروانی له توریه تی
جامی خوراسان:

نامه کهت گه یشت. برابا گیان شیعره کهت باشه
به لآم بریک له نگه. ته گه ر جاری داها توو ریکو پیکتر
بی و له سه ر کاغه زیکی ریکو پیک و هه لبت به خه تی
خوش نووسرابی ته وه ئیمهش هه ول ده ده یه ن چاپی

زانکو:

به ره مه که ت گه یشته ده ستمان باسیکی به
سووده به لام داوات لی ده که ین بریک ری کو پیکتر
وخوش خه تر بومان بنووسه. نیمه زور پیوستیمان به
هاوکاری هه فالانی وه کو نیوه هه یه و داواتان لی
ده که ین له وه به دووا زیاتر بومان بنووسی.
سرکه وتوو بیت.

* خوشکه ناهید نه عمه ت نه حمه د له مه شهه د:
شیره که ت گه یشت. ده ست خوشی. پیم وایی
نه گه ره ولی زیاتر بده ی، بتوانی باشتر بنووسی
داوای سرکه وتت بو ده که ین.

* هه قال شاکر ئافده ل له ئوردوگای زیوه:

نووسراوه کانت گه یشته ده ستمان به ره مه کانت
زور جوانن به تاییه ت سر دیره کانیاں پرپایه خن به لام
به داخه وه زور کورتن. هه ول بده وتاری چاکیاں له
سر بنووسی تا نیمه ش بتوانین بو هه فالان بلاوی
بکه ینه وه، سرکه وتوو بیت.

* هه قال م. عه بدول تاوه گوژی:

شیره که ت گه یشت. هیوادارین له وه به دوواش
له بیرمان نه که یت نه وه ش به شیک له شیره که ت:

هیوا

به هیوای هیوا هیوام هیوا بوو
که هیوام دی جیا هیوام په نابوو
هیوای شوین هیوام هه لی دایه وه
دیم له کوستانان نه شنایه وه
ناحهزی رووره ش چوو به لایه وه
ئاوری ره شی بو لای دایه وه

* هه قال بیکه س مزووری له مه شهه د:

وتاره که ت گه یشت: براگیاں دیاره توش وه کو
هه موو کوردیک ده ردی دلت هه یه، گله یت هه یه.
پروات بی نیمه ش هه ره وه کو توین به لام پیمان وایه
نابی چاوه پروانی زورمان له خه لکی بیانی هه بی به لکو
خومان ده بی ده ست و باسکمان هه لده ین و هه ول
بده ین ناٹومیدی دامان نه گری. نیمه هیچ ریگایه کی
ترمان جگه له خه بات نیه که وایه هه ره بده وام بی
خه بات و تیکوشان له پیناو سرکه وتنی گه له که مان.

به دووا.

* هه قال عه ونی مه لکو له ئوردوگای زیوه:

نامه که ت گه یشت. خوشحالین پیشبرکی به که مان
سهرنجی نیوه ی راکیشاوه وه هه ول ده دین له مه
به دوواش کاری نه وه امان هه بی.
داوای سرکه وتت بو ده که ین.

* خوشکه حه مدیا میرخان نه حمه د قوتایی

بۆزاروڭكا

درې

فرياد بارزانی

ل گونده کی مالەك دژیاو كچه كا گەلەك
جوان بناقی درې هەبوو. در ل گەل دایك و
باب و براو ژنبرایا خوه دژیا.

در گەلەك یا جوانتر بوو ژ ژنبرایا خوه،
لەوماژی چاقی ژنبرایی پی رانه دبوو و حەز
دكر بهەر ئاوايه کی بیت درې سەر ریکا خو
نەهیلیت. روژه کی ژ روژان ژنبرایی گوته
درې:

- رابه دابچینه که لی.

ههستان کاری خو کرون و چون. دەمی
ئاگری خول بن کوچکی هەلکر، ژنبرایی گوته
درې:

- رابه هه ره هندەك دریا بو مه بینه.

درې گوته:

- بکه مه د چیدا؟

ژن برایی گوته:

- بکه ره دلفکا فیستانی خودا.

درې گوته:

- فیستانی من دی پیس بیت.

ژنبرایی گوته:

- ئە زدی بوته شومه فه.

درې رابوو چو دریا. درې کرنه دناق لفکا
فیستانی خوداو مژویل بوو. درې دکرن کوژن
برایی گازی کر:

- درې... درې! گورگ هاتنه ته.

در زور ترسیاو بهزی کو بیت. پی وی
راته سیاو که ت. دریت وی هه می دناق لفکا

فیستانیدا پرچقین و لفکا فیستانی وه کی
خوینی سور بوو. ژ ترسا بهردا گری و بهره ف
ژنبرایا خوه هات. دەمی گه هشتی دیت
ژنبرایی ئاگری فه مراندی و ئاڤا خو یا ریتی و
جلکیت داناینه سەر ملی خو و کارویاری
چونه فی بی دکه ت.

درې گوته ژنبرایا خوه:

- فیستانی من پی پیس بووی بو من بشو.

ژنبرایی گوته:

- ئە ز نه ویرم ل بهر گورگا، رابه دابچین ل مالی
دی بوته شوم.

مقس هاقېته له وڼدي خو و بري و چون.
 در سپېدي رابو و كو روژيال په نجرې
 هاتيه ژور بهرې خو د ده تي كو ماله كا چول و
 هول و كه سه ك تيډا نه مایه. درې بهر دا گري و
 گازی كره ده رگه هي:

دهر گه هو ته بو چير چير نه كره؟
 در كا ژار لخوا شرين را نه كره؟
 له گهل مال بابې بري نه كره؟
 پاشي گازی كره ديقلې و گوت:
 ديقلو ته بو قير قير نه كره؟
 در كا ژار ژخه وي رانه كره؟
 له گهل مال بابې بري نه كره؟
 پاشي گازی كره سه ي و گوت:
 سه وو ته بو حو حو نه كره؟
 در كا ژار ژخه وي شيار نه كره؟
 دگهل مال بابې قري نه كره؟
 پاشي گازی كره جوني و گوت:
 جوني يو ته بو شپ شپ نه كره؟

ده مي گه هشته مال ژنبرايي گوته باب و
 دايك و براي وي:
 درې قه باحه ته كا دناف ده ستادا قهومي و
 نه گهر باوهر لمن نه كه ن بهرې خو بده نه لفكا
 فيستاني وي!

دايك و باب و برا گه لك پي تنگزين بهس
 دل نه هيلان كيژي بكوژن. بابي درې زي
 گه لك باش قيمانې نه هات و باوهر بيووكا خو
 نه كره، ئينا رابوون ته كبري خو كرو گوت هم
 مالا خو ليړه باركه ين و دا هيشتا ئابروويا مه
 نه چويه. وي شهقي درې زاني كو بيد ئالوزن و
 كاروباري مال باركړني بي دكه ن و كه سيش چو
 نايژيتي. بيه ده مي نقشتي هه ستا چول ده ف
 دايكا خو نقشت و له وڼديا خوژي ب
 له وڼديا دايكا خو گرېدا دا كو نه گهر هه ستان
 نه وژي ناگه هدار بيت و ل گهل وان بچيت.
 بهرې سپېدي رابوون قه ستا چوني كره
 دايكا درې بو وي هندي كو در هشار نه بيت

درکا ژار ژ خهوی شیار نه کر؟
دگهل مال بابی بری نه کر؟
پاشی گازی کر دستاری و گوت:
دستارو ته بو گرگر نه کر؟
درکا ژار ژ خهوی شیار نه کر؟
دگهل مال بابی بری نه کر؟

گری و به ندیت خو خلاس کرن و ههستا
بدویف مال بابا خورا چو، چو گه هشته
شفانه کی، گازی کر:

- شفانو... ته مال بابا دری نه دیتیته؟
گوتی:

- مال بابا دری بچی نیشانه؟
دری گوت:

هه فیر با گوردانه
سفر چه رمی گانه
بابی دری گوپ گوهاره
برای دری فیشهك خواره
ژنبرایا دری دیلکهك هاره
دایکا دری کوفی خواره

شفانی گوت: من نه دیتیته:

دری ریکا خو گرت و چو هه تا گه هشته
گافانه کی. گوتی:

- هو گافانو... ته مال بابا دری نه دیتیته؟
گافانی گوت:

- مال بابا دری بچی نیشانه؟
دری گوت:

هه فیر با گوردانه
سفر چه رمی گانه
بابی دری گوپ گوهاره
برای دری فیشهك خواره

ژنبرایا دری دیلکهك هاره
دایکا دری کوفی خواره
گافانی ژی گوت: من نه دیتیته.
دری ریکا خو گرت و چو. چو هه تا
گه هشته ژنه کی کو جوننی دقوتا. گوتی:
- هو جوننی قوتی... ته مالا بابی دری نه دیتیته؟
گوتی:

- مالا بابی دری بچی نیشانه؟
دری گوت:

هه فیر با گوردانه
سفر چه رمی گانه
بابی دری گوپ گوهاره
برای دری فیشهك خواره
ژنبرایا دری دیلکهك هاره
دایکا دری کوفی خواره

جوننی قوتی ژی گوت: من نه دیتیته.

لویری ژی دابری و چو هه تا گه هشته نان
پیژنه کی، گوتی:

- هو نان پیژی... ته مالا بابی دری نه دیتیته؟
گوت:

- مالا بابی دری بچی نیشانه؟
دری گوت:

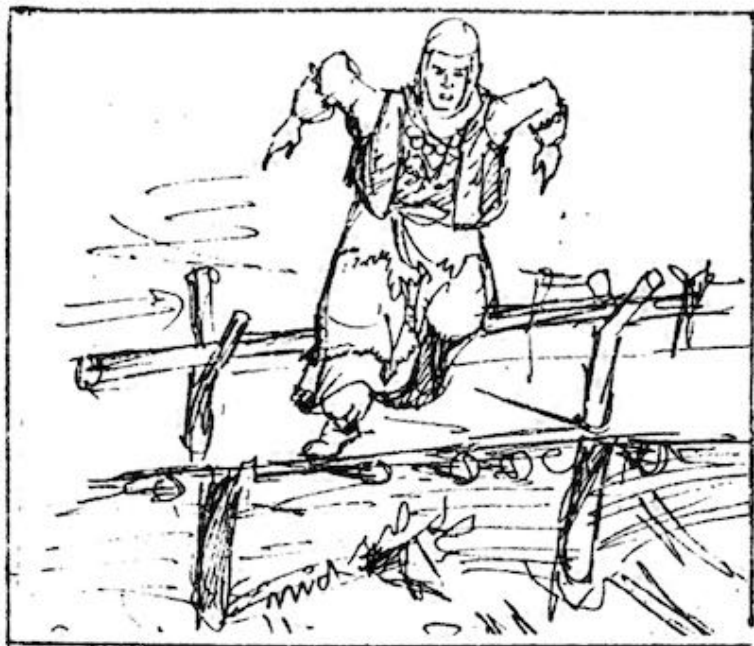
هه فیر با گوردانه
سفر چه رمی گانه
بابی دری گوپ گوهاره
برای دری فیشهك خواره
ژنبرایا دری دیلکهك هاره
دایکا دری کوفی خواره

نان پیژی ژی گوت: من نه دیتیته.

دی گوت:

- نه ز به ختی ته مه، نه ز بر سیمه هندهك نانی

بدهره من. رویباری و ئاشی خه ندقاند دا کوئی پنییا
 نان پیژی نان نه دایی و درپ برسایتی و دل
 مایی رابوو چوو. چو گه هشته سه رپره کی.
 دایک و باب بدویف را چون کو ژئاشی وه گرن،
 لی نه شیان چونکی دئاشی دا نوقوم بوو. ئو
 برایی دری ژی زفریقه و ژنا خو کوشت
 و گهانده سزایا خو.
 □ □ □
 ناهه راستا پری.

* قهبری دری ییل دلان ل نیزیک گوندی
 بارزان.
 ژ ره خه کی دی را شقان و گاقان و نان پیژی
 کو داک و باب و برایی دری بوون زانین کو دریا
 بیسووچ و گونه هه بدویف را هاتن. هه تا
 گه هشته سه ر وی ریباری شقانی گازی کره
 دری و گووت:
 - دری نهز برایی ته مه.
 گاقانی گازی کری:
 - نهز بابی ته مه.

* تهف چیروکا فلکلوری لروژا ۱۹۹۲/۹/۳۰
 لزارده فی خهیری مزووری
 هاتیه وه رگرتن. لکه رهج

نان پیژی گازی کری:
 - نهز دایکاته مه، مه کرو تونه که.

دری به دهنگه کی بلند گازی کر و گووت:
 نهفه موری و مهرجانیت دری نه
 لئاف پانییا سولی نه
 لدویف قوینکا پری نه

ئو خو ئاشیته خواری دئاف سپیه لیت

تهزانی چاره نووسی تو له دهستی نه و منالانهس
 که نه ورو خزمه تی بیان له لات کاری منالانهس
 له لای من نه ورو پهروه دهی منالان هینده پیوسته
 که هه رکهس سووکی بگری پیی ته لیم هزری منالانهس

شرین نهمین عهلی له
مه شههد له پولی پینچی
سه ره تایی به ناوه ند نومره ی
قبول بووه ۱۷/۸۷

مینا شه یوب هاشم له
مه شههد له پولی دووه می
سه ره تایی به ناوه ند نومره ی
قبول بووه ۱۹/۵۹

کوبرا محهمه د نهمین
مزووری له پولی چواره می
سه ره تایی به ناوه ند نومره ی
قبول بووه ۱۸/۱۴

سالح محهمه د عهلی
له فه ریمان له پولی
دووه می سه ره تایی به
ناوه ند نومره ی (۲۰)
قبول بووه

علی فازل حه بیب له شاری
مه شههد له پولی پینچی
سه ره تایی به ناوه ند نومره ی
قبول بووه ۱۸/۵۸

مریدم فازل حه بیب له
شاری مه شههد له پولی
دووه می سه ره تایی به
ناوه ند نومره ی ۱۸/۲۳
قبول بووه

حسه ن نهمه د له
مه شههد له پولی دووه می
سه ره تایی به ناوه ند نومره ی
قبول بووه ۱۸/۱۵

حوسین نهمه د له
مه شههد له پولی
دووه می سه ره تایی به
ناوه ند نومره ی ۱۷/۷۳
قبول بووه

